FOTO MAGAZİN
Türkiyenin biricik aylık mecmuası
Tanınmış yazılar ve bol resim

Cumhuriyet

Onaltıncı yıl sayı: 5387 — İSTANBUL — CAĞALOĞLU — Cumartesi 13 Mayıs 1939
Telgraf ve mektub adresi: Cumhuriyet, İstanbul - Posta kutusu: İstanbul No. 246
Telefon: Başmuharrir ve evi: 22366. Tahrir heyeti: 24298. İdare ve matbaa kısmı 24299 - 24290

En Büyük Kaybımız
O'nun için yazılan
Yazılar ve şiirler
2 nci tab'ı çıktı

Türk - İngiliz Anlaşması

İtilâf dün Ankarada Büyük Millet Meclisinde Doktor Refik Saydam ve Londrada Avam Kamarasında Çemberlayn tarafından ilân olundu

Dr. Refik Saydam, Meclis kürsüsünde

Müşterek beyanname

«Türkiye hükûmeti ve Büyük Britanya hükûmeti bir tecavüz hareketinin Akdeniz mıntakasında bir harbe saik olması halinde bilfiil işbirliği yapmağa ve yediiktidarında bulunan bütün yardım ve muzahereti birbirlerine göstermeğe hazır bulunduklarını beyan ederler»

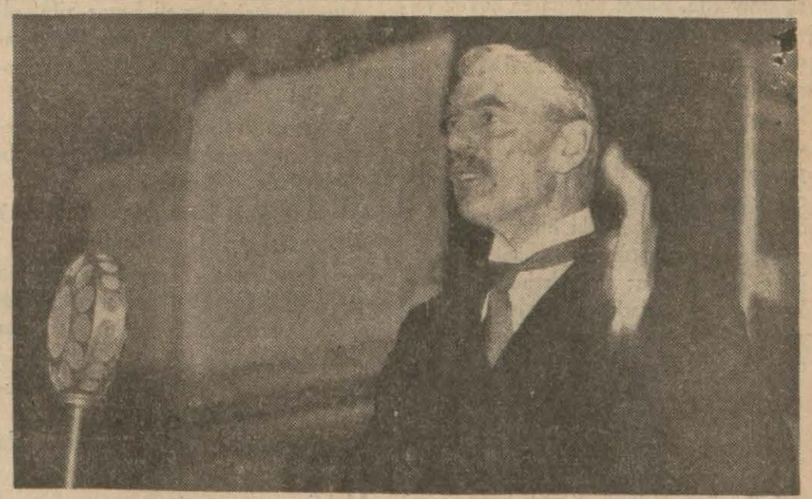

İngiliz Başvekili M. Çemberlayn

Başvekilimizin meclisteki mühim sözleri

"Hükûmetiniz milleti harb badiresinden uzak bulundurmanın en müessir çaresini - harbi göze alarak - sulh gayesinde teşriki mesaide bulmuştur,,

"Hiç bir hegemonya hevesine imkân bırakmıyan bir Akdeniz nizamı bizim daima göz önünde tuttuğumuz bir millî emniyet meselesidir,,

Türk - İngiliz Anlaşması

Dün, Başvekil Refik Saydamın Mecliste verdiği beyanatından öğrendiğimiz Türk - İngiliz anlaşmasını, son haftaların en mühim siyasî hâdisesi olarak telâkki etmekle hata işlemiş olmayız.

Bu anlaşma ile Türkiye Cumhuriyeti, şimdiye kadar takib etmeğe çalıştığı kat'î bitaraflık politikasını bırakmış ve demokrasiler cephesine iltihak etmiş bulunuyor. On beş senelik genc devletimizin dış siyasetinde mühim bir dönüm noktası teşkil eden değişikliğin sebebleri nelerdir? Bunları sayın Başvekilin dünkü açık ve samimî beyanatını okuduktan sonra, zihninizde hiçbir sorgu çizgisi kalmamak şartile öğrenmiş bulunacaksınız.

Kurulduğu gündenberi kendi emniyetinden sonra dünya emniyeti uğrunda çalışmayı hedef tutan Türkiye Cumhuriyeti, iki diktatörlük tarafından son aylar zarfında Balkan komşularımıza yapılan muameleler üzerine, haklı olarak, dünya emniyetile beraber kendi emniyetini de tehlikede görmüş ve icab eden tedbirleri almak hususunda daha fazla gecikmeyi muvafık bulmamıştır.

NADİR NADİ

(Arkası Sa. 9 sütun 3 de)

Ankara 12 (a.a.) — Büyük Millet Meclisinin bugün Abdülhalik Rendanın başkanlığında yaptığı ikinci celsede Başvekil doktor Refik Saydam alkışlar arasında kürsüye gelerek aşağıdaki beyanatta bulunmuştur:

«— Muhterem arkadaşlarım,

Avrupadaki siyasî ve askerî vakayiin, son zamanlarda, ne yolda ve ne sür'atle inkişaf etmiş olduğu malûmunuzdur.

Dünya sulhunun büyük ve kanlı vakayi ile haleldar olmaması, idare mes'uliyetini ellerinde tutan devlet adamları için en mühim ve en dikkate değer mevzuu teşkil ediyor.

Memleketimizi, yarının tehlikeli hâdisatından mümkün mertebe uzak bulundurmak ve Avrupada ve bütün dünyada başgösteren ihtilâflar önünde sulhperver siyasetimizin samimî bir tezahürü olan bitaraflığı muhafaza etmek Cumhuriyet hükûmeti için esas siyaseti teşkil etmekte bulunuyordu. Fakat hâdisatın Balkan yarımadasına intikal etmesi ve Akdeniz emniyetinin millî hayatımızda kendisini yeniden hissettirmesi anından itibaren hükûmetiniz, kendisini ciddî bir millî emniyet meselesi karşısında bulmuş ve bu emniyeti tehlikeli tesadüflere maruz bırakmaksızın lâkayd ve bitaraf bir vaziyette bulunmanın mümkün olamıyacağı kanaatine varmıştır. (bravo sesleri)

Akdeniz emniyeti

Malûmunuzdur ki Akdenizde bütün alâkadar devletlerin birbirine karşı emniyet içinde bulunarak ve bu denizi müşterek bir vatan sayarak onun müsavi nimetlerinden hepimizin müstefid olmasını daimî olarak temenni etmişizdir. Hiçbir alâkadar devleti hakkı olduğu istifadeden mahrum etmiyen, fakat hiçbir hegemonya hevesine imkân bırakmıyan bir Akdeniz nizamı bizim daima gözönünde tuttuğumuz bir millî emniyet meselesidir. (bravo sesleri ve alkışlar)

Bu şartlar içinde, hükûmetiniz milleti harb badiresinden azamî imkânlarla uzak bulundurmanın en müessir çaresini gene sulh için birleşen memleketlerle harbi göze alarak sulh gayesinde teşriki mesai etmekte bulmuştur. (bravo sesleri, alkışlar)

Bir Avrupa devleti olan Türkiyenin, Avrupadaki sulh teşebbüslerinin ve harb tehlikelerinin millî hayatımıza tesirlerini ehemmiyetle hesab etmekten fariğ olmıyacağı aşikârdır. Cumhuriyet hükûmeti, hiçbir memleket aleyhine müte ccih olmıyan, hiçbir memleketi ihata ve ızrar maksadına matuf bulunmıyan, bilâkis milletleri harbin feci akıbetinden masun bulundurmak maksadını güden bir sulh, müdafaa ve emniyet beraberliğinde İngiltere ile yanyana yürümek ve yer almak için bugün millet vekillerinin müsaade ve tasvibini istemeğe gelmiştir. (bravo sesleri ve alkışlar)

[Arkası Sa. 7 sütun 5 de]

Fethi Okyar

General Kâzım Özalp

Saffet Arıkan

Dünkü hararetli celse

Saffet Arıkan, Fethi Okyar ve General Kâzım Özalp heyecanlı sözlerle Türk - İngiliz anlaşmasının hususiyetlerini tebarüz ettirdiler

Ankara, 12 (a.a.) — Mecliste Başvekilin sürekli alkışlarla karşılanan beyanatından sonra Hariciye encümeni reisi Saffet Arıkan (Erzincan), eski Londra elçimiz Fethi Okyar (Bolu) ve General Kâzım Özalp söz almışlardır.

Saffet Arıkanın sözleri

«— Muhterem arkadaşlar,

Sayın Başvekilimizin huzuru âlinizde vuku bulan beyanatı ve kararınıza arzetmiş olduğu Türkiye - İngiltere müşterek beyannamesi Cumhuriyet hükûmetinin tâ bidayetindenberi takib etmiş olduğu sulh politikasının yeni ve muvaffak bir tezahürüdür. Hepimiz kanaat getirdik ki Türkiyenin sulh isteyenlerle teşriki mesai etmesi ve bu suretle Avrupa vaziyetine karşı olan yakından alâkası herşeyden evvel milletleri harb badiresinden kurtarmağa ve memleketimizin de emniyetini temin etmeğe matuf bir siyasetin yani ötedenberi takibini hükûmete bir direktif olarak tevdi buyurduğunuz ana siyasetin bir ifadesidir. Filhakika arkadaşlar, biz kimsenin aleyhine çalışmıyoruz. Ve bizim bu iyi niyetimize bilmukabele herkes tarafından da hürmet olunacağını umuyoruz. Binaena-

[Arkası Sa. 7 sütun 1 de]

Çemberlayn'ın beyanatı

Londra, 12 (Hususî) — Türk - İngiliz anlaşmasının akdi haberi İngilterede umumî bir memnuniyet uyandırmıştır. Başvekil Çemberlayn, Avam Kamarasının bu günkü celsesinde Türkiye ile İngiltere arasında bir anlaşma husule geldiğini bildirmiş ve demiştir ki:

«— Herhangi bir tecavüz neticesinde Akdenizde harb çıktığı takdirde mütekabilen birbirine yardım etmek üzere Türkiye ile İngiltere arasında tam bir anlaşma hasıl olmuştur. Bu hususta iki devlet arasında tam noktainazar birliği müşahede edilmiştir. İhtiyac hissedildiği zaman iki devlet derhal yekdiğerine yardım edecektir.

Mevzuubahs mütekabil yardım anlaşmasının tatbikatına aid teferrüatın tespiti için iki devlet arasında müzakereler yapılacaktır.

İngiliz - Türk anlaşması kimseye karşi tevcih edilmiş değildir.

Muhalefet lideri Binbaşı Atli bu anlaşma neticesinde Türk ve İngiliz erkâni harbiyeleri arasında görüşmeler yapılıp yapılmıyacağını sordu.

Başvekil Çemberlayn kat'î anlaşmadan evvel bu gibi bir görüşme yapılacağını

[Arkası Sa. 9 sütun 6 da]

Havaî seyrüsefer

Hükûmet, topraklarımız üstünde uçan yerli ve yabancı tayyarelerin tâbi olacağı hükümleri tespit eden bir lâyihayı Meclise verdi

Hava meydanlarımızdan birinin umumî manzarası

(Yazısı 9 uncu sayfada)

Yeni romanımız
Kıyamet Kopuyor!
Arkadaşımız Hamdi Varoğlu, Moris Dekobra'nın bu en cazib eserini nakle başlıyor
Pek yakında

Taymis'in bir makalesi

« Türkiye prestij ve kuvvetini komşularile dostluklar tesisinde kullanmakta ve bunları tedafüî bir sistemde birleştirmektedir»

THE TIMES

LONDON EDITION — LONDON FRIDAY MAY 1939

PERSONAL — PERSONAL — PERSONAL — CLUB ANNOUNCEMENTS

Taymis gazetesinin başlığı

Dünkü posta ile gelen 9 mayıs tarihli *Taymis* gazetesinin «Rusya ve Balkanlar» serlevhası altındaki başmakalesinde deniliyor ki:

«Açıkça söylemek icab ederse denilebilir ki halihazırda emniyet en ziyade şarkî Avrupada tehdid edilmiş görünmektedir. Bunun için son zamanların diplomasi faaliyetine de burası sahne olmuştur. Binaenaleyh gerek İngiliz gerek Rus mümessilleri bilhassa Balkanlarda ve Ankarada faal bulunmaktadırlar. Çünkü Türkiye uzun zamandanberi Avrupanın

(Arkası Sa. 9, sütun 5 te)

MAHFİRUZ Sultan

Tarihî roman: 21 — Yazan: Kadircan Kaflı

Kethüda kadının yüzünde atlatılmış bir ölüm korkusunun son izleri seziliyordu!

Nöbet yerindeki hadımlar çoğalmıştı. Şehzade Mahmudla Ahmed ve Mustafanın dairelerine giden yollar da tutulmuştu.

Haberlerin arası kesilmiyordu.

— Sipahiler Kaymakam Saatçi Hasan Paşanın idamını istiyorlarmış!

— Şeyhülislâm Mehmed Efendi de azledilsin diyorlarmış!

— Dördüncü Vezir Tırnakçı Hasan Paşa ile Kapıağası Gazanfer Ağa, Kızlarağası Osman Ağa da suçlu biliniyormuş!

Mahfiruz bunları tam manasile kavrıyamıyordu. Fakat burada en büyük vezirlerle en zavallı cariyelerin ayni değerde olduğunu seziyordu. Bu hal onun uysallık ve ürkekliğini artırıyordu. O elmaslar ve ipekler içindeki Valide Sultanla Akpınarda gördüğü Kalenderoğlu eşkiyası arasında ruh itibarile bir fark göremiyordu. Kalenderoğlu bir kurd, Safiye Sultan ise bir yılan gibi öldürüyordu.

Akşam yaklaştıkça saray önündeki uğultu çoğalıyordu; cariyelerin, haseki ve kalfaların ısmarladıkları şeyleri almaya giden «yakalı baltacılar» çarşılar kapandığı için elleri boş dönmüşlerdi.

Bir aralık koridorlarda bir telâş oldu:

— Hünkâr geliyor !

Dediler.

Mahfiruza onun otuz yedi yaşında olduğunu söylemişlerdi. Kendi kendine şu dar dehlizlere nasıl sığacağını, şu basık kemerlerin altından nasıl geçeceğini düşündü. Çünkü hayalinde bir dev adam olarak yaşatıyordu. Kendisini de masallarda devlere kurban edildiklerini dinlediği vazallı kızlardan farksız buluyordu.

Mahfiruz ne Hünkârı, ne de Valide Sultan dairesine girip çıkanları görebildi.

Heyecanlı, meraklı ve korkulu dakikaların silindiri onun kalbini eziyordu. Bazı Valide Sultanların, Padişahtan gebe kalan cariyeleri gizlice boğdurduklarını işitmişti. Acaba Safiye Sultan da böyle yapıyor muydu? Eğer yapıyorsa acaba o da ayni felâkete mi uğrıyacaktı?

Bu şüpheler onun gözlerini karartıyordu. İnce ve yumuşak boynuna yağlı bir ipin dolandığını duyar gibi oluyor; bir çuvala tıkıldığını, hadımlardan birinin sırtında ve karanlıkta servi diblerinden geçirilerek deniz kıyısındaki kulelerin birinden derin sulara atıldığını düşünüyor; ürperiyordu.

Onu hazırlıyanlar, sarayda telâş başlayıncıya kadar:

— Ne mutlu!.. Haseki olursan bizi hatırdan çıkarma!..

Diyorlardı. Fakat şimdi içlerinden biri şöyle diyordu:

— Arslanımızın sinirleri büsbütün bozulacak! Korkarım ki bu gece kimseyi yanına almıyacak ve emeklerimiz boşa gidecek!

Tosun Bey ona Müneccim Mehmed Efendinin neler söylediğini anlatmıştı. Mahfiruz o kâhinliğe de bel bağlıyordu. Fakat talihinin iyi gitmesi Padişah tarafından sevilmesi şeklinde mi, yoksa kabul edilmemesi şeklinde mi olacaktı? Bunların birincisine uğrayıp da talihli sayılmaktansa ikincisine uğramayı daha hayırlı buluyordu. Herşeye rağmen bunu ümid ediyor; kendi kendini öldürmek, isyan etmek gibi düşünceleri kafasından atıyordu.

Dehlizlerde ve süslü bir zindandan farksız olan saray odalarında kandiller, mumlar yandı; dolgun ve titrek ışıklarda büsbütün heybetli ve korkunc görünen gölgeler hem azaldı, hem de yavaşladı.

— Hünkâr gidiyor!

Dediler.

Valide Sultan dairesinin önünde ve etrafında kaynaşan telâşın son kısımları da yok oldu ve ortalık duruldu.

Akşam, Mahfiruzun önüne kocaman bir gümüş tepsi getirdiler; bunun içinde belki yirmi tane altın sahan vardı. Genc kızın halinde hiçbir değişiklik olmuyor ve yanındakiler buna şaşıyorlardı. Yalnız sarayda kim bilir kaç yüz cariye ve kadın bu saadete erişmek üzere hayatlarının çoğunu bağışlamakta yarış ederlerdi. Halbuki Mahfiruz karmakarışık düşünceler arasında sersemlemişti.

Halayıklardan biri:

— Buyur gülüm!

Diyerek sahanları açmaya başladı.

Sarayın mutfaklarında gece gündüz bin iki yüz kişi çalışıyor; her gün için beş bin kişiye, bayramlarda on bin kişiye yemek hazırlıyordu. Bunların bir kısmı Padişaha mahsustu ve Mahfiruzun sofrası oradan gelmişti.

Yemekler mis gibi kokuyordu; çorbadan gülbeşeker ve paluzeye kadar herşey hazırdı.

Fakat o hiç birşey istemiyordu. Halbuki hünkâr mutfağından gelen bu şerefli tepsinin olduğu gibi gönderilmesi en büyük hakaretmiş!

Mahfiruz ister istemez, hiçbirinin tadını anlamadan, birbirinden ayıramadan birer ikişer lokma aldı. Halayıklara:

— Siz bitiriverseniz!..

Der gibi boynunu bükerek baktı. Fakat dokunmadılar bile... Alıp götürdüler...

Acaba sipahi isyanı ne oldu? Dağıldılar mı, yoksa devam ediyor mu?

Devam ediyorsa Hünkârın sinirleri bozuk demekti ve kurtuluş ümidi çoktu.

Altın ve inci işlemeli beyaz zifaf elbisesini giyerek başına duvak koyduğu zaman bunları kardan yapılmış kadar soğuk buldu.

Ne zamandanberi içini kemiren meraktan kurtulmak istedi. Kethüda Kadının halayığına sordu:

— Sipahilerin isyanı ne oldu acaba?

Halayık dudak bükerek:

— Ne olacak; Kaymakam Hasan Paşa Yedikuleye hapsedildi; Şeyhülislâm Mehmed Efendi azlolundu; onlar da dağıldılar...

Dedi. Sonra büyük bir hikmet savurur gibi gururla ilâve etti: .

— Lâzım gelirse kulların canları da Padişah uğruna helâl olsun!

Mahfiruz sararmıştı.

Odalardaki yüzlerce cariye ve halayık gibi o da yatsı namazına durdu; mümkün olduğu kadar uzattı. Ancak, Kethüda Kadın, ihtar mahiyetinde olarak öksürdüğü zaman yerinden kalkabildi.

Kızların anlattıklarına göre sipahiler Kızlarağası Osman Ağa ile Kapıcılarağası Gazanfer Ağanın, Tırnakçı Hasan Paşanın, hatta Kethüda Kadının idamlarını istemişler. Bunun içindir ki Kethüda Kadının yüzünde atlatılmış bir ölüm korkusunun son izleri seziliyordu.

Mahfiruz, Valide Sultana götürüldü; Valide Sultan onu son defa ve büyük bir dikkatle gözden geçirdi. Bir aralık gene kızın gözlerinin içine baktı:

— Niçin sararmışsın? Gülmelisin; çünkü bu saadet dünyada pek az kimseye nasib olur. Böyle bir günü yıllarca hasret çekerek bekliyenler var!..

Mahfiruz başını iğdi.

Valide Sultan da bütün mücevherlerini takınmış; inci ile işlenmiş olan entarisini, siyah benekli beyaz kürkünü giymişti.

Kaşlarını çattı ve şehadet parmağını genc kızın gözlerinin ortasına doğru sallıyarak sanki homurdandı:

— Göreyim seni, bir hoşça davranasın, aslanımın derdine derman olasın! Ve illâ...

Sonra yürüdü. Kızlarağası kapıda bekliyormuş, sırtı dümdüz olacak kadar iğildi ve Mahfiruzun ardına geçti.

İki tarafı yeşil çinilerle kaplanmış olan Valide Sultan koridorunu geçtiler. İki kapıdan sonra yeşil çinilerle süslü ikinci bir koridora geldiler. Burada kapıları sedefle işlenmiş dolablar vardı.

Mahfiruz uykuda gezenlerden farksızdı ve ayakta rüya görüyordu: Parlak mermerden çerçeveli sedef işlemeli bir kapıdan sonra büyük bir sofaya varmışlardı. Burası dört köşeliydi; dört duvarının üstüne muhteşem bir kubbe oturtulmuştu. Duvarlar, kubbe ve kenarları, baştanbaşa çini işlemelerle, çini üzerine zarif yazılarla süslenmişti. Büyük bir avize burayı daha güzelleştiriyordu. Aynalar, işlemeli ipekten sedirler, ince ve yumuşak halılar, çok güzel işlenmiş çeşmeler, dört direkli üstü tavanlı bir taht, sedef işlemeli ve oymalı kapılar...

Mahfiruz bunları görmüyordu.

Beyaz sakallı, uzunca boylu bir hoca Valide Sultanın elini öptü; en öne geçti.

Sedef, fildişi ve bağa işlemeli kapı açıldı, Valide Sultan içeri baktı. Üçüncü Mehmed bir seccade üzerinde, gözleri yarı kapalı, sağa sola hafif hafif sallanarak tespihini çekiyor; dudaklarının arasından birşeyler mırıldanıyordu.

Hepsi de birkaç dakika durdular. Padişah onların farkında bile değildi.

Valide Sultan hocaya baktı ve duaya başladı.

Biraz sonra Valide Sultan Mahfiruzu içeri soktu; dışarı çıktı; kapıyı en küçük bir gürültü yapmaksızın kapadı.

Genc kızın dizleri titriyor; başı zonkluyordu. Birkaç dakika için etrafında hiç birşey göremedi. Sanki kalın ve rengini kestiremediği bir sis içinde kalmış, bunalmıştı.

(Arkası var)

Şehir ve Memleket Haberleri

«Dur!» emrine kulak vermiyen balıkçı

Dinamitle balık avlarken motörile beraber tutuldu

Karadeniz Boğazı dışında İrva deresi ağzına yakın bir mevkide bir balıkçı motörü mürettebatile Gümrük muhafaza teşkilâtı memurları arasında bir müsademe olmuştur. Aldığımız malûmata göre, hâdise şöyle cereyan etmiştir:

Karadeniz Boğazı dışındra karakol gezen Gümrük muhafaza teşkilâtı motörlerinden biri, bir aralık İrva civarında müthiş bir infilâk işitmiş, infilâki büyük bir su sütununun yükselmesi takib etmiştir. Hemen o istikamete giden motör içindeki memurlar, oraya varınca bir balıkçı motörile suun üzerinde ölmüş binlerce balık görmüşlerdir.

Bu vaziyet karşısında dinamitle balık avlandığı anlaşılmış, bu şekilde karasularımız dahilindey balık avlanması memnu olduğu için balıkçı motörüne (dur!) emri verilmiştir. Bu emre, motörden atılan bir mavzerle cevab verilmiştir. Kısa bir müsademeden sonra muhafaza motörü, ihtiyatlı bir manevra ile, balıkçı motörüne rampa etmiş ve bir kazaya meydan verilmeden ateş açan balıkçı Rizeli Osman yakalanmıştır. Motörde daha bir kilo dinamit bulunmuştur.

MÜTEFERRİK

Şehid düşen tayyarecilerimizin isimleri

Dost İranın düğün merasimine iştirak için giden tayyare filomuzun avdetinde sise tutularak iki tayyarecimizin şehid oldukları yazılmıştı. Bu tayyarecilerimizin gedikli tayyare başçavuşu Fethi ile Sadık oldukları anlaşılmıştır.

Doktorlar için yapılacak jübile

Türk Hekimleri Dostluk ve Yardım cemiyeti, yarım asır tababet hayatını doldurmuş doktorlarımızdan onu için bir jübile tertib etmiştir. Bu akşam saat 16 da Tokatlıyan salonunda yapılacak toplantıya şehrimizin bütün tanınmış doktorları ailelerile birlikte davet edilmişlerdir.

İpekli kadın çorabları üzerinde tetkikler

İpekli kadın çorablarının standardizasyonu için Ticaret Odasında yapılmakta olan içtimalar nihayete ermiştir. Çorab fabrikatorları, çorab sanayii erbabı ve bu işte ihtisası bulunanlardan mürekkeb olarak teşekkül eden komisyon, şimdi elde mevcud bulunan ipekli kadın çorablarının standardı hakkındaki nizamnameyi, mütehassısın raporunu ve bu mevzu üzerinde yapılmış tetkiklerin neticelerini gözden geçirerek muvaffak olabilecek bir standardizasyonun nasıl kabil olacağına dair bir proje hazırlamıştır. Bu proje İktısad Vekâletine gönderilecektir.

Hâmid Saracoğlu

Devlet limanları umum müdür muavinliğine tayin olunan Hâmid Saracoğlu dün akşam tekrar Ankaraya gitmiştir.

Cenevreye giden heyet

Cenevrede toplanacak beynelmilel afyon ihzarî konferansına iştirak etmek üzere Afyonkarahisar meb'usu Hamza Osman Erkan, Ticaret Vekâletinden Servet Berkin ve Selmandan mürekkeb heyetimiz dün akşam Cenevreye müteveccihen hareket etmiştir.

Deniz Ticaret mektebinin yeni müdürü

Muhabere ve Münakale Vekâleti limanlar şubesi müdürlüğüne tayin olunan Zekiden inhilâl eden Yüksek Deniz Ticaret mektebi müdürlüğüne profesörlerden maruf emekli denizcilerimizden Şevket tayin edilmiştir.

İş Bankasının Londra ve İskenderiye şubeleri

İş Bankasının Londra şubesinin tesisinden sarfı nazar edildiği haber alınmıştır. Londra şubesi müdürlüğüne tayin edilmiş olan Cabir Selik Londradan şehrimize dönmüş ve Ankaraya gitmiştir. Öğrendiğimize göre, bankanın İskenderiye şubesi de kaldırılacaktır. Hamburg şubesi faaliyetine devam edecektir.

DENİZ İŞLERİ

Alman gemisi kurtarılıyor

Köstenceden Almanyaya giderken İnceburunda karaya oturan dokuz bin ton benzin hamuleli ve Alman bandıralı Mitilmir gemisi, kaptan tarafından kurtarılmak istenmişse de bu mesai, semere vermemiş, kaptan dün Gemi Kurtarma müessesesine müracaat ederek tahlisi talebinde bulunmuştur. Gemi Kurtarma idaresi, kaza mahallinde yardıma amade bulundurulan Alemdar kurtarma gemisini işe başlatmıştır. Ayrıca Büyükderedeki Hora tahlisiye gemisi de vak'a mahalline gönderilmiştir.

Ekmek fabrikası kurmak meselesi

Fırıncılar bu işin başarılacağına nedense inanmıyorlar!

Belediyenin İstanbulda bir ekmek fabrikası yapmak üzere faaliyete geçmesi ve bütçeye de bu işin temini için tahsisat koyması, İstanbul fırıncıları arasında alâka ile karşılanmıştır. Fırıncılar, her nedense Belediyenin böyle bir iş başarabileceğine pek de kani değillerdir.

Dün bir muharririmiz, bu hususta Fırıncılar Cemiyeti Reisi Rıza ile İstanbulluları da birinci derecede alâkadar eden bu mesele üzerinde görüşmüştür. Cemiyet Reisi demiştir ki:

«— Belediyenin ekmek fabrikası kurmak niyetinde olduğunu biz de gazetelerde görüyoruz. Fakat, Belediyeden resmen böyle bir şey duymadığımız gibi bizden birşey soran da olmadı.

İstanbulun ekmeği meselesi üzerinde büyük bir hassasiyet ve alâka gösteren büyük Millî Şef İsmet İnönü, bizim de mütaleamızı sormak lûtfunda bulunmuşlardı. Biz de o zaman fikrimizi söyledik ve dedik ki: İstanbulda herşeyden evvel fırınların mikdarı çoktur. Geçen sene 192 fırın faaliyette idi. Bugün ekmek çıkaran 182 fırın vardır. Fakat bu da çoktur. 130 fırın, İstanbulun bugünkü ihtiyacı için kâfidir.

İstanbulda ekmek istihlâkini karşılamak üzere vaktile 7000 çuval un işlenirken bugün işlenen un mecmuu 3000 çuvaldır. Yani istihlâk yüzde 60 düşmüştür. Buna mukabil fırın mevcudu, ancak 250 den 182 ye inmiştir. Fırının çok oluşu bu yüzden çok adamın geçinmesine yarayacak masrafların ekmek fiatına inzimamını intac ediyor. Maamafih buna rağmen ekmeğin İstanbulda Ankaradan daha ucuza satılması, buğdayın Ankara yolile buraya geldiğini düşünürsek şehrimizde ekmeğin pahalı olmadığı neticesine varırız. Belediyenin, biz Belediye nizamlarına riayetkâr olursak, fabrika kurmak teşebbüsünden sarfınazar edileceği yazılıyor. İstanbul fırınlarından biri Belediye nizamlarına riayetkâr olmadığı gün, Belediye, o fırını kapatır. Şu vaziyete göre bu iş Belediyenin elindedir.»

ŞEHİR İŞLERİ

Belediyedeki teftişler

Belediyede teftişte bulunan Mülkiye müfettişleri teftişlerine devam etmektedirler. Teftiş heyetine Mülkiye müfettişlerinden Memduh da iltihak etmiştir. Daimî Encümen muamelâtına aid yapılan teftişler ikmal edilmiştir. İktısad müdürlüğüne aid teftişler de bitmek üzeredir. Müfettişler teftişe aid ilk raporlarını Dahiliye Vekâletine göndermişlerdir.

Mısırçarşısı meselesi

Mısırçarşısının yardımcı hâl olarak kullanılması kararı karşısında çarşı esnafı tarafından Belediyeye bir istida verilmiş, bedii ve sıhhî esbabı mücbire olmadıkça Belediyenin istimlâk yapmağa salâhiyeti olmadığı bildirilmiştir. Bu istida Belediye Fen heyetine gönderilmiştir.

VİLÂYETTE

Münhal valilikler

Münhal valiliklere tayin edileceklerin isimleri tespit edilmiştir. Bugünlerde Millî İradeye arzedilecektir. Dahiliye Vekâleti mahallî idareler umum müdürü Fazılın İzmir valiliğine tayin edileceği söylenmektedir.

İNHİSARLARDA

Umum müdür geldi

Bir müddettenberi Ankarada bulunan İnhisarlar umum müdürü mühendis Adnan Halet Taşpınar, dün şehrimize dönmüştür.

Şehir Meclisinin dün yaptığı içtima

Ömer Seyfeddinin kabri asrî mezarlığa alınıyor

Şehir Meclisi, dün Necib Serdengeçtinin başkanlığında toplanmıştır. Kadıköyünde Mahmudbaba mezarlığında gömülü millî hikâyecimiz Ömer Seyfeddinin kabrinin asrî mezarlıkta ayrılacak meccanî yere nakli hakkındaki teklif kabul edilmiştir. Taksi talimatnamesinin taksi boyalarına tallûk eden maddelerinin tadili hakkındaki teklif Mülkiye encümenine gönderilmiş, karnesiz otomobillerden alınacak cezanın 25 liradan beş liraya indirilmesinin uygun görüldüğüne dair Kavanın encümeninin mazbatası okunarak kabul edilmiştir. Köy bütçelerine bütçenin müsaadesi nispetinde tahsisat konulması için makama salâhiyet verilmesi uygun görüldüğüne dair Bütçe encümeninin mazbatası tasvib olunmuştur.

Otobüs talimatnamesinin 44 üncü maddesinin tadili uygun görüldüğüne dair mazbata muvafık görülmüş, işlerin çokluğuna ve vaktin darlığına mebni önümüzdeki haftanın zarfında da toplantılar yapılmasına karar verilmiştir. Meclis pazartesi günü saat on dört bucukta toplanacaktır.

ÜNİVERSİTEDE

Üniversitede lisan imtihanları

İki gündenberi devam eden Üniversite lisan imtihanları dün bitmiştir. Sözlü imtihanlar muvaffakiyetle geçmiş, dönenlerin sayısı yüzde altıyı tecavüz etmemiştir. Bu sene sınıfların tekabül ettikleri kurslara 2400 talebe iştirak etmiştir. Devam etmiyenlerin sayısı 58 dir.

KÜLTÜR İŞLERİ

Yardımcı muallimlerin ücreti

Yardımcı muallimlerin ders ücretlerinin tediyesine başlanılmıştır.

Maarife 7 memur alınacak

Son günlerde İstanbul Maarif müdürlüğünde işlerin fazla olmasından mevcud memur kadrosu kâfi gelmemeğe başlamıştır. Bu vaziyet karşısında Maarif idaresi 7 memur daha almaya karar vermiştir.

DEMİRYOLLARINDA

Avrupa ekspreslerinde rötar

Avrupa ekspresi, dün sabah Sirkeciye mutaddan iki saat teahhurla gelmiştir. Bu teahhurun sebebi, bazı Avrupa memleketleri hududlarında pasaport muamelelerinde gösterilen takyidattır.

Avrupa banliyösünde yeni tarife

Havaların çok iyi gitmesinden dolayı Avrupa Demiryolu banliyösünde yolcu sayısının arttığı, bilhassa pazar günleri gerek Florya, gerekse diğer banliyö, köylerine gidip gelenlerin fazlalaştığı görülmüştür. Yeni banliyö tarifesi, yarın sabahtan itibaren tatbik olunacaktır.

Çöken apartımanın sahibleri zan altında

Beyoğlunda Yenişehirde Mangasar caddesinde Topuzcu sokağında «Atlas» apartımanının çökmesi tahkikatını yapan Müddeiumumî muavini Rifat, bu tahkikatı bitirmiştir. İnhidam günü, binada ve civarda bulunanların ifadelerine ve yıkılan bina vaziyetinin mütehassıslarca tetkikine göre, kadın, erkek bir kaç kişinin ölümüne ve birçok kişinin de yaralanmasına sebeb teşkil eden bu inhidamdan, apartıman sahibleri mes'ul görülmüştür. Dolayısile de, apartıman sahibleri Aleko, Yani, Efyaniya aleyhlerine tedbirsizlik ve dikkatsizlikle ölümlere ve yaralanmalara sebeb olmaktan dava açılmıştır. Mal sahibleri, inhidamı önliyecek ihtiyatî bazı çarelere başvurmamış olmakla zan altındadırlar.

Dosya, İstanbul dördüncü sorgu hâkimliğine yollanmıştır. Alâkadarların ifadeleri alındıktan, şahidler dinlenilerek tahkikat derinleştikten sonra, mesele, varılacak neticeye göre, kararnameye bağlanacaktır.

19 mayıs şenliklerine hazırlık

19 mayıs spor şenliklerinin Fener stadyomunda yapılacağını yazmıştık. Dünden itibaren bu şenliklerin provalarına başlanmıştır. Maarif Müdürü Tevfik sahaya giderek tetkikatta bulunmuştur.

Siyasî icmal

Lehistan ve Sovyetler Birliği

Halihazırda Lehistan, Avrupadaki geniş mikyasta yapılan siyasî hareket ve faaliyetlerde çok ağır basıyor. Kendisile hemhudud bulunmıyan İngiltere ile karşılıklı teminat esası üzerine bir ittifak yaptığı ve Fransa ile de 1921 senesindenberi devam eden ittifakını canlandırdığı halde yakın komşusu bulunan büyük devletlere karşı ötedenberi takib ettiği müstakil siyasetini ne değiştirmiş, ne de darlaştırmıştır.

İngiltere ve Fransaya güvenerek Almanyayı tahrik edecek bir hal ve harekette bulunmaktan dikkatle ictinab etmektedir. Meselâ Danzig serbest şehri namındaki küçük Alman hükûmetinin bugüne kadar olan vaziyetini kendi lehine değiştirmekten çekinmiştir. Danzig Milletler Cemiyeti himayesi altında olup mahallî hükûmet ile Lehistan arasında çıkacak her türlü ihtilâflarda hakem ve hâkim salâhiyeti ahdî hukuka binaen bu müessese-ye aiddir.

Son zamanlarda Milletler Cemiyetinin ve Danzig'de bulundurduğu komiserinin nüfuz ve hükmü çok azalmış olduğundan bu müessesenin Danzig ile alâkasının kesilmesi mevzuubahs bulunmakta idi. Milletler Cemiyeti Meclisinin gelecek içtimaında böyle bir karar verilecekti. Bu işin mazbatasını tanzim için İngiltere, Fransa ve İsveç azalarından mürekkeb bir heyet teşkil edilmişti. Lehistan ile Almanya arasında Danzig ve Koridor yüzünden şiddetli bir gerginlik bulunduğu bir sırada Milletler Cemiyetinin aradan çekilmesi Almanya ile Lehistanı şüphesiz yüz yüze getirecektir. O zaman iki kuvvetli devletin çarpışmalarının önünü almağa imkân kalmıyacaktır. İşin bu derecede vahamet bulmaması için Lehistan Milletler Cemiyeti Meclisinin gelecek içtimaında Danzig'deki komiserliğin ilgası işinin müzakere edilmemesini ve işin vakti âhare kadar geciktirilmesini üç aza devlete kabul ettirmiştir. Lehistan Danzig'de Milletler Cemiyetine aid hükümranlık hakkını kendisine intikal ettirerek Almanya meydan okumaktan çekinmekle büyük basiret ve Avrupa sulhuna iyi bir hizmet göstermiştir.

Lehistan uzak devletlerle tedafüî ittifaklar akdetmek ile beraber ötedenberi Sovyetler Birliği aleyhine Almanya ile bağlanmadığı gibi şimdi de Almanyanın aleyhine Sovyetler Birliğile doğrudan doğruya şöyle dursun, dolayısile de bağlanmaktan hazer etmektedir.

Sovyet Hariciye Komiser Muavini Potemkin'in Varşovaya yaptığı seyahatin akabinde Leh Ajansı şu tebliği neşretmiştir: «Lehistanın, Sovyetler Birliğile samimî münasebat tesisinden yegâne maksadı Lehlilerin bu memleketteki menfaatlerini korumak olup herhangi suretle Almanyaya karşı Sovyetlerle birleşmek tasavvurunu reddetmektedir.»

Lehistan herhangi suretle Sovetler Birliğinden yardım almağı şiddetle reddettiğinden İngilterenin Almanyanın muhtemel taarruzlarına karşı yapmak istediği bloka Sovyet Rusyasının ithali tasavvuru bir türlü tahakkuk edememektedir. Sovyetler Birliği Lehistanla Romanyayı müdafaa hususunda kendisinin İngiltere ve Fransa ile askerî bir ittifak akdeylemesini istemişti. İngiliz hükûmeti ise ancak Lehistan ve Romanya taarruza uğrayıp da İngiltere ve Fransa askerî harekât yaptıkları zaman gene kendileri tarafından dilek gösterildiği takdirde Sovyet Rusyaşının kendilerine yardımda bulunmasını teklif etmiştir.

Bu teklife göre Sovyetler; Lehistana bir taarruz vukuunda otomatik oarak İngiltere ve Fransaya yardım edemiyecektir. Herhangi sebebden Sovyetler Birliği Lehistana ve Romanyaya kendiliğinden yardım etse bile İngiltere ile Fransanın kendisine yardımdan imtina etmeleri ihtimali ve imkânı âşikârdır. İşte bu karışık iş, İngiltere ile Sovyetler Birliği arasında bir anlaşmamazlık peyda eder. Bunun hakiki baisi ise Lehistanın her iki büyük komşusuna karşı siyasette istiklâlden ayrılmamakta sebat eylemesidir.

Muharrem Feyzi TOGAY

Primi'nin teşekkürü

Fransızca «Beyoğlu» gazetesi Başmuharriri M. Primi, Şişlideki evine giren hırsızları şayani hayret bir sürtle meydana çıkaran ve çalınan eşyaları kendisine iade eden Şişli polis komiserliğile ikinci şube memurlarına gazetemiz vasıtasile teşekkürlerini bildirmektedir.

Cumhuriyet

Nüshası 5 kuruştur

Abone şeraiti	Türkiye için	Haric için
Senelik	1400 Kr.	2700 Kr.
Altı aylık	750 »	1450 »
Üç aylık	400 »	800 »
Bir aylık	150 »	Yoktur

SON HABERLER

Son siyasî temaslar

İngiltere - Sovyet Rusya müzakereleri ilerliyor

Fransa, Yugoslavyayı da tecavüz aleyhtarı siyaset için teşriki mesaiye davet edecek

Paris 12 (a.a.) — Salâhiyettar mehafilde İngiliz - Fransız - Rus mesai birliğine - nihaî tatbik tarzlarının şimdiye kadar müzakere edilmiş olanlardan farklı olabilmesi ihtimaline rağmen - daha şimdiden temin edilmiş nazarile bakılmaktadır.

Daladye'nin «müsavat dairesinde ve mütekabiliyet esasına müsteniden Sovyetlerle teşriki mesaiye devam ve bu mesai birliğinin muhafaza edilmesi Fransız diplomasisinin daimî surette takib ettiği bir gayedir.» suretindeki beyanatına hususî bir mana izafe edilmektedir.

Şimdi üç devletin vaziyetleri Daladye ve Çemberlayn'in nutukları ve İzvestianın makalesile açıkça tarif edilmiş bulunmaktadır.

Diğer taraftan Sovyetlerin Potemkin'i Cenevreye göndermek kararları, Moskovanın Londra ve Parisle çarçabuk bir itilâf akdetmek arzusunda bulunduğunu meydana çıkarmaktadır.

Daladye, Sovyetlerin teşriki mesaisini «esaslı surette arzuya şayan» addederek selâmlamakta, Çemberlayn ise, İngilterenin «Danzig'e karşı yapılacak bir tehdid yüzünden çıkacak bir harbe İngilterenin karışacağını» söylemektedir.

Sovyet matbuatının dün ilk defa olarak Sovyet Rusyanın müşterek ademitecavüz siyasetine iştirak etmesinden bahseylemesine de büyük bir ehemmiyet atfedilmektedir.

İngiliz, Fransız ve Leh Hariciye Nazırlarının Cenevrede Potemkin ile yapacakları görüşmelerin, müzakerelerin kat'i safhaya girmesine medar olacağı tahmin edilmektedir.

Bundan başka salâhiyettar Fransız mehafili, Daladye'nin sulhu seven milletleri tecavüz aleyhtarı siyaset sahasında teşriki mesaiye daveti hakkında uzun boylu mütalealar serdetmektedirler.

Bu mehafil, bu davetin bilhassa müşkül vaziyetine rağmen hareket serbestisini muhafaza etmekte olan Yugoslavyaya râci olduğu mütaleasında bulunmaktadır.

Diğer müzakereler

Leh - Sovyet

Varşova, 12 (a.a.) — Varşovanın siyasî mehafili Polonya Hariciye Nazırı Beck ile Sovyet Hariciye Komiser Muavini Potemkin arasında yapılan müzakerelerden memnuniyet beyan etmektedir. Bu müzakereler Polonya - Rusya münasebetlerinin normal ve memnuniyet verici bir tarzda inkişaf etmekte olduğunu göstermiştir.

Leh - Rumen

Bükreş, 12 (a.a.) — Polonya sefiri Raczynski, dün Romanya Hariciye Nazırı Gafenko ile uzun bir mülâkat yapmıştır.

Leh - İngiliz

Varşova, 12 (a.a.) — Endüstri Nazır Muavini Rose, 14 mayısta Londraya giderek alâkadar İngiliz mahfillerile Polonya ile İngiltere arasında kömür piyasalarının taksimi meselelerini müzakere edecektir.

Lehistan Pilsudski'nin vasiyetini tatbik edecek

Varşova, 12 (a.a.) — Bugün Mareşal Pilsudski'nin ölümünün yıldönümü münasebetile Polonyada matem tutulmaktadır. Bütün evlere asılan bayraklar yarıya indirilmiştir. Merasimlere sabahleyin başlanmıştır. Radyo neşriyatını büyük ölüye tahsis etmektedir.

Duvarlara asılan beyannamelerde şöyle denilmektedir:

«— Pilsudski'nin dehası, kudretli ve nizam âmili bir Polonya, dünyanın hürmetini kazanmış, sözüne sadık, sulha bağlı, fakat namus, şeref ve hürriyeti mevzuu bahsolduğu zaman eğilmez ve korkunc bir Polonya yaratmıştır. Gelecek nesillere, bu nesilden miras kalacak olan işte böyle bir Polonyadır.»

İstasyon müdürünün katli

Varşova 12 (a.a.) — Danzig arazisinde kâin Marianovo istasyonunun müdürü altı şahıs tarafından ağır surette yaralanmıştır. Alman doktorları «vakitleri olmadığından» bahisle yaralıyı tedavi etmemişlerdir. İstasyon müdürü, Polonya arazisinde kâin bir hastaneye nakledilmiştir.

Danzig Âyan Meclisi, Polonyanın yüksek komiserinden özür dilemiş ve Polonya memurlarının emniyetle vazifelerini ifa edebilmeleri için tedbirler alacağını bildirmiştir.

Tevkif edilen İngiliz gazetecisi

Danzig 12 (a.a.) — Polis, hususî mahiyette olarak Danzig'te ikamet etmekte ve şehrin eski eserlerinin fotoğraflarını çekmekte olan «Pictures Posten» ismindeki İngiliz gazetesinin muharrirlerinden Darwoll'u tevkif etmiştir.

Cumhurreisine salâhiyet verildi

Varşova 12 (a.a.) — Reisicumhura tam salâhiyet veren kanun projesini Mebusan Meclisinden sonra, dün da Âyan meclisi ittifakla tasvib eylemiştir.

Danzig'de karışıklıklar

Londra 12 (Hususî) — Danzig'deki naziler bugün karışıklıklar çıkarmışlar ve birçok Leh müesseselerine hücum etmişlerdir. Mütecavizler, Mareşal Pilsudskinin resimlerini yırtmışlar ve yirmiyi mütecaviz Leh gazete ve mecmuasını musadere etmişlerdir.

Madriddeki büyük zafer resmi geçidi

Merasim, kat'î surette 19 mayısta yapılacak

Londra 12 (Hususî) — Madrid zafer geçidi kat'î surette mayısın 19 unda yapılacaktır. Geçid resminden sonra, İspanyadaki bütün İtalyan askerleri memleketlerine döneceklerdir.

Alman heyeti iştirak etmiyecek

Berlin 12 (a.a.) — Salâhiyettar mahfillerde söylendiğine göre Madrid'de yapılacak olan zafer geçid resmine hususî bir Alman heyeti iştirak etmiyecektir. Berlinde İspanyadan dönecek olan Alman lejyonerlerinin şerefine yapılacak olan tezahürat hakkında hiçbir karar ittihaz edilmemiştir.

Alman - İspanyol ticaret anlaşması

Berlin 12 (a.a.) — Zannedildiğine göre İktısad Müşaviri Wohltat, İspanyaya gitmek üzere yakında Berlinden hareket edecektir. Mumaileyh, bir Alman - İspanyol ticaret itilâfının akdi için müzakereye girişecektir.

Alman filosu dönüyor

Lizbonne 12 (a.a.) — 6 mayısta buraya gelmiş olan Alman filosu, Almanyaya dönmek üzere dün öğleden sonra limanı terketmiştir.

San'at eserleri iade edildi

Hendoye 12 (a.a.) — Harb esnasında İspanyadan harice çıkarılan ve Cenevre'de muhafaza edilmekte olan san'at eserleri dün bu yoldan İspanyaya dönmüştür.

İngilterede dün gene infilâklar oldu

Mancesterde polis ve itfaiye devriye geziyor

Londra, 12 (a.a.) — Bu gece Manchester'de şehrin merkezinde kâin dükkânlarda beş şiddetli infilâk vukua gelmiştir. Nüfusça telefat yoktur, fakat birçok hasar vukua gelmiş, bilhassa civardaki binaların camları kırılmıştır.

Zabıta, infilâkların posta kutularına konulmuş olan âyarlı bombalar yüzünden vukua gelmiş olduğunu tespit etmiştir.

Birçok polis ve itfaiye karakolları, sokaklarda devriye gezmektedir.

Bir polis devriyesi, beşinci bombayı patlamadan evvel meydana çıkarmıştır. Polisler, bu bombayı suya atmışlarsa da gene patlamıştır.

İnönü ile Polonya Cumhur Reisi arasında...

Ankara 12 (Telefonla) — Polonya millî bayramı münasebetile Cuhmur Reisimiz İsmet İnönü ile Polonya Cumhur Reisi İgnaçy Masciçki arasında tebrib ve teşekkür telgrafları teati olunmuştur.

Papa, Prens Pol'u kabul etti

Vatikan 12 (a.a.) — Yugoslavya Kral Naibi Prens Paul ile Prenses Olga, saat 12,30 da mutad merasimle Papa tarafından kabul edilmişlerdir.

Dünkü zelzele

Mürefte 12 (a.a.) — Bugün saat 7,20 raddelerinde gürültülü bir zelzele oldu. Zarar yoktur.

Hâdiseler arasında

Mekteblerde etüd kitabları

Eski harflerle basılmış kitabların okul ve kültür kurumları kitabevlerine konulması 1353 sayılı kanun hükümlerine aykırı mıdır, değil mi? Evvelki gün Büyük Millet Meclisinde konuşulan mevzulardan biri de bu olmuş.

Gazetelerde çıkan şekline göre mesele şudur: Kanun, mekteblerde Arab harflerile tedrisatı yasak ediyor. Maarif Vekâleti ise mekteblerin ve kültür müesseselerinin kütübhanelerinde etüd için Arab harflerile yazılmış kitabların bulunmasını zarurî görüyor. Arab harflerile tedrisatı yasak eden kanunla bu görüş arasında tezad varmı, yok mu?

Elbette ki yoktur. Harf inkılâbı, Lâtin harflerini Arab harflerinin yerine koyan bir inkılâbdır. Fakat, işte o kadar. Bu kanun, bilgiyi değil, eski harfleri yasak ediyor. Bunun için de eski harflerle basılmış olan kitabların satılmasına ve okunmasına karışmamıştır. Sokakta, evde, umumî kütübhanelerde yasak olmıyan eserleri, ders kitabları dışında mekteb kütübhanelerine niçin sokmıyalım? Bu müteafeyi, Mecliste Maarif Vekilimiz ve maarifçilerimiz apaçık delillerile ispata mecbur olmuşlar. Sonunda da Maarif Vekâletinin teklifi ve encümen mazbatası kabul edilmiş. Bu noktada mesele kalmıyor.

Meesle şurada: Arab harflerini bilmiyen nesiller, Maarif Vekâletinin mekteb kütübhanelerinde bulunmasını zarurî gördüğü bu kitabları nasıl okuyacaklar? Arab harfli kitablar arasında, okunması yeni nesillere hiç fayda vermiyecek bir sürü eser var; fakat millî tarih, lisan, edebiyat etüdü için okunması şart olan eserler ve kıymetli birçok tercümeler de var. Maarif Vekâletinin mekteb ve kültür kurumu kütübhanelerinde bulunmasına lüzum gördüğü eserler de şüphesiz bunlar olacak. Arab harflerini bilmiyen nesillere bunları nasıl okutacağız?

Tek çare bunların yeni harflere çevrilerek basılmasından başka birşey olamaz. Kültür ve neşriyat dayasının hangi yolundan girseniz, ilk köşe başında hep ayni mesele ile karşılaşacaksınız: Kitab lâzım, bunun için de para lâzım.

Maarif Vekâletinin bu işe ayırdığı bütçe ile, bir sene içinde, ancak «Kamusül'alâm» hacminde büyücek bir tek eser veya birkaç, nihayet yüz kitab zar zor basıllır. Halbuki Tarih Kurumunun Neşriyat kongresine gelen listesinde yeni harflere çevrilmesini tavsiye ettiği eserler yüzden çok fazladır ve bunlar yalnız tarih kitablarıdır. Ya ötekiler?

Vaziyet böyle olunca, kongre sonlarına doğru bu sahifede yaptığım teklif üstünde ısrar etmeğe bir kere daha hak kazandığıma şüphe edilebilir mi? Davaya hangi zaviyesinden baksanız bulacağınız çare bundan başka bir şey olamaz: Bütün millî, resmî, yarıresmî müesseselerin cüz'î para yardımlarile, Maarif Vekâletine bağlı bir neşriyat organizasyonu yapmak ve bu kitabları, yeni eserlerle beraber, hemen çıkarmağa başlamak.

PEYAMİ SAFA

Fransız kabinesi

Meb'usan Meclisi 375 reyle itimad beyan etti

Paris 12 (Hususî) — Meb'usan Meclisi, haricî siyaset hakkındaki münakaşaları ikmal ederek, Daladye kabinesine 230 reye karşı 375 reyle itimad beyan etmiştir.

Fransa istikraz akdediyor

Paris, 12 (a.a.) — Parlâmentoda sorulan bazı suallere cevab veren Paul Reynaud, Millî müdafaanın gittikçe çoğalan ihtiyacları karşısında bir istikraz akdedileceğini teyid etmiştir.

Mumaileyh, Fransanın malî vaziyetinin memnuniyete şayan olduğunu, işsizliğin gittikçe azaldığını söylemiştir.

KISA HABERLER

* ROMA 12 — Kontes Ciano, hususî bir seyahat için Rio de Janeiro'ya gitmek üzere dün Amerikaya hareket etmiştir.

* VENEDİK 12 — Alman ordusu şefi General Brauchtitsch, buraya gelmiş ve dün akşam da buradan Almanyaya hareket etmiştir.

* ŞANGHAY 12 — Amoy enternasyonal mıntakasına Japon kıtaatı çıkarılmıştır.

* TİRİESTE 12 — İtalya bisiklet turunun Venedik - Tirieste merhalesi, Cottur tarafından kazanılmıştır. İkinci Claeyes - dir.

* ATİNA 12 — Yunan Kralı, yakında şarki Madekonya ile Trakyayı ziyaret edecektir.

Silâhlanmalar etrafında

Akdenizde yeni bir harb limanı: Mers-el-Kebir

İngilterenin tavsiyesi üzerine Fransızlar tarafından yapılmakta olan bu liman Akdenizin en modern üslerinden biri olacak

Yazan: *H. BİLECEN*

Akdenizde Mers - el - Kebir'in bulunduğu mevkii gösterir harita

Bir zamandanberi Akdenizde büyük bir satranc oyunu oynanıyor. Oyunun hanelerini gösteren tahtası baştanbaşa bütün Akdenizdir. Bunun üstünde muhtelif kuvvette ve muhtelif hareket kabiliyetlerinde, muhtelif taşlar var. Bu taşlar, filolar, bahrî üsler, tayyareler, tayyare karargâhları gibi şeylerdir. Oyunu da üç oyuncu birden oynuyorlar: İtalya, Fransa, İngiltere.

Bunlardan birincisi yeni bir oyuncu olmakla beraber müsabaka meydanına büyük iddialarla birdenbire atılmış olduğu için ve oyunun ilk safhasında, karşısındakilerin uykuya dalmış bulunmalarından istifade ederek, hamlelerini çok ileri götürdüğü cihetle şimdi oyun çok kızışmıştır. Bir taraftan harb gemisi inşaatı, diğer taraftan da bahrî üsler tesisi gibi işlerde her üç memleket de bütün gayretlerile çalışıyorlar.

Akdenize şöyle bir bakınız: İtalyan çizmesi ve Sicilya ile ikiye ayrılmış iki kısımdan mürekkeb bir havuzdur. Bu havuzu ikiye ayırıp yolu kesmek istiyen İtalya, son zamanlarda birçok deniz üsleri ve tayyare limanları vücude getirdi ve bunlara dayanarak Akdenizin iki parçası arasında gidip gelmeyi menetmeye çalışacak olan bir donanma yaptı.

İngiltere ile Frnsanın uyumakta oldukları bir devre tesadüf eden bu faaliyet çok ileri gitmiş ve tehlikeli bir şekil almış olduğu içindir ki şimdi bu iki memleket, Akdenizde yeni yeni üsler vücude getirmeye başlamışlardır. Artık çok iyi anlaşılıyor ki İngiltere ile Fransa yola hâkim olan İtalyaya karşı iki müdafaa ve iki taarruz sistemi vücude getiriyorlar. Bunlardan biri Cebelüttarık - Tulon - Bizert; diğeri de Malta - Kıbrıs - İskenderiye müselleslerdir. Ancak, bu iki müselles sistemi içinde daha başka üsler de vardır. Meselâ, Fransızların garbda Ajaccio, şarka Beyrut ve Şam Trablusu üsleri; İngilizlerin de Hayfa üssü gibi. Fakat, bütün bu üsler, çok yeni zamanlarda başlamış şeylerdir. Buna rağmen, bütün bu limanların modern birer harb limanı olmaları için sarfedilen mesai son aylarda büyük bir sür'atle ileri götürülmektedir.

***

İtalyan üslerinin çoğalması, Fransızları satranc tahtasının üstünde yeni yeni paytakları -üsleri paytak farzediyoruz- ileri sürmeye sevketti. Beyrut, onu takib eden Şam Trablusu bunlardandır. Fakat, bu da kâfi gelmediği için, İngiltere bahriyesinin tavsiyesi üzerine Fransızlar şimdi modern bir harb limanı daha tesis ediyorlar: Mers-el-Kebir.

İspanyadaki son inkılâb, Cebelüttarıkın vaziyetini çok zayıflatmıştır. Bunun için ona hinihacette yardım edecek, hatta onun sukutu ihtimalini dahi göze alacak yeni bir limana ihtiyac vardır. Bunun için, Fransızların şimalî Afrikada yeni bir üs vücude getirmek üzere senelerdenberi düşündükleri bir işi bir an evvel tahakkuk ettirmelerine İngilizler de lüzum gösterdiklerinden şimdi Mers-el-Kebir limanınn harb limanı haline getirilmesi için hararetli bir faaliyet başlamıştır.

Bu liman bir taraftan Cebelüttarıka, diğer taraftan da Bizert'e destek vazifesini görebilecek bir mevkidedir. Geniş ve derin bir liman sahasını büyük bir mendirek inşası suretile daha mahfuz bir hale getirip bunu tahkim etmekten ibaret olan ameliyata Fransızlar bir seneden fazla bir zamandanberi zaten başlamışlardı. Halen takriben altı kilometreye yakın bir mendirek inşasından ibaret olan ilk ameliyat hayli ilerlemiş ve şimdi mendireğin bir kısmı bitmiştir. Son zamanlarda bu limanda yapılacak diğer tesisat için birtakım arazinin umumî menfaatler namına istimlâki için lâzım gelen kararlar çıkarılmış ve bu suretle diğer tesisat da başlamıştır.

5800 metrelik bir mendirekle muhafaza edilecek olan liman için dört yüz metre genişliğinde bir methal bırakılıyor. İç tarafta suyun derinliği 35 metre ile rıhtım kenarlarında 12 metre arasında tehalüf ettiği için bu limana en büyük herb gemileri bile rahatça girip çıkabileceklerdir. Liman sathı 350 hektar genişliğinde bulunduğu için de bu saha büyük bir filoyu barındırabilecek bir genişliğe sahib bulunacak demektir.

Yeni harb limanında, modern bir deniz üssü için lâzım olan bütün tesisat ve tertibat plâna konulmuştur. En büyük gemileri almaya kâfi iki büyük havuz; her nevi mühimmat ve levazım için, her türlü taarruzlara karşı mahfuz yeraltı hücreleri, yani yağ, mazut, benzin depoları; ayni suretle her türlü taarruza karşı emin bir mahfuziyet içinde tayyare hangarları, kolay tahmil ve tahliye için uzun ve geniş rıhtımlar, hulâsa modern bir filoyu emin surette barındırmak için elde bulunması icab eden bütün tesisat ve tertibat hesaba alınmıştır. Liman, açık denizden gelebilecek filo taarruzlarına karşı uzun menzilli ve ağır toplarla müdafaa edildiği gibi tayyare hücumlarına karşı da zengin bir müdafaa tertibatına sahib olacaktır.

Hulâsa, Mers-el-Kebir, Akdenizin birinci sınıf harb limanlarından biri olacaktır.

***

Görülüyor ki İtalyanların son beş sene içinde yapmış oldukları büyük hamlelerle satranc tahtası üzerinde temin eyledikleri faik vaziyet, rakiblerin mukabil hamlelerile birdenbire müşkül bir safhaya girmiştir. İtalyanın merkezî Akdenizde elde etmiş olduğu faikiyeti karşılamak üzere, İngiltere ile Fransa keselerinin ağızlarını açıp sarfiyata başladılar. Beyrut limanı tahkimatı çok ilerlemiş, Trablus limanı da onu takib ederken, şimdi garbî Akdenizdeki yeni liman İtalyayı kuşatmaya müteveccih olan İngiliz - Fransız oyununu takviye ediyor. Bu hamlelere karşı İtalya ne yapıyor? Yeni hamlelerle mukabele edebilecek mi? Bir harb limanı vücude getirmek, ancak pek büyük masraflarla mümkün olabilir. Halbuki İtalyan maliyesi, daha bugünden fevkalâde ağır yükler altında iki büklüm olmuş bulunduğu için yeni yeni hamlelere teşebbüs edebileceği zannedilemez.

H. BİLECEN

Şikago silolarında yangın

Şikago 12 (a.a.) — Bir siloda çıkan yangın diğer dört siloya da sirahet etmiş ve bu silolarda bulunan 5 milyon kilo buğdaydan üç milyonu yanmıştır.

Ziyan iki milyon dolardan fazladır. Yirmi kişinin de yandığı zannediliyor.

Kont Ciano Berline gidiyor

Berlin 12 (a.a.) — Kont Ciano'nun Alman - İtalyan askerî ittifakını imza etmek üzere 20 mayısta Berline geleceği öğrenilmiştir.

Hayfada suikasdler

Kudüs 12 (a.a.) — Bugün Hayfada iki suikasd yapılmış, iki kişi ölmüştür. Telâviv memurları kanunsuz muhaceretlere mâni olmak için şiddetli tedbirler almışlardır.

HEM NALINA MIHINA

İçki mücadelesi

İnhisarlar idaresinin bütçesi müzakere edilirken, Büyük Millet Meclisinde, hararetli bir içki mücadelesi oldu. Bazı meb'uslar, sert içkilerin zararlarından bahsettiler ve rakıyı gradosu yüksek içkilerin mümessili addederek ona hücum ettiler, biranın ve şarabın lehinde bulundular. Bazı doktorlarımız, hafif ve sert bütün ispirtolu içkilerin sıhhate muzır ve bu bakımdan şarabın rakıdan daha fena olduğunu söylediler. Muhterem Gümrük ve İnhisarlar Vekilimiz, alkol derecesi yüksek içkilerle mücadele hususunun hükûmetin programında esasen mevcud bulunduğunu, Vekâletin bira ve şarabın resimlerini indirmek, bunların satışını kolaylaştırmak, rakı satışını bilâkis kolaylaştırmamak ve şimdilik 40 derecelik bir rakı yapıp piyasaya çıkarmak ve tedricen sert içkileri ortadan kaldırmak yolunda bir program hazırladığını söyledi ve meselenin İnhisarlar idaresine aid safhası kapandı. Fakat, içki mücadelesi, rakının hafifletilmesi veya yerine bira ile şarabın ikamesile bitmiş değildir ve bitemez.

İçki ile daha esaslı bir mücadele ister ki bu da, İnhisarlar Vekâletinin bütçesile ve rakıdaki ispirto derecesinin 50 ve 45 ten 40 a indirilmesile asla halledilemez. İspirtolu içkilerin büsbütün ortadan kaldırılmasına da imkân yoktur. Bunu, Amerika gibi en zengin ve en ileri bir demokrat memleket, Sovyet Rusya gibi, rejimi her yasağı azamî şiddetle tatbik ve takibe müsaid bir devlet beceremediler. Bizde de bir müddet nasıl gülünc bir şekilde tatbik edildiğini hâlâ unutmadık. Her becerebilen bir tencere veya semaverde rakı kaynatmağa başladı. Resmî kaçakçılar bile türedi. Kazinolarda kahve ve çay fincanile içki içildi. Sonra, pek tabiî, bu tatbik edilemiyen kâğıd üzerindeki yasaktan vazgeçtik.

Meclisteki son müzakerede, bazı meb'uslar, memlekette içki içenlerin çoğaldığını, bazıları da azaldığını iddia ettiler. Fakat rakam zikretmediler. Elde ciddî istatistikler olmadığı için, her iki tarafın iddiaları sözden ibaret kaldı. İçki içenler çoğalsa da azalsa da, içki ile mücadele etmek ve bunun için ciddî ve esaslı - yeni tabirile - plânlı çalışmak lâzımdır. Mekteblerde, kışlalarda, spor teşekküllerinde, Halkevlerinde, sinemalarda genc nesillere içkinin zararlarını, muntazam bir surette göstermek, dersler, konferanslar, resimler ve filimlerle körpe dımağlara içki nefretini aşılamak gerektir. Davanın anahtarı, içkiyi içirmemek, içkiye alıştırmamaktadır. Bir defa alışan, rakıyı 40 dereceye indirirseniz, ya su katmadan içer, yahud da iki üç kadeh fazla yuvarlar. Rakıyı pahalı yaparsanız, kaçakçılık çoğalır. Rakıyı büsbütün ortadan kaldırırsanız, müptelâları sarhoş oluncıya kadar, şarab ve bira içer. Tutmuyor, çabuk tutsun diye ikisini birbirine karıştırıp çeker. İçki müptelâları arasında, boyalı ve pis kokulu, zehir gibi, sanayi ispirtosunu içenler bile vardır. Demek ki meselenin esası «içki» ile değil «içmek» le mücadeleye dayanıyor. İçmeği azaltınca, (ortadan kaldırınca demiyorum, çünkü buna hiçbir zaman imkân görülmemiştir) içki de, zararları da azalır.

Sporun içki mücadelesinde büyük yeri olduğuna kaniim. Sporcu genc, muvaffak olmak için, içki, tütün kokain ve eroin gibi zehirlerden uzak olmak lâzım geldiğine, iman edince hiçbirine elini sürmez.

Hulâsa, içki mücadelesi, memlekette, sıhhat ve ahlâk mücadelesi demektir. Bu mücadelede, iyi nispetler dairesinde muvaffak olursak hastanelerin ve hapisanelerin bir derece boşaldığını görürüz. Neslimizin bakasında, sarhoşluğun azalması en mühim amillerden biridir.

İngiliz hükümdarlarının seyahati

Londra 12 (a.a.) — İngiltere Kralı ve Kraliçesini hâmil olan Empress of Australia vapuru kesif bir sis dolayısile 24 saat olduğu yerde kalmıştır. Bu sabah saat 4,40 ta (Greenwich saati) sis tamamile sıyrılmış ve vapur saatte 10 mil süratle yoluna devam etmeye başlamıştır.

Bir Alman tayyaresi Fransada düştü

Besançon 12 (a.a.) — Çarşamba günü Pontarlier'de yere düşen Alman tayyaresi hakkında yapılmış olan tahkikat neticesinde bu tayyarenin Messersch Midt tipinde iki motörlü bir avcı tayyaresi olduğu anlaşılmıştır. 4 mitralyöz, kırılmış fotograf makineleri ve bir telsiz postası enkaz altından çıkarılmıştır.

Balkan Antantı konseyi

Atina 12 (Hususî) — Bükreşte toplanacak Balkan Antantı konseyine iştirak edecek olan Yunan heyeti, bugün Romanyaya hareket etmiştir

Küçük hikâye

Hırsızlık

Lucie Paul Marguerite'ten

Mösyö Mègre o sabah karısının alnında pek de hayra delâlet etmiyen bir kırışık görünce eve aid birşeye canı sıkıldığını anladı ve öğle yemeğine kadar ona bir şey sormadı. Sofraya oturduktan sonra da, Mösyö Mègre sükût etmeği ve karısının kendiliğinden anlatmasını bekledi. Madam Mègre nihayet aşikâr bir öfkeyle:

— Artık tahammül edilmez bir hale geldi, dedi. Sen ne fikirde olursan ol, ben Roso'yu kapıdışarı etmeğe karar verdim.

Roso hizmetçileriydi. Mösyö Mègre bu çalışkan, eliyüzü pâk ve kendisine karşı hususî dikkatleri olan bu hizmetçi kızdan memnundu. Bunun için, karısının ona yol vermek niyetinde olduğunu duyunca, korkaraktan:

— Niçin? diye sormaktan kendini alamadı.

O sırada Roso içeri girerek bir elindeki ordövr tabağını sofraya ve diğer elindeki küçük kapaklı mangalı efendisinin donmuş ayakları altına bıraktı ve kapıyı sessizce kapayarak dışarı çıktı. Madam Mègre gittikçe artan bir öfkeyle bağırdı:

— Bu kadar sabrettim, boğazıma kadar geldi. Sana söyledim ve tekrar ediyorum: Bir hırsızı evimizde saklayamayız.

Mösyö Mègre itiraz yollu:

— Söylediğinden emin misin? dedi.

Madam Mègre daha şiddetle:

— Elbet, hem de nasıl bir hırsız, dedi. Bugün farkına vardım sanma. Yeşil tayyörüm yok oldu, halbuki ben onu annen öldüğü zaman siyaha boyatmak istiyordum. İnşallah kayinvalidem çok yaşar. Sonra, senin mavi kostümünü bir türlü bulamıyorum. Roso erkek kıyafetine girip geziyor demek istemiyorum; fakat belki bir kardeşi, yahud bir dostu vardır. Küçük hediyeler dostluğu ve aşkı besler.

O sırada Roso elinde musakka tabağile tekrar içeri giriyordu. Madam Mègre sustu ve Mösyö Mègre ayaklarında bir üşüme duyduğundan şikâyet etti. Roso, küçük mangalı ayakları altına daha iyi yerleştirdi ve pencereyi sımsıkı kapadı. Böylelikle efendisini soğuktan muhafazaya çalışıyordu.

Madam Mègre dişlerini gıcırdatacak oldu. Tekrar başbaşa kaldıkları zaman Mösyö Mègre inledi:

— Bu Roso cidden inci gibi bir kız.

Öfkeli karısı sırıttı:

— Ama, bize pahalıya oturan bir inci. Fakat senin de hiçbir şeyi gördüğün yok. Bu kızın politikasını anlamak hiç de kolay değil. Taraftar kazanmak için sana yaranıyor. Sonra, böyle rahat bir ev nereden bulacak.

— Acaba...

Roso, elinde yemişlikle tekrar göründü. Yemişliği sofraya bıraktı çıktı. İri, kırmızı bir elma, Mösyö Mègre'in önüne çekti. Madam Mègre'in önüne ezik bir mandarina isabet etmişti.

Roso'nun her içeri girişinde, Mösyö Mègre onun güzel ellerine bakmaktan kendini alamıyordu. Madam Mègre ise kocasının bu hayran dikkatine sinirlenip duruyordu.

— Acabası filân yok, dedi. Roso hakikaten bir hırsızdır. Altın mührünün, sana büyük babandan yadigâr kalan altın mührün kaybolduğunu söylersem zannederim artık şüphen kalmaz.

Mösyö Mègre heyecanlandı:

— Ne? Büyük babamın mührü kayıb mı oldu?

— İstediğin yerde arayabilirsin. Bulanın alnını karışlarım.

Mösyö Mègre, elmaya dokunmadan, birdenbire ayağa kalktı. Madam Mègre partiyi kazanıyordu. Genc ve güzel Roso, kıskandığı, nefret ettiği bu Roso kapıdışarı edilecekti, hem de üstüne titrediği efendisi tarafından. Madam Mègre bundan böyle genc ve güzel hizmetçi almamağa karar verdi.

Mösyö Mègre masasının başına geçmiş düşünüyordu. Altın mührünü ne masanın gözünde, ne kâğıdlar arasında, ne de pul kutusunda bulabildi. Altın mühür, ne kâğıd sepetine, ne halının üzerine düşmüştü. Madam Mègre sevincinden titriyordu. Mösyö Mègre şaşkın söyleniyordu:

— Anlamıyorum. Mühür nasıl kaybolur? Bu odaya giren oldu mu?

— Roso'dan başka kim girecek? Fakat belki de ceblerinden birindedir. O kadar dalgınsın ki!

Mösyö Mègre ceblerini de yokladı, yok olan yalnız mühür değildi. Altın kalemi de sırra kadem basmıştı. Bu ikinci kayıb Mösyö Mègre'i büsbütün öfkelendirdi.

— Yazık! Halbuki ne iyi bir hizmetçiydi, diye esef etti.

Madam Mègre fikrini söyledi:

— Elinden daha az iş gelsin de namuslu olsun.

Sonra, ahpablarından birile randevusu olduğu için, Roso'yu kapıdışarı etmek işini kocasına bırakarak çıktı.

Mösyö Mègre hakikaten müteessirdi. Fakat mademki Roso hırsızlık ediyordu, evlerinde daha fazla durması doğru olmazdı. Teessürü, mührünü ve kalemini kaybetmekten ziyade Roso hakkında sukutu hayale uğramaktan ileri geliyordu. Çok heyecanlı olduğu için Roso'ya kararı tebliğ etmeği sonraya bırakarak mektublarını yazdı. Bu iş bittikten sonra, mektublardan birini mühürlemek istedi ve bunun için karısının mührünü almağa gitti. Karısının çekmecesinden mührü alırken ne görse? Kendi mührü ve kalemi de orada duruyor. Hayretten dona kaldı. Kalbi hızla çarpıyordu. Karısının, kıskanclık saikasile Roso'yu hırsızlıkla itham etmesini mazur görmek icab ettiğini anladı; zaten müsamahakâr bir adamdı.

Zavallı ve masum Roso! Evet, onu tatlılıkla bu evi terketmeğe davet edecek, mademki karısı onun mevcudiyetine tahammül edemiyor. Fakat Roso'nun eline bir mikdar para sıkıştıracak ve gittiği evlerde daha iyi muamele görmesi temnenisile onu uğurlayacak. Ve akşama doğru Madam Mègre eve döndüğü zaman, onun hayretinden, ve utancından nâmütenahi bir hâz duyarak:

— İşte, diyecek, Roso mühürle kalemi bana iade etti. Ne de olsa iyi kalbli bir kız..

Ve böylelikle Roso'nun intikamı alınmış olacaktır.

Çeviren:
İrfan KUDRET

ERTUĞRUL SADİ TEK
Şehzadebaşı TURAN tiyatrosunda bu gece HAMİYET Yüceses ve arkadaşları (DÖNER DOLAB)
Okuyucu Bayan Aysel ve Atillâ revüsü

Pangaltı Tepeüstü **AKIN** sinemasında
CEZAİR Batakhaneleri — Jean Gabin - Mireille Balin
CEHENNEM MAHKÛMLARI — HENRİ WILCOXON
Gündüz ve gece 8.45 de 2 film birden

AZAK Sinemasında BUGÜN **PARİS IŞIKLARI**
(TİNO ROSSİ)
LALE sinemasının resmi küşadını yapan senenin en neş'eli ve meşhur san'atkâr TINO ROSSI'nin en muvaffak olduğu ve sabırsızlıkla beklediğiniz muazzam filmi.
CORC OBRIYEN'in en heyecanlı filmi
HOLWOOD-KABOY
Ayrıca her hafta yeni dünya havadisleri. — Telefon : 23542

Bu akşam **TURAN** tiyatrosunda

Ses kraliçesi HAMİYET YÜCESES ve arkadaşları. ERTUĞRUL SADİ TEK ve heyeti temsiliyesi birlikte ilk defa **Dönme Dolab** vodvil 3 perde, S. ATILA revüsü Millî ayak oyunları varyete. Fiatlarda zam yoktur.

Bugün L A L E de
Renkten örülmüş bir şiir... Aşkla süslenmiş bir fantazi...
Vak'ayla canlandırılmış en büyük bir film.
ALTIN HARBİ
Fransızca sözlü, renkli film.
Olivia de Havilland George Brent - Margaret Lindsay
Bugün 1 ve 2.30 da ucuz halk matineleri Tel : 43595

Tesadüfün temin ettiği şöhret

Bir fotoğraf hilesi bir dansözü zengin etti

Pariste reklâm maksadile yapılan bir fotoğraf oyunu, beklenilmedik entere - san bir hâdiseye vesile olmuştur. Paris revü tiyatrolarından birinin reklâm şefi, revünün yıldızı olmak üzere angaje edilen dansöz Liliyan Ellisin afişlerde tespit edilmek üzere en kıvrak pozda bir resmini çektirmekle uğraşıyormuş. Dansöz, fotoğrafçının karşısında muhtelif dans pozlarında durmuş. Lâkin, çekilen bütün resimlerdeki pozlardan hiç biri hoşuna gitmiyen reklâm şefi, sinirlendikçe sinirlenmiş. Derken, tanınmamış bir dansözün resmini görmüş, onun bu resimdeki pozu pek hoşuna gitmiş, düşünmüş, taşınmış, kararını vermiş. Meşhur olmıyan dansözün resmindeki başını kestirerek, onun vücudü üzerine Liliyan Ellisin başını oturtacak. Tabiî fotomontaj usulile bu işi yapmak mümkün. Reklâm şefinin tarifi üzerine, fotoğrafçı bu işi beceriyor ve işin içyüzünü bilmiyen hiç kimse, bu fotoğraf oyununun farkına varamıyor.

İş yoluna girmiş gibi görünürken, tersine dönüyor. Bu fotoğraf oyunundan isitfade edilerek yaptırılan afişlerden bir kısmı da Londraya gönderilmiş. Meşhur olmıyan dansöz orada imiş. Bu dansöz, kadın zekâsile kendi başsız vücudünü tanıyor, başı merhametsizce kesilerek yerine revü yıldızı Liliyan Ellisin başı konulmasından dolayı öfkeleniyor, soluğu Pariste alıyor ve fotoğrafçıyı bulup, bu hareketini protesto ile beraber, külliyetli tazminat istiyor. Fotoğrafçı, «bende ne kabahat var? Reklâm şefinden dava ediniz! Ben onun tarifi üzerine başı kestim, fotomontaj yaptım» diyor. Bu cevabı alan dansöz, bir avukat tutuyor, dava açıyor. Neticede de, hem reklâm şefinden külliyetli tazminat koparıyor, hem de bu hâdise kendine reklâm olarak, müsaid bir angajman koparıyor. Şimdi Alis Şmit de meşhurdur!

ÖLÜM

Girid Hanya eşrafından Dervişbeyzade merhum Bay Kadrinin zevcesi ve Banka Komerçiyale İtalyana memurlarından Derviş Müldür, Kızılay İstanbul deposu muhasebecisi Hüseyin Müldür, Devlet Demiryolları 9 uncu işletme memurlarından İsmail Haydar Müldürün valideleri ve Kızılay genel merkezi muhasebe müdürü Osman Saydamın kayınvalideleri Bayan Esna Müldür dün rahmeti rahmana kavuşmutur. Cenazesi 13 mayıs bugünkü cumartesi günü saat 10 da Sultanmahmud türbesi karşısında Nuri Çonker sokağında 8 No. lı Arslaner apartımanından kaldırılarak Eyübdeki aile makberesine defnedilecektir.

***

Üniversitemizin Tıb Fakültesi son sınıfının en güzide talebesi, Şişli Sıhhat Yurdu sahiblerinden Bayan Seniye Santurun ve Merhum Dr. Halil Santurun kızı, Yüksek Mühendis mektebi profesörlerinden Fikri Santurun ve Teşvikiye Sağlık evi sahibi Dr. İbrahim Osman Gücerle avukat Celâl Derviş Derişin yeğenleri Emine Santur gözlerini hayata kapamıştır. İradenin, zekânın ve sâyin canlı bir misali olan bu gencimizin istihkak kesbettiği diplomasını alacağı bir dakikada kendisini ölümün kollarına terketmesi nekadar feci ise fennin ve itinanın bütün mesaisinin akim kalması da o kadar acıklıdır. Onu sevenlerin bu muhterem ölüye son vazifeyi yapmak üzere 13/5/939 saat 14 te Nişantaşında Baytar Ahmedefendi sokağında Aile apartımanında bulunarak bu hazin merasime iştiraklerini teessür ve saygılarımızla dileriz.

Teşvikiye Sağlık evi sahibi İ. O. Gücer
Şişli Sıhhat Yurdu ailesi N. M. İkiz

***

Merhum Fetva Emini muavini Hacı Mustafa haremi ve Bakırköy Noteri Ahmed Sabri ve İstanbul Vakıflar avukatı Haşim Kamerin valideleri Bayan Hacce Zekiye Kamer rahmeti rahmana kavuşmuştur. Cenazesi 13/5/939 cumartesi günü saat on beşte Suadiyede Taşlı tarladaki köşkünden kaldırılarak namazı ikindi vakti Erenköy camiinde kılındıktan sonra Sahrayicedddeki aile kabristanına defnedilecektir. Mevlâ gariki rahmet eyliye.

TAN SİNEMASI
MEŞ'UM KADIN
MARIE BELLE
Foks Jurnal dünya haberleri
İlâveten 1 ve 4,30 da
Kadın Oyunları
LORETTA YUNG

Zayi — Beyoğlu Malmüdürlüğünden olmakta olduğundan maaşa aid tatbik mührümü zayi ettim. Yenisini alacağımdan hükmü yoktur.

Bahriye yüzbaşılığından mütekaid
Süleyman

SİNEMA

Henry Garat'nın sakatlanan gözü

Fransız artisti kumar salonundaki döğüşme neticesi bir gözünün görme kudretinin müthiş surette azaldığını iddia ediyor

Paristen yazılıyor:

Bir İngiliz yüzbaşısının karısı aleyhine açtığı dava dolayısile bir ay evvel mahkeme salonlarında ismi sık sık geçen ve gazete sütunlarında da bu işe karışmış gibi gösterilen Fransız sinema artisti Henry Garat yeni bir davanın kahramanı olarak meydana çıktı. Caen mahkemesine vekili, Fransanın en büyük avukatlarından Levy Oulman vasıtasile müracaat eden san'atkâr bir gözünün görme kudretinin müthiş surette azalmasına sebebiyet verilmiş olması neticesi Bagnoles de l'Orne kazinosu müdiriyetinden 2 milyon 800 bin frank tazminat taleb etmektedir. Kazino müdürünün vekili de gene Fransanın en büyük avukatlarından Moro Giafferi'dir.

Davaya sebeb olan hâdise şöyle cereyan etmiştir. 1935 senesi ağustosunun 17 nci günü akşamı Henry Garat Bagnoles de l'Orne kazinosunda Dük ve Düşes Boris'le, artist Marcelle Chantal, General Villemond, Amerikalı Madam Walter ve diğer birkaç zata bir ziyafet çekmiştir.. Yemekten sonra oyun salonuna geçilmiş ve Madam Walter uzaktan rulet masasının üzerine 5 franklık bir fiş atmıştır. Kazinonun krupiyesi - oyunu tanzim ve idareye memur olan adamı - bu hareketin sade nizamsız olduğunu söylemekle kalmıyarak Madam Walter'e dürüştane bir şekilde hareket etmiştir. Yanındaki kadına bu suretle nezaketsizce muamele edilmesine tahammül edemiyen Henry Garat, krupiyeye ağır sözler söylemiştir. Mesele orada kapanmış gibi göründüğü halde bu hakareti gittikçe zihninde büyüten krupiye oyun bitip de artist salondan çıkmak üzereyken üzerine hücum etmiş ve elinde tuttuğu içi kazinonun hissesine düşen paralarla dolu demir kutuyu suratına fırlatmış, münazaa bir anda kızışmış, her iki taraf tokat atmaya, yumruk savurmaya başlamışlardır.. Etraftakiler yetişmişler, müessesenin direktörü gelmiş, ortalık güç halle mayna olmuştur. Smokini yırtılan san'atkâr da müesseseden 8 bin frank tazminat almıştır.

Bu döğüşmenin üzerinden iki sene geçiyor. Artist, bir nişan atma işi vesilesile sağ gözünün görme kabiliyetinin müthiş surette azaldığının farkına varıyor.. Birçok mütehassıslara müracaat ediyor, ameliyat yaptırmak istiyor. Bütün doktorlar bu zâfın tedavisinin kabil olmadığını söylüyorlar. O zaman artist bu rahatsızlığın kumar salonundaki döğüşme neticesinden ileri geldiğini tahmin ediyor ve işte bunun içindir ki kazino direktörü aleyhine dava açıyor.

Henry Garat

Kazino direktörünün vekili Moro Giafferi mahkemede diyor ki:

— Evvelâ Henry Garat'nın bu davayı açmaya hakkı yoktur. Çünkü vaktile 8 bin frank tazminat alarak bu işi kapatmıştır. Saniyen, artistin o zamandanberi kimse ile döğüşmediğini, yahud gözünü başka bir yere çarpmadığını nasıl ispat edebilir. Dört senedir işine mükemmelen devam etmiştir. Müzikhollerde şarkılar söylemiş, birçok filimler çevirmiştir. Bu vaziyete nazaran gözünün görme kabiliyetini kaybetmesinin vaktile kumar salonunda cereyan eden hâdiseden ileri gelmesi ihtimali yoktur.

Hâkimler iki tarafı uzun uzun dinledikten sonra celseyi tatil ve muhakemeyi karar verilmek üzere bir hafta sonraya talik etmişlerdir. Bakalım, Henry Garat istediği tazminatı alabilecek mi?

Almanyada yeni çevrilmekte olan filmler

Mady Rahl ve Paul Klinger «Biraz sonra geleceğim!» kordelâsının bir sahnesinde

Bugün **MELEK** sinemasında
YVONNE PRINTEMPS ve PİERRE FRESNAY tarafından temsil edilen
ARTİST AŞKI
Şahane bir aşk romanı
Bugün saat 1 ve 2.30 da tenzilâtlı matineler.

Dehâkâr artist HARRY BAUR'un en güzel Filmini
SİMONE SİMON ve JEAN PIERRE AUMONT ile beraber çevirdiği ve bu hafta
SÜMER Sinemasının
15 - 20 ve 30 kuruş gibi tenzilâtla yaz fiatlarile gösterdiği
SİYAH GÖZLER
şaheseridir. ilâveten : KABARE yarım saatlik İspanyol Şarkı ve Dans

RADYO

Bu akşamki program

Türkiye Radyodifüzyon Postaları

DALGA UZUNLUĞU			
	1639 m.	183 Kcs.	120 Kw.
T. A. Q.	19,74 m.	15195 Kcs.	20 Kw.
T. A. P.	31,70 m.	9465 Kcs.	20 Kw.

12,30 Program, 13,35 Müzik (Virtüozlar - Pl.) 14,00 Memleket saat âyarı, ajans ve meteoroloji haberleri 14,10 Türk müziği. Çalanlar: Vecihe, Reşad Erer, Ruşen Kam, Cevdet Kozan. Okuyan: Semahat Özdenses. 1 — Hüzzam peşrevi 2 — Leylâ Hanımın Hüzzam şarkı: (Ey sabahı hüsnü an) 3 — Hayrinin Hüzzam şarkı: (Ölürsem yazıktır sana kan.) 4 — Leylâ Hanımın Hüzzam şarkı: (Harabı intizar oldum). 5 — İsmail Hakkının Karcığar şarkı: (Sarıyor gün geçtikçe), 6 — Lem'inin Karcığar şarkı: (Bir gölge ol beni peşinden..) 7 — Salâhaddin Pınarın Karcığar şarkı: (Sana gönül verdim). 14,40-15,30 Müzik (Neş'eli müzik - Pl.) 17,30 Program, 17,35 Müzik (Dans saati) Pl. 18.15 Türk müziği (Fasıl heyeti) Tahsin Karakuş ve Safiye Tokayın iştirakile. 19,00 Konuşma (Dış politika hâdiseleri). 19,15 Türk müziği (Saz eserleri ve taksimler) Çalanlar: Kanun: Vecihe, keman: Reşad Erer, Cevdet Çağla. Ud: Cevdet Kozan, kemençe: Fahire Fersan, Ruşen Kam, Kemal Niyazi Seyhun. Tanbur: Refik Fersan, Santur: Zühtü Bardakoğlu, Nısfiye: Basri Üfler. 19,35 Türk müziği Çalanlar: Vecihe, Ruşen Kam, Cevdet Kozan. Okuyan: Radife Neydik. 1 — Bimen Şenin Bestenigâr şarkı: (Her zaman serde..) 2 — Salâhaddin Pınarın Hüzzam şarkı: (Aşkınla sürünsem). 3 — Salâhaddin Pınarın Hüzzam şarkı: (Seviyordum onu..) 4 — Faiz Kapancının Hüzzam şarkı: (Büklüm büklüm sırma saçın eminim.) 5 — Sadeddin Kaynağın, türkü: (Sarı kordelâ) 6 — Halk türküsü: (Karanfil oylum oylum). 20,00 Memleket saat âyarı, ajans ve meteoroloji haberleri. 20,15 Temsil (Uyuyan kadın - Muallâ Beyin hanımları) Yazan: Ekrem Reşid. 21,15 Esham, tahvilât, kambiyo - nukud ve ziraat borsası (fiat) 21,25 Neş'eli plâklar - R. 21,30 Müzik (Küçük orkestra - Şef: Necib Aşkın) 22,00 Haftalık posta kutusu (yabancı dillerde) 23,30 Müzik (Operet, romans, ve saire). 23,00 Son ajans haberleri ve yarınki program. 23,15-24 Müzik (Cazband - Pl.)

LONDRA (National).
19,50 Orkestra ve piyano konseri (Weber, Ravel ve sair bestekârların eserleri)
22,50 Orkestra ve piyano konseri.

LONDRA (342 - 377):
17,05 Orkestra konseri (Mozart, Delius, Debussy ve Berlioz'un eserleri)
21,05 Hughe the Drover (V. Williams'ın operası)

BORDO
21,20 Eauflu kulesi (Lazarus'un operası Paristen naklen)

STRASSBURG
18,40 Hafif musiki
21,35 Orkestra ve piyano konseri (Berlioz, Weber, Bizet ve sair bestekârların eserleri)

İTALYA (II nci grup, 369 - 814)
21,40 Hafif musiki.
22,05 Musikişinas çoban (Righetti'nin musikili piyesi)
23,05 Şanla birlikte hafif musiki.

İTALYA (III üncü grup, 230 - 1303)
20,25 Koro konseri.
21,40 Orkestra konseri (Rossini, Debussy ve sair bestekârların eserleri)

LÜKSEMBURG
22,20 Senfonik koner (Haydn, Mendelsshon, Weber ve sair bestekârların eserleri)

VARŞOVA
17,40 Piyano konseri (Leh bestekârlarının eserleri)
20,20 Karışık musiki.

BUDAPEŞTE
18,15 Eğlenceli konser (Kalman, Suppe ve sair bestekârların eserleri)
24,05 Eğlenceli konser (Thomas, Johann Strauss ve sair bestekârların eserleri)

NÖBETCİ ECZANELER

İstanbul ciheti:
Eminönünde (Minasyan), Alemdarda (Esad), Kumkapıda (Belkis), Küçükpazarda (Yorgi), Eyübde (Hikmet), Fatihte (Hüsameddin), Bakırköyde (Hilâl) eczaneleri.

Beyoğlu ciheti:
İstiklâl caddesinde (Dellasuda), Bostancıbaşı caddesinde (İtimad), Karaköyde (Hüseyin Hüsnü), İstiklâl caddesinde (Limonciyan), Pangaltıda (Nargileciyan), Saidzi - yapaşa caddesinde (Hayreddin Tav), Beşiktaşta (Süleyman Receb), Kasımpaşada (Müeyyed), Hasköyde (Sadık Akduman) eczaneleri.

Üsküdarda (İmrahor), Sarıyerde (Osman), Kadıköy Moda caddesinde (Sıhhat), Pazaryolunda (Rifat Muhtar), Büyükadada (Şinasi Rıza) eczaneleri.

TEŞEKKÜR

Vefatile bütün ailemizi matemler içinde bırakmış olan sevgili babamız Sıhhiye müdiriyeti muhasebecisi Süleyman Sırrı Baranın cenazesinde bulunan zevata ve Etfal hastanesinde kendisini tedaviye çalışan muhterem doktorlara sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

Haydarpaşa Nümune hastanesinde
murabbacılardan Derviş Kaya

***

Oğlum Yaşarın böbrek ve mesane hastalığını Teşvikiye Sağlık evinde mühim ve muvaffakiyetli bir ameliyatla kısa bir zamanda iyi eden kıymetli profesörlerden Bay Behçet Sabit Erdurana tedavisini ihtimamla takib ve tamamlıyan hastane sahibi değerli doktor Bay İbrahim Güçere derin minnet ve şükranımı arzederim. Hastanın bakımında büyük bir dikkat ve şefkat gösteren hemşirelere, bilhassa Bayan Matlubeye ayrıca teşekkür ederim.

Malkara Meclisi umumî azasından
Nasuhi Önol

***

Vefatile ailemizi büyük elemlere duçar eden İstanbul Vilâyeti Hukuk İşleri müdürlüğünden mütekaid Bay Kenan Küneyin lûtfen cenazesinde bulunanlara ve hastalığı müddetince tedavisine ihtimam eden doktorlara ve telgraf ve mektubla taziyet lûtfunda bulunanlara ayrı ayrı teşekküre derin teessürümüz mâni olduğundan teşekküratımızın sayın gazetenizle iblâğını rica ederiz.

Bedriye, Ayşe, Ali ve Mustafa Küney

Yeni Dünyadan MEKTUPLAR..

— 5 —

Nevyork'da Umumî hayat

Burada en göz kamaştırıcı refah ve servetten en elim sefalete geçmek için yarım saatlik bir yol yürümek kâfidir

Nevyorkun hoş hususiyetleri var. Fakat Avrupayı taklide yeltenmediği sahalarda, Avrupayı taklide kalktığı zaman, efendisinin elbisesini giymiş bir uşağa benziyor.

Meselâ filimlerden bildiğimiz şu mahud Brodway ve Times meydanındaki eğlence yerleri. Bunlar Parisin yavan birer taklididir. Kendilerinin yaratması, orijinal bir hava yoktur. Hatta eğlence müesseselerine bile Parisin meşhur eğlence yerlerinin isimlerini koymuşlar. Fakat o kadar kalp, o kadar sahte ki, yaldızı çıkmış bakır gibi sırıtıyor. Binlerce neon ışığının reklâmına aldanarak birkaçına girdim. Soğuk, adi, bayağı bir şaklabanlıktan başka birşey değildi.

Times meydanının aşağısında sözde san'atkârlar ve entelektüeller mahallesi var. Burası da Avrupanın muvaffak olamamış bir mukallidi. (bohême) hayatını yaşatmak istemişler. Sanki romantik ölüden, realist diri olurmuş gibi!.. Hele Nevyork gibi realizmanın ciğerlere işlediği bir şehirde... Avrupanın seksenlik, ihtiyar bohême hayatı, burada maskeli baloya dönmüş. Amerikanın, bugün, başlıbaşına bir kültür seviyesi vardır. Kendileri de hakikî san'atın, muhayyilenin vereceği ilhamda olmadığını pekâlâ bilirler. San'atın, mantıkla kolkola müspet ilimlerin hendesesine girdiği bir asırda bu maziye tahassür, modası geçmiş bile olsa, Avrupa emtiasına karşı duydukları zâftan ileri geliyor.

* * *

Einstein: «Nevyork, iki aksi istikametin zaviyesidir.» diyor. Ne doğru söz!

En göz kamaştırıcı refah ve servetten, en elim sefalete geçmek için yarım saatlik yol kâfi...

Şehri kateden bir beşinci cadde var. Buranın otellerinde yirmi dolardan aşağı oda bulmak kabil değil. Kürkçü mağazalarından biri geçenlerde yetmiş beş bin dolara bir kürk satmış. Bizde muvaffak olmuş bir doktorun yaptırabileceği apartıman bedeli! Hatta, bu delice sarfedilen parayı görmek için otellere, dükkânlara girmeğe bile lüzum yok. Bu senenin modası olan mink kürkünü giymiş, gezen kadınlar hiç de az değil. Böyle bir kürkün on beş dolardan aşağı alınmıyacağını söylediler. Sokak başlarında arkaarkaya dizilmiş Rollsroyce otomobilleri: «Sahibimiz, sade bizi satın almak için kırk bin dolar kıydı.» diye bağırıyor.

Sonra yarım saat ötede, üçüncü cadde ve temadisinde, sefalet ve zaruret sarmaşdolaş olmuş, ölüm raksını oynuyor. Otel ismini taşıyan, basık tavanlı mukassi izbelerde, geceliği on kuruşa oda veriyorlar. Yanyana yaşıyan bu sıcak kürk ve üşüyen vücud Nevyork eczanelerinin içine benziyor. Eczaneden başka herşey! Nişanlınızla içeri girip evlenebilirsiniz. Eczacı hem noterdir, hem evlenme memuru. Aspirin kutularının, eter şişelerinin yanıbaşında sigara paketleri. Fotoğraf makinesi, ceb saati, çikolata, anahtar zinciri, çekiç, dolma kalem... Hepsi var! Yanıbaşındaki barda içkilerin bütün çeşidleri mevcud. Ortada masalar, çünkü eczane ayni zamanda lokantadır.

Bir pediküre gittim. Operatör Bürhaneddinin muyanehanesinden daha vâsi bir ikinci kat. Kapıda beyazlar giyinmiş bir hemşire. Bekleme odasına girdim. Duvarlarda el, ayak resimleri ve iskeletleri göze çarpıyor. Bu aralık bir hemşire daha peyda oldu; elime matbu bir karton sıkıştırdı. İşte suallerin tercümesi: İsminiz? Nasınız hangi ayağınızın, hangi parmağında? Ne zamandanberi mustaribsiniz? Bu sualler saymakla bitmez. Bizde kanser ameliyatında bu kadar sual sormazlar! Nihayet beni ikinci bir odaya aldılar. Cerrahpaşa hastanesinin ameliyat salonuna benziyen bir yer. Cerrahî alât, edevat; oksijen ve elektrik makineleri. Pasteur'den daha azametli, beyaz önlüklü, lâstikten eldivenli bir adam makineli bir koltuğu işaret etti. Oturdum; fakat içime de bir korku girdi. Acaba yanlış bir adres mi verdiler diye... Nihayet nasır ameliyatı bitti. Çıkarken gözüm, duvarda, çerçevelenmiş yazılara isabet etti. İçimden: «Mutlak takdirnameler olacak...» dedim. Halbuki ne gezer!.. Biri Nevyork Üniversitesinin ayak hıfzıssıhhası şubesinin mezuniyet şehadetnamesi; diğeri Nevyork pedikürler cemiyetinin senelik kongresinde ittihaz olunan mukarrerat! Esasen her Amerikalı, bir cemiyet veya kulübe mensubdur.

Geçenlerde bir kitabcının önünden geçiyordum. Camekânda, herhangi bir Türkü alâkadar edecek bir isme gözüm ilişti: «Ankara» serlevhalı bir mecmua. Hemen içeriye girdim. Mecmua şu:

«Ankara»

«Ankara tavşanları meraklıları cemiyetinin aylık mecmuasıdır.»

Kitabcı izah etti. Böyle yeryüzünde her cins tavşan ve daha birçok hayvanların meraklılarına aid cemiyetler varmış, mecmualar neşrederlermiş, kongreler, içtimalar akdederlermiş...

Sade hayvanlara münhasır kalsa, iyi... İki tane tahnitçilik mektebi, mecmuası, cemiyeti var.

Bir sokak başında garib bir ilân nazarı dikkatimi celbetti. İşte tercümesi:

«Farelerin çok bulundukları yerlere gönderilmek üzere terbiye edilmiş muallim kediler, fare ısırmasına karşı burada tedavi olunur.»

Demek muallim yetiştiren kedi mektebleri bile var! Köpekler için yazlık sayfiye olduktan sonra kediler için mekteb neye olmasın!

* * *

Bu satırları yazarken penceremden dışarıya bakıyorum.

Orada, bulutlara tırmanan binalar, gökyüzüne gölgelerini vurmuş kabartma reliefler gibi... Yirminci asrın plastiki o gölgelerin canlılığındadır.

İki bin sene evvel Parthénon'u hayranlıkla seyreden Atinalı san'atkâr ne ise, 1939 senesinde, yüzüncü kattan radyo dinliyen Amerikalı mühendis de ayni adamdır.

Parthénon bize Atinalı san'atkârı anlattı. Nevyork da iki bin sene sonra geleceklere bizi anlatacak...

Celâleddin EZİNE

İzmit Belediyesinin verdiği ziyafet

İzmit (Hususî) — İzmit Belediyesi, Vali ve Parti Başkanı Ziya şerefine Belediye bahçesinde 200 kişilik bir ziyafet vermiştir. Ziyafet, çok neş'eli olarak geçmiş, samimî nutuklar söylenmiş ve yeni Belediye intihabatında Valinin gösterdiği alâkaya teşekkür edilmiştir. Gönderdiğim resim, ziyafetten bir intibadır.

MUSİKİ

Âli Sezin'in keman resitali

Hiç şüphe yok ki Âli Sezin, san'atı san'at için yapan sayılı millî kıymetlerimizden biridir. Evvelki akşam bir buçuk saatten fazla süren resitali esnasında buna bir defa daha şahid olduk.

O, kemanından çıkan seslere sevimli bir hususiyet veren tevazuu içinde, en güç *passage*'ları tertemiz ifade etmek suretile her zaman olduğu gibi bize gene bir buçuk saatlik bir rüya âlemi yaşattı.

Evvelki akşam, *Vitali*'nin *Chaconne*'u, *Brahms*'ın re minör sonatı ve *Conus*'un konsertosu gibi üç mühim eseri ihtiva eden programla Âlinin çok cepheli kalitelerini bir arada tatmak imkânı da hasıl olmuştu. San'atkârımız, seslerin manasını sezen ve sezdiren heyecan kudretile beraber, bir kemancı için lâzım olan teknik bilgiye de bol bol malik bulunduğunu *Conus*'un eserinde açıkça gösterdi. *Double corde*'lar, *stakatto*'lar, *arpege*'ler ve *trille*'ler pürüzsüz bir mükemmeliyetteydi.

Genc Türk bestekârı Bülend Tarcanın *original* harmonu *effet*'lerile dolu, istikbal vadedici yeni bir eserini ihtiva eden programın ikinci kısmı da halk tarafından uzun uzun alkışlandı.

Türk san'at âleminin, vücudile iftihar ettiği kıymetli Âli Sezeni bütün kalbimizle tebrik ederiz.

N.

Dayısının intikamını almak istemiş!

Bursada 16 yaşında bir çocuk muhakeme ediliyor

Bursa, (Hususî) — Kayapa köyünden Ali Cengiz adında biri evvelce Halili öldürmüş ve bu cinayet için kendisine verilen cezanın bir kısmını Bursa hapishanesinde, bir kısmını da İmralı adasında çektikten sonra müddeti biterek köyüne dönmüştür. Fakat öldürülen Halilin akrabaları kendisine rahat vermemişler; bunlardan İsmail adında 16 yaşlarında bir çocuk, dayısı Halili vurduğu için intikam almak maksadile bir gün dut ağacına çıkmış olan Ali Cengize tabanca ile ateş ederek onu öldürmek istemiştir. İsmail, katle teşebbüs suçile Ağırcezaya verilerek muhakemesine başlanmıştır. Reis Osman Sabri Göksu:

— Dayını öldürdüğü için intikam almak maksadile Ali Cengize ateş etmişsin diyorlar. Ne dersin? diye suçluya sorunca, küçük suçlu:

— Hayır, ben ona atmadım. Dut ağacındaki kargaya attım. Fakat o kendisine zannetmiş, demiştir.

İsmailin ihzarî tahkikatta verdiği ifadeler okunmuş, bunlarda: Ali Cengizi gördüğünden dayısını hatırladığını ve onun intikamını almak için ateş ettiğini bildirdiğinden, bu mübayenetin sebebi kendisinden sorulmuştur. Buna cevaben İsmail: «Karakolda beni dövdüler. Zorla böyle söylettiler.» demiştir.

Alinin ceketine kurşun isabet ettiği için bu ceketin delindiği anlatılınca İsmail:

— Yalan efendim. Ali ceketini kendisi delmiştir... cevabını vermiştir.

Müteakiben Ali Cengize diyeceği sorulmuş, o da:

— Benim başıma bir kazadır geldi. Bunun cezasını çektikten sonra köye dönünce bunlar beni yoldan geçirmez oldular. Bana çingene, gâvur! dediler. Bu çocuğu babası teşvik ediyor. Onun için beni öldürmek, istedi... Çingene isem kabahat mi? Hiç Türkiye Cumhuriyetinde çingene olur mu, mademki ben çingene imişim. O halde dünyada çingene memleketi varsa beni oraya gönderin reis bey... Hiçbir Türkün hapishanede yatmasını istemem. Onun için gene davacı olmak istemiyorum ama beni öldürmeye çalışıyorlar... demiştir.

Bilâhare şahidlerin çağırılması için muhakeme talik edilmiştir.

Bursa umumhanelerinde cinayet

Bursa (Hususî) — Umumhanede sarhoşluk yüzünden bir cinayet olmuş, Hamza isminde bir genc ağır surette yaralanmıştır. Sarhoş olarak umumî evlerden birine gelen Ali, İbrahim ve Alâeddin adınla üç delikanlı ile Hamza aralarında hiç yüzünden bir kavga çıkmış, evvelâ Ali eline geçirdiği sandalyeyi Hamzanın başına yerleştirmiş, İbrahim de bıçağını çekerek Hamzayı sol omzundan yaralamıştır. Yaralı hastaneye kaldırılmış, Ali ile İbrahim yakalanarak tevkif edilmişlerdir. Alâeddin kaçmıştır.

Alışveriş yüzünden

Uzunçarşıda portakalcılık yapan İlyasla seyyar koltukçu Veysel arasında alışveriş yüzünden bir kavga çıkmıştır. Bu esnada Veysel İlyası başından bıçakla yaralamıştır.

KUDÜS MEKTUBLARI:

Filistin mücahidleri mücadeleye devamda!

Kahirede yapılan anlaşma İngiltere tarafından tasdik edilirse bu topraklarda sulh ve sükûna kavuşmak kabil olacak

Kudüs, 6 mayıs

Dünya vukuatının büyük hâdiseleri arasında bizim küçük Filistinin müzmin derdlerile kimin zihni meşgul olur? diye son zamanlarda pek az yazdım. Bununla beraber son zamanlarda Filistinin yazmaya değer hayli mühim hâdiseleri birikmiş olduğu için bu mektubları takib edenlerin, vukuat zincirini kaybetmemeleri maksadile size bu mektubu yazıyorum.

Evvelâ şunu söyliyeyim ki, dünya vukuatındaki fevkalâde gerginlik Filistini de alâkadar etmekten hâli kalmadı. Her yerde olduğu gibi burada da muhtemel bir harbe karşı büyük hazırlıklar yapılmaktadır. Bu hazırlıklar arasında, Filistine İngiltereden sevkedilen mühim miktarda harb malzemesi bulunduğu gibi Hayfa limanını askerî bir üs olarak kullanılabilecek hale getirmek üzere İngiltere tarafından gayet hararetli bir faaliyet sarfı devam ediyor. Bütün yapılan hazırlıklara bakılırsa, Akdenizde bir harb zuhuru halinde, İngiltere ile Filistin arasındaki muvasalanın bir hayli zaman inkıtaa uğrıyacağı fikri buraya aid müdafaa plânının esasını teşkil etmektedir.

Filistin mücahedesinin bugünkü vaziyetine gelince, bu bakımdan vaziyette bir çok tebeddüller oldu. Londra konferansını müteakib mücahidlerle İngiliz askerleri arasındaki mücadele çok kesif bir şekil aldı. İngilizler, artırdıkları askerî kuvvetlerle mücahidlerin teşkilâtını her tarafta sıkıştırmaya başladılar ve bunun neticesi olarak da arada büyük musademeler vukua geldi.

Bu musademeler arasında, mücahidlerin başkumandanlarından Abdürrahim Elhac Mohammed kahramanca döğüşerek şehid eldu. Bu haberi öğrenen bütün Filistin büyük matemler yaptı ve bu mateme bütün Arab memleketleri halkı iştirak etti. Aradan pek az bir zaman geçtiği halde, gene İngilizler tarafından sıkıştırılarak mütemadi surette takibe uğrıyan ikinci meşhur kumandan Arif Abdürrazzak, mütemadiyen harbede ede Suriye hududuna kadar geldi ve orada ne daha fazla mukavemet imkânı, ne de muhasarayı yararak Filistin dağlarına çekilme çaresi bulamadığı için Suriye hududunu geçerek Suriye jandarmalarına teslim oldu. Bu teslimiyet de, bütün Arab âleminde gene büyük bir tesir uyandırdı.

Ayni zamanda iki mücahid kumandanının birden ortadan kalkması ve bunların kumanda ettikleri askerî müfrezelerin perişan olmaları İngilizlerle Yahudiler arasında büyük bir sevinc uyandırmaktan hâli kalmamıştı. Bu suretle Filistin meselesi kendiliğinden halledilmiş olması ihtimalleri artıyordu. Mücahedenin daha fazla devam edemiyeceğini düşünenler ve ümidsizliğe düşenler arasında mücavir Arab memleketleri de vardır.

Fakat, bu hususta beslenilen ümidler boşa çıktığı gibi uğranılan korkuların da sebebsiz olduğu pek az bir zamanda anlaşıldı. Size evvelce Filistindeki fedakârane faaliyetlerinden bahsettiğim meşhur mücahid Şeyh İzzeddin El Kasımın ateşli taraftarlarından Abdullah Tovbe, mücahidlerin başkumandanlığı mevkiine geçti ve mücahede saflarında hasıl olan boşlukları pek kısa bir zamanda doldurarak tekrar taarruzlara başladı. Şeyh İzzeddin El Kasımın binlere varan taraftarları arasında büyük bir şöhreti haiz bulunanlardan olan bu cesur kumandanın lâkabı Ebu Bekirdir. Mücahidlerin uğradıkları zâfı az bir zamanda bertaraf edip yeniden taarruzlara başlıyan bu kumandanın yaptığı hareketler o kadar cür'etkârane idi ki bir aralık, onu Fevzi El Kavukçu zannedenler oldu. Nitekim bunu size son mektubumda da yazmıştım. Neden sonra anlaşıldı ki mücahidleri tensik edip cidali ayni ateşle devam ettiren kumandan El Kavukçu değil, bu zat imiş.

Bugün gene mücadele hep o eski mücadeledir. Belki eskisi gibi nisbeten büyük müfrezeler Filistini yer yer dolaşarak İngiliz kuvvetlerile toplu musademeler yapmıyorlar; fakat, her tarafta münferid taarruzlar, cür'atkârane baskınlar, kâh Yahudilere, kâh İngilizlere teveccüh ederek ayni şiddetle devam ediyor.

***

Bu ahval arasında, gene evvelce bildirmiş olduğum gibi, Londra hükûmetinin ricasile Kahire hükûmeti tavassut ederek Londrada hiçbir netice elde edemeksizin dağılmış olan konferans Mısırda içtimaa davet edildi. Bu içtimaa da bütün Arab memleketleri mümessilleri iştirak ettiler. Kahiredeki İngiliz sefiri de İngiltereyi temsil ediyordu. Uzun zaman devam eden bu müzakereler arasında İngilizler teklifin birini ileri sürüp arkasından diğerini gönderdiler. Müzakereler çok çetin oldu. Fakat, neticede en son gelen haberlere göre arada nihaî bir itilâf husule geldi Kahirede akdedilen itilâf, bütün esaslarile Londraya gönderildi. Orada tasdik edildikten sonra ilân ve tatbik olunacaktır. Şu halde, eğer fevkalâde bir hal zuhur etmezse, yakında Filistin tabiî hayata doğru avdete başlıyacaktır.

İtilâfların esasları malûm değildir. Fakat, bunların Arab memleketleri tarafından evvelce Kahire toplantısında tesbit edilmiş olan esasları -ki ayni zamanda Filistinin millî misak olarak tayin etmiş olduğu noktalardır- tamamile tatmin edecek bir mahiyette bulunuyor. Evvelce yazmış olduğum gibi, bu itilâf, biraz da bugünkü Avrupa vaziyetinin tabiî bir neticesidir. Avrupada ve bütün dünyada kendisini sıkışık bir vaziyette hisseden İngiltere, Arab âlemile daha uzun müddet mücadele ve ihtilâf halinde bulunmayı istememiş ve binaenaleyh anlaşma yolunu tercih eylemiştir.

Son günlerde Londra ve Paristen gelen haberler size daha birkaç ay evvel bildirmiş olduğum bazı mühim haberleri teyid eder mahiyettedir. Bunlar da şunlardır:

1 — Filistin mukadderatile Suriye mukadderatı arasında bir münasebet ve alâka vardır. Yani İngiltere hükûmetinin burası için ittihaz edeceği kararlara benzer muayyen kararlar da Fransa tarafından Suriye hakkında verilecektir.

2 — Filistin bir krallık olacaktır. Bunun gibi Suriyenin de bir krallık şeklinde idaresi Fransa tarafından derpiş edilmektedir.

Şimdiki halde Parisle Londra arasında bu işlere dair sıkı temaslar bulunduğu muhakkaktır. Filistin hakkındaki kararlar, Suriye hakkındaki Fransız kararlarile birlikte, bu temasların neticesinde ilân edilecektir.

V. MİHRİ

Bursada muvaffakiyetli bir müsamere

Temsil edilen piyesten bir sahne

Bursa (Hususî) — Necatibey Kız Enstitüsü sene sonu münasebetile güzel bir müsamere vermiştir. Kızlarmıza mütekâmil ev kadınlığı öğreten ve 900 kadar gündüz ve akşam talebesini okutan Enstitünün müsameresinde bilhassa dekorasyon çok beğenilmiştir. (İnanmak) piyesini talebe büyük bir muvaffakiyetle temsil etmiştir. Koro, müzik, revü, komedi ve zeybekle bahar dansları da güzel ve muvaffakiyetli olmuştur. Enstitünün müsameresinde bulunanlar, genc kızlarımızın yüksek kabiliyetlerini takdir ederek mektebden ayrılmışlardır.

İLİM KÖSESİ — İHTİRALAR KEŞİFLER

Elektrik ve emniyet

Elektriğin evlerde göreceği işler çoğaldıkça emniyet meselesi herkeste alâka uyandırıyor. Elektrik şokları ve yangın tehlikesi herkesin gözünü korkutan meselelerdir. Elektrik kazalarına, hasarlara karşı en büyük emniyet tertibatı tesisatın ehil ellerle yapılmasıdır. Elektrik tesisatını itina ile yaptırmıyanlar daima bu büyük enerjinin tehlike mıntakasındadırlar. İyi mütehassısların yaptıkları tesisatta bile bazan hatalar başgösterir. Ne de olsa tesisat masrafının çokluğunu düşünmiyerek elektrik tesisatını en iyi şekilde yapmak zaruridir. Tesisat iyi de olsa sonradan sık sık kontrol edilmelidir. Su borularındaki patlamalar, bina inşasındaki kusurlardan dolayı ankastre boruların ezilmesi... gibi, elektrikçiyi mes'ul etmeyen, bazı harici sebeblerden dolayı iyi kurulmuş olan elektrik şebekesi sonradan bozulabilir.

Evlerde veya binalardaki elektrik şebekesi zannedildiğinden çok karışık olduğundan mütehassıs işçileri kullanmak esastır. Şebekede başlıca üç sistem var: (1) Ankastre boru, (2) Zırhlı kablo, (3) Kalın lâstikli kablo. Ankastre sisteminde izoleli elektrik telleri duvar içinde veya döşeme altında kalan boruların içinden geçirilir. En büyük faydası tellerin istenildiği zaman kolaylıkla değiştirilebilmesidir. Suyu kat'iyyen sızdırmıyan çelik borular tehlike ihtimalini hemen hemen ortadan kaldırabilirse de bu tesisat pek pahalıya mal olur. Ankastre boruların üzerinde teraküm eden suyun buharı boru içine sızıp tel izoleleri üzerinde tekâsüf ederse teller izolâsyonunun bozulması ihtimal dahilindedir. Kurşun kaplı kabloların bağlamaları iyi yapılırsa su sızdırma tehlikesi kalmaz. Kalın lâstikli kablo sistemi hem daha ucuz ve hem de emniyetli olduğundan muvakkat binalar (barakalar), fabrikalar gibi yerler için en elverişlidir.

Elektrik kazalarının nevileri saymakla bitirilmez. Bahçedeki elektrik tellerine asılı olan yaş çamaşırlar yüzünden nice kazalar olmuştur. Teller toprağa dokunsa tehlike kalmaz, çünkü sigorta atar. Elektrik tesisatında sigortaların rolleri pek büyüktür. Sigortalar normal yükün iki mislinde atabilmelidir. Radyosu olanlar makineyi kullanmadıkları zaman antenlerini toprağa vermelidir. Gerçi antene düşen yıldırımla kimsenin öldüğü henüz işitilmemişse de ne de olsa - bilhassa yıldırımı bol olan mevsimlerde - ihtiyata riayet etmelidir. Şu büyük sözü unutmayınız: «Elektrikten ölenler elektriği iyi bilirim diyenlerdir.»

Prf. SALİH MURAT

Kadından çiçek istemiş!

Tepebaşında Sıhhat sokağında oturan helvacı Mehmedin çırağı Lûtfi, o civardan geçen, tanımadığı bir kadından çiçek istediğinden kadının yanında bulunan Neşet ve Hüseyin, Lûtfiyi döverek bıçakla kolundan yaralamışlardır. Suçlular zabıta tarafından yakalanmışlardır.

z

Otomobil - tramvay musademesi

Şoför Yusufun idresindeki 131 numaralı otomobille vatman Cemilin kullandığı Sirkeci - Topkapı tramvayı Beyazıdda çarpışmışlardır. Bu çarpşmada gerek otomobil ve gerekse tramvay hasara uğramıştır.

Çocuğa çarpan araba

Ömerin idaresindeki yük arabası Beşiktaş tramvay caddesinden geçerken, gene Beşiktaşta oturan 7 yaşında Melâhat adında bir çocuğa çarparak bacağından yaralamıştır. Yaralı Şişli Çocuk hastanesine kaldırılmıştır.

1 DAKİKADA NELER OLUYOR?

Siz bu satırları okuyup bitirdiğiniz anda:

Amerikalılar beş bin tane sucuk, bin yüz litre buz, istihlâk etmişlerdir.

İki Amerikalı hastaneye kaldırılmıştır.

Rusya, bütçesinden 260,000 ruble sarfetmiştir.

Kuşların yüreği, her mahlûkun kalbinden daha hızlı atar. Şu bir dakikada bazı kuşların yüreği 1000 defa çarpmıştır.

Kanadadan İngiltereye yüz on kilo domuz yağı ihrac edilmiştir.

Hastalık taşıyan sinekler, yer yüzündeki bütün vahşî hayvanların öldürebileceğinden daha fazla miktarda adam öldürmüşlerdir.

Amerika, İrandan, bizim paramızla altı buçuk liralık halı satın almıştır.

SPOR

Roma mektubu

Nis ve Roma'da yapılan beynelmilel müsabakalar

Dünyanın en kuvvetli ekiplerile karşılaşan Türk süvarilerinin aldıkları neticeler çok değerlidir

Roma, (Hususî) — 1938 senesi Nis ve Romada yapılan atlı mâni müsabakalarına (konkur hipiklerine) iştirak eden süvari ekipimiz, her sene olduğu gibi, bu sene de müsabakalarını muvaffakiyetle yapmıştır.

Nis müsabakalarına ekipimizle beraber İngiliz, Fransız, Belçika, Irlanda, Romanya, Portekiz, Polonya ve Letonya ekipleri iştirak etmiştir. Nis müsabakaları komitesinin talimatnamesi mucibince her ekipten 4 subay ve 10 at müsabakaya iştirak etmiştir.

Niste on müsabaka yapılmıştır, her müsabakada vasatî olarak on beş mükâfat, ve bu suretle bütün müsabakalarda yüz elli puvan vardı. Müsabaka neticelerinde süvarilerimizin kazandıkları dereceler telgraflarla bildirilmiştir. Türk ekipi her gün muhtelif derece ve puvan kazanmak suretile bütün müsabakalarda 92 puvan kazanmış, bu suretle dünyanın en kuvvetli ekipleri olan bu ekipler arasında dördüncü olmuştur. Ekiplerin kazandıkları puvanlar:

Fransızlar 143 puvanla birinci, İrlandalılar 101,75 puvanla ikinci, Belçikalılar 94,5 puvanla üçüncü, Türk ekipi 92 puvanla dördüncü, Polonya 76,75 puvanla beşinci, Romanya 73,75 puvanla altıncı, Portekiz 66,75 puvanla yedinci, İngilizler 63,50 puvanla sekizinci, Letonyalılar 50,50 puvanla 9 uncu olmuşlardır.

Müsabakaya giren subaylar arasında da kazandıkları puvanla yirminciye kadar yapılan tasnif neticesinde 133 puvanla yüzbaşı Polatkan sekizinci, 105 puvanla yüzbaşı Gürkan 11 inci, 77,5 puvanla Kula 19 uncu olmuşlardır.

Bu hasıla, Türk ekipinin, dünyanın en kuvvetli ekiplerinden olan, bu dokuz ekip arasındaki kuvvet ve kıymetini bariz bir surette gösterir çok kat'î bir delildir.

Hemen şunu da ilâve etmek icab eder ki; bir talihsizlik eseri olarak ekipimizin en kuvvetli atlarından olan (Çakal) topalladığından Niste hiç müsabakaya konulamamış, (Güçlü) de üçüncü müsabakada topallamış, (Ok) da beşinci müsabakada bir mânie çarparak yıkılmış ve ayağından ârızalanmış olduğundan müteakib müsabakalarda istifade edilememiştir.

Eğer bu atlar da müsabakaya konulabilmiş olsaydı, mutlak surette ekipin derecesi buna nazaran daha yükselecek ve asıl o zaman tam kuvvetini ifade edecekti.

Bu suretle Nis müsabakaları umumî tasniflerinin bu parlak neticesini elde eden, ve Türk süvariliğini temsil vazifesini muvaffakiyetle ve şerefle ifa eden kıymetli ekipimiz Romaya gelmiştir.

Tesadüf bana bu sene, Niste ve Romada süvarilerimizin müsabakalarını, onların çetin mücadelelerde ne kadar muvaffak olduklarını görmek fırsatını verdi, Romada da her gün müsabakaları takib ettik.

Romadaki mâniler, Nis müsabakalarının manilerine nazaran daha çok farklı ve zor. Bilhassa (Okser) denilen önü ve arkası ayni yükseklikte sırıklardan yapılmış, boş sandık şeklindeki mânileri İtalyanlar çok kullanıyorlar, bunları alelekser de, gene süvarilerin (dubl, tribl) dedikleri, araları azamî on metre olmak üzere bunların ikinci (dubl), üçüncüsü (tribl) birbirini müteakıb koymak suretile parkuru güçleştiriyorlar ve her mesafede bunlardan en aşağı 3 : 4 dubl ve tribl bulunuyor.

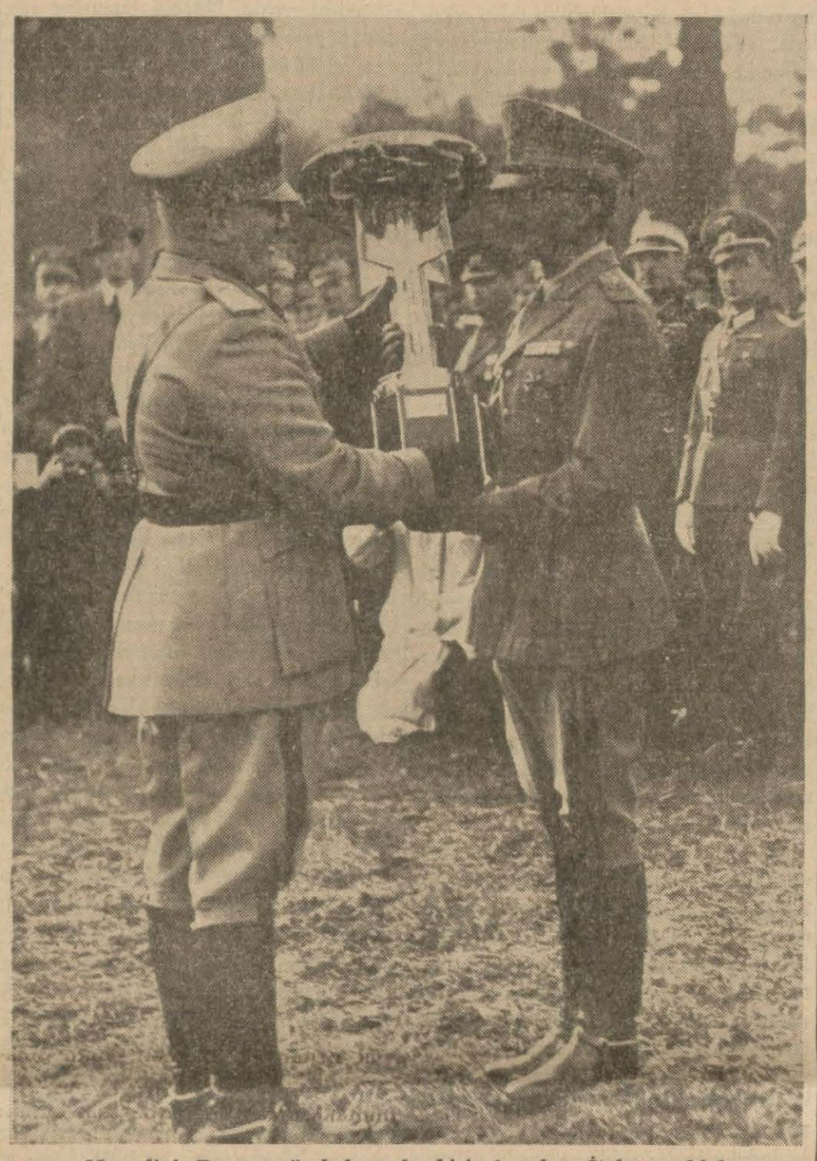

Mussolini Roma müsabakasında birinci gelen İtalyan ekipi kaptanına altın kupayı verirken

Roma müsabakalarına da ekipimizle beraber İngilizler, İtalyanlar, Almanlar, Romanyalılar, Portekizler, Belçikalılar ve Polonyalılar ki sekiz millet iştirak ediyordu.

Ekipimiz; en kuvvetli atlarından mahrum olmasına rağmen bu koşu ekipler arasında canla başla açlışmış ve muvaffak olmuştur. Geçen sene kazanılmış olan Mussolini kupasını bu sene de kazanmak ve muhafaza etmek için süvarilerimizin azamî dikkat ve gayret ettikleri, çok tertipli yürüdükleri görülüyordu. Fakat bilhassa o gün şans ekipimize hiç gülmedi.

Birinci manejde; yüzbaşı Kulanın Akıncı ismindeki atı birinci parkurunda iki, Gürkanın Yıldızı üç, Polatkanın Kanadı dört hata yapmış, Öncünün Onalı bir mâni önünde reddetmiş, bunu ikinci ve üçüncü defa da tekrar ettiğinden talimatname mucibince müsabakadan haric addedilmiştir. İkinci manej de hemen ayni hatalarla geçmiş, neticede kupayı bu sene ,o gün şansın bütün güler yüzile teveccüh ettiği İtalyan ekipi kazanmıştır.

Mussolini kupasının, (üç sene üstüste kazanılmak) şartına nazaran bu kupanın bir ekipe mal olması belki kabil olamıyacaktır. Nitekim ayni kupayı 1934 senesi İtalyanlar kazanmış, 1935 senesi Fransızlara geçmiş, 1936 senesi Olimpiyadlar dolayısile Roma müsabakları yapılmamış, 1937 senesi tekrar İtalyanlara avdet etmiş, 1938 senesi Türk ekipi kazanmıştı. Bu sene de gene İtalyanlara geçmiştir. Fakat gelecek sene muhafaza edebileceklerini kimse temin edemez, nitekim bütün anlayanlar gibi kendileri de böyle söylüyorlar.

Sporda, bilhassa at gibi bir vasıtaya bağlı olan at sporunda şansın büyük tesirini daima hesaba katmak lâzımdır. Bütün Avrupa atlı müsabakacılarının kabul ettikleri bir düstur vardır, (atlı müsabakalarda kazanmak için üç şey lâzımdır, birincisi iyi at, ikincisi iyi süvari, üçüncüsü de çok şans) tır, bu hakikaten de böyledir.

Meselâ; 936 olimpiyadında 1,70 : 1,80 üzerinde ve 20 atlayışlı bir parkurda dünya birincisi olan Alman ekipinden Tura süvarisi Hasse ile, on beş gün sonra Ahen müsabakalarında 1,20 bir mâni önünde Elimine olmuştur. Nitekim, ayni at, ayni süvari altında bu sene Romada da hiçbir müsabakada muvaffak olamamıştır.

Keza, İtalyan ekipinin; bundan birkaç ay evvel 2,44 atlayarak dünya yükseklik atlama rekorunu kıran Osoppo ismindeki at, rekoru kıran süvarisi Gütierrez altında bu seneki Roma müsabakalarında bir şey kazanamamıştır, hatta bazı gün, süvari müsabakayı terke mecbur kalmıştır.

Atlı sporda olan nokta; bu gibi ağır müsabakalara girmek ve başarabilmek kudretine varmaktır. Türk ekipi bugün dünyanın kuvvetli ekipleri arasında sayılmaktadır. Fakat atçılık sporu âleminde herkes, en kuvvetli ekipin dahi her zaman kazanmak kadar kaybetmek ihtimali olduğunu da kabul ve kaydeder.

Şu muhakkaktır ki; Türklüğe hâs olan süvariliği temsil vazifesi tevdi edilmiş olan beynelmilel süvari ekipimizle her zaman iftihar edebiliriz. Onların kuvvetli ve enerjik binişlerile beynelmilel sahalarda topladıkları takdir, bu suretle millet hesabına yaptıkları hizmet çok büyüktür.

Bu kıymetli sübaylarımızı candan tebrik ederken önümüzdeki Bükreş müsabakaları için şans temenni ederiz.

Millî güreş takımı geldi

Balkan güreş şampiyonası bu sene Bükreşte yapılacak

Avrupa güreş şampiyonasile Finlandiyada iki maç yapmış olan güreş millî takımımız dün sabah Romanyadan şehrimize gelmiştir.

Millî güreş takımımız, rıhtımda, İstanbul spor mıntakası ve sporcular tarafından karşılanmıştır. 28 maysta Ankarada yapılacak Türkiye güreş birincilik müsabakalarına Avrupadan dönen güreşçilerimiz millî takımı temsilen iştirak edeceklerdir.

Türkiye birincilik müsabakalarında derece alan güreşçilerimiz temmuzun il' haftası Bükreşte yapılacak Balkan güreş binciliklerine iştirak edeceklerdir.

Atletler Mısıra gitti

Mısır federasyonu tarafından tertib edilen beynelmilel atletizm müsabakalarına iştirak edecek atletlerimiz dün Romanya vapurile İskenderiyeye hareket etmişlerdir.

Kafileyi atletizm federasyonu reislığine namzed olan Adil Giray götürmüştür.

Sürat yarışları için Gören, uzun sürat yarışları için Galib, mukavemet koşusu için Rıza Maksud, atlamalar için Polat, mania koşuları için de Faik bu müsabakalarda Türkiyeyi temsil edeceklerdir.

Liseler maçı finalı

Liseler arasında tertib edilen futbol maçlarının finali bugün Taksim stadyomunda Haydarpaşa ile Işık liseleri arasında yapılacaktır.

Liseler arasındaki ilk resmî şampiyonanın finali her bakımdan hususî bir ehemmiyet taşımaktadır.

Bu maça saat üçte başlanacaktır. Bu müsabakadan sonra kızlar arasında atletizm müsabakalarının finali yapılacaktır.

Tayyare piyangosu

Yirmi bin lira, dünkü keşide sonunda çekilen kırk numara arasında taksim olundu

Tayyare piyangosunun yirmi yedinci tertib birinci keşidesine dün de Beyoğlunda Asrî sinemada devam olunarak bütün numaralar çekilmiştir. Bu keşidenin biri on bin, diğeri de yirmi bin liralık iki mükâfatı vardı. Yirmi bin liralık mükâfat keşide sonunda çekilen 40 numara arasında taksim edilmiştir. Bunlar beşer yüz lira alacaklardır. On bin liralık mükâfatı da bu 40 numarayı takiben çekilen en son 16448 numaraya çıkmıştır. İkramiye ve mükâfat kazanan numaralar sıra tertibile aşağıdadır:

10 bin lira

32410

16448 «mükâfat»

Bin lira

6098 8342

500 lira

145 210 426 1750 2995 4472
5098 7519 8040 11379 11455 11729
11742 12403 12452 12795 13125 13261
13321 13738 14166 17218 18619 18724
18745 19169 19223 19611 20013 22342
23022 23061 25141 25426 28419 28453
29397 30457 30826 31460 31637 32110
32537 33366 33530 33597 33758 33769
34093 34590 34971 35015 35935 36633
36979 38154 38357 39560

150 lira

2045 6033 6631 8023 9191 9566
11161 12911 13971 14211 14541 14687
14993 15114 16602 18260 18504 19567
20804 20853 22234 25249 25362 26690
27907 27997 29751 34290 35702

100 lira

522 1096 2303 2464 2943 2972
4943 5980 6804 6902 7204 10051
11145 14762 15146 15507 15707 16440
16987 17450 17661 21937 21998 22103
22977 23570 24363 24580 26453 26641
27087 28517 29091 29362 29685 29782
30304 31281 31525 32920 33736 34868
34990 35283 35563 36545 36601 37127
37542 38319 38544 38674 38694 38808
39749 39790

50 lira

147 249 265 699 817 989
1949 2306 2621 3183 3391 3576
4171 4181 4252 4256 4376 4430
4549 4737 5658 5866 5876 5937
6151 6291 6406 6541 6645 6652
6995 7333 7591 7713 7729 7766
8511 8642 8646 8957 9007 9364
9735 9769 10176 10380 10462 10658
10674 10705 10991 11254 11749 11926
12221 12352 12481 12630 13099 13166
13208 13543 14124 14169 14443 14628
14952 15435 15461 15790 16274 16364
16917 17206 17281 17568 17951 18299
18417 18557 18581 18589 18729 18846
18874 18908 19115 19158 19454 19752
19914 19988 20295 20512 20672 20935
20943 20956 21326 21338 21436 21494
21693 22001 22063 22225 22288 22410
22561 22582 22923 22943 23091 23218
23314 23492 23506 24781 24880 24929
24942 25367 26289 26600 26715 26868
26933 27037 27085 27356 27535 27670
28073 28283 28451 28452 28659 28932
29026 29112 29263 29331 29490 29606
30030 30070 30092 30423 30925 30997
31107 31127 31151 31179 31308 31510
31548 32009 32047 32317 32429 32753
32909 32976 32999 33110 33288 33904
34389 34803 34831 35263 35416 35444
35571 35685 35818 36019 36102 36332
36378 36678 36698 36852 37040 37179
37286 38151 39218 39315 39378 39555
39632 39767 39768 39844

30 lira

346 480 483 527 575 927
1013 1046 1117 1161 1315 1589
1644 1673 1712 2037 2069 2217
2253 2523 2538 2724 2869 2967
2982 3084 3111 3338 3404 3723
3749 3858 4006 4099 4117 4473
4819 4924 5120 5163 5214 5221
5294 5499 6119 6173 6257 6441
6501 6595 6691 6741 6833 7063
7117 7194 7285 7290 7319 7396
7712 7758 8139 8267 8312 8458
9065 9109 9126 9169 9471 9499
9707 9760 9899 10053 10142 10179
10197 10225 10482 10501 10601 10764
11098 11471 11569 11663 11696 11943
12012 12326 12736 13342 13512 13586
13596 13690 13928 13946 13981 14003
14243 14302 14333 14540 14876 15030
15047 15055 15198 15608 15888 16001
16119 16310 16402 16514 16703 16734
16829 17071 17422 17455 17878 18014
18061 18240 18352 18433 18591 18599
18731 18787 18848 18993 19164 19216
19402 19418 19420 19497 19590 19912
20147 20174 20522 20548 20571 20574
20683 20824 21113 21137 21233 21247
21252 21470 21542 21605 21791 21927
22006 22082 22121 22125 22136 22319
22344 22470 22585 22727 22807 22927
22989 23112 23165 23561 23576 23594
23740 23978 24169 24277 24419 24555
24950 25162 25189 25416 25460 25484
25496 25653 25752 25775 25903 26194
26267 26952 27388 27396 27468 27686
28358 28454 28572 28677 28709 28890
29100 29237 29293 29427 29430 29619
29716 29731 29880 29948 30041 30156
30306 30359 30370 30435 30531 30599
30656 30922 31109 31145 31369 31648
31712 31914 32054 32660 33058 33070
33170 33369 33663 33717 33785 33818
34267 34288 34399 34555 34591 34361
35006 35081 35084 35110 35117 35211
35312 35382 35567 35604 35630 35634
35659 36191 36486 36497 37060 37086
37214 37260 37264 37403 37543 37706
37759 37827 38174 38208 38257 38302
38487 38684 38827 39010 39099 39139
39327 39408 39441 39545 39562 39639

Everton İngiltere şampiyonu oldu

On ay zarfında iki devreden 42 maç yapan İngiltere takımları lik şampiyonası uzun ve yorucu maçlardan sonra nihayete ermiştir.

İkinci devrenin başından itibaren lik liderliğini muhafaza eden meşhur Everton takımı 59 puvanla birinci, Kral kupası ikincisi Wohverhampton 55 puvanla ikinci olmuştur. Meşhur takımlardan ve geçen senenin ikincisi Arsenal 47 puvanla beşinci, Aston Villa 41 puvanla on ikinci olmuştur.

Barutgücü sahasında pazar günü yapılacak maçlar

Barutgücü sahasında 14/5/939 pazar günü yapılacak maçlar:

1 — Bakırköy Halkevinin tertib ettiği kupa maçlarının dördüncü haftası.

Fatih - Şişli Halkevleri arasında saat 16,30.

2 — Matbuat takımı - Bakırköy tekaüdleri saat 15 te.

Mektebliler müsabakası

İstanbul okulları spor bölgesi genel sekreterliğinden:

13/5/939 cumartesi günü yapılacak futbol maçları:

Taksim stadyomunda:

Haydarpaşa lisesi - Işık lisesi saat 15.

Hakem: Feridun Kılıç.

Yan hakemleri: Bahaeddin Uluöz ve Fikret Kayral.

13/5/939 cumartesi günü yapılacak koşu ve atış müsabakaları: (kızlar)

Taksim stadyomunda:

Atış müsabakaları (final) saat 14

Manili ve manisiz koşu müsabakaları (final) saat 16,30.

Taksim stadında antre ve tribün (10), balkon (25) kuruştur.

Haydarpaşa lisesi galib

Dün İstanbul Erkek lisesi - Haydarpaşa arasında oynanan mektebliler futbol dömi final maçı 3 - 1 Haydarpaşanın galibiyetile bitmiştir. Maçta 3000 kadar seyirci bulunmuştur.

Tefrika No. 51

DÜNYA BÖYLEDİR İŞTE...

KEMAL RAGIB

— Onun için mi söylemediniz?. Onun için mi bugüne kadar sesinizi çıkarmadınız?.

— Başka niçin olabilir?. Seni düşündüğüm için, seni üzmemek için...

— Ne zamana kadar böyle susabilirsiniz?. Günün birinde elbet duyulacak, ortaya çıkacak; o zaman söz altında kalmaz mısınız?. Neden söylemediniz, diye size de sormazlar mı?.

— Belmayı sahiden polisler götürmüş ise, bu dediğin doğru ama... Ben hiç ummuyorum.

— Mutlaka kaçırdılar mı, diyorsunuz?. Ne biliyorsunuz?.

— İçime öyle geliyor. Haydi, polisler ikisini birden bizim evde tutup götürdü, diyelim. Onun için de hemen bugünden tezi yok, İstanbuldan çıkıp gideceğim. Sorarlarsa, bilmiyorum, burada değildim, der çıkarım.

Muallâ, bunları dinlerken, bu adama karşı kendisinde büsbütün uzaklık duydu; ondan büsbütün korktu. Artık ne yapacağını, bu işin sonu neye varacağını bir türlü kestiremiyordu.

Muhtar, şimdi de yavaş yavaş onun gönlünü almaya çalışıyor, yumuşak, sıcak bir sesle:

— Üzülme, iki gözüm, diyordu. Hepsinin bir kolayı bulunur, hepsi düzelir.

Kendi kendine de şöyle kuruyordu:

— Belma, benden boşanmak için pek ağır alıyor, kendini pahalıya satmak istiyor. Şimdi de Haydarla beraber kaçtise yarın, öbür gün elbirliğile benden biraz daha para çekmeye kalkacaklar. Böyle olduğu daha iyi... Günün birinde karşı karşıya geleceğiz, elbet... O zaman ben de hepsini yüzüne vururum: «İşin iç yüzünü ortaya çıkardığımı istemezsen, sessiz, gürültüsüz birbirimizden ayrılalım» derim. Ondan sonra, ne isterse onu yapsın; isterse bu hırsızla büsbütün beraber yaşasın. Elindeki üç beş kurusu da ona kaptırsın. Bana ne?.. Gözümle görsem, başımı çevirip bakmam bile... Ben bunu böyle ortaya koyunca Belma da ne yapacak; elbet, peki diyecek. Bu pazarlık onun işine de gelecek. İkisini de sahiden yakalatırım, diye korkacak. Hele şimdi, Haydarın kim olduğunu da biliyorum. Böylelikle ayrılmamız büsbütün kolaylaşacak. Ondan sonra, sıra Muallâya gelir. O da, kardeşini ele vermiyeyim, diye elbet, benim her istediğimi yapacak...

Büyükadaya gelinciye kadar, Muallâ pek az konuştu. Baygınlığı andıran bir bitkinlik içinde idi. Göğsü tıkanmış, kesik kesik soluk alıyor; içleri birdenbire boşalan bir bakışla gözlerini Muhtardan ayıramıyordu.

İskeleye çıktılar.

Muhtar:

— Saat biri geçiyor, dedi. Kaç gündür üzüntüden, oradan oraya çarpınmaktan iki lokma yemek yemeye bile elim deymedi. Şimdi öyle bir acıktım ki... Deniz havasından mı, nedir?..

Muallâ, gene sesini çıkarmadı. Yanyana yürüdüler. Genc kızı burada tanıyacak hemen hemen hiç kimse yoktu. Olsa da hiç kimseden çekinmeyi düşünecek gibi değildi. Muhtar nereye giderse o da onun yanısıra yürüyordu.

Bugüne kadar hiçbir yüzkarası yoktu. Kendini bildiği gündenberi, herkesin arasında başı dik, alnı açık dolaşmıştı. Ya şimdiden sonra ne olacak, hep bunu düşünüyordu. Haydarın bir hırsız olduğu duyulacak olursa tanıdıklarının yüzüne nasıl bakacaktı?.. Hele bu şirkette artık hiç kalamazdı. Başka yerde de kim bilir nasıl güçlükle iş bulacaktı?.. Daha sonra, Suad Namıktan da korkuyordu. Onun gibi titiz bir genc, bakalım bir hırsızın kızkardeşile evlenmeyi istiyecek miydi?.. Bugün için ses çıkarmasa bile Muallâ, onun karşısına böyle başı yerde, boynu bükük çıkmak istemiyecek, ileride bunun bir yüzkarası gibi başına kakılmasından korkacak, evlenmekten belki de büsbütün vaz geçecekti.

İstanbuldan çekilip gitmek?.. Şimdilik işte bundan başka yapılacak kalmamıştı. Dışarıda başka bir iş bulursa gidip orada çalışacak, bütün tanıdıklardan uzak yaşıyacak; böylelikle belki bütün bu olup bitenler de yavaş yavaş unutulacaktı. Zaten kendini pek o kadar düşünmüyordu. En çok annesi için, sonra ne de olsa biraz da Haydar için üzülüyordu. Onlar ne olacaktı?.. Oğlunun hırsızlık ettiğini, yakalandığını duyunca o hastalıklı kadın, kim bilir, ne hale gelecekti?.. Belki yüreğine inecek, o üzüntü ile belki büsbütün sönüp gidecekti.

Sonra Haydarı da çok seviyordu, ona da acıyordu. İşin içyüzü nedir, şimdilik daha bunu pek iyi bilmiyordu ama, Haydar yakalanmışsa buna bir türlü üzülecek; yok eğer, Muhtarın dediği gibi Belmayı kaçırmışsa o zaman da ortaya başka türül bir gürültü çıkacaktı.

Yaz kış açık duran büyük bir otelin önüne geldiler. Muhtar:

— Şurada bir yemek yiyelim.

Diyordu. Muallâ biraz çekinir gibi durdu. Yemek yiyecek başka yer yok muydu?.. Ne diye bir otele geliyorlardı?.. Çok düşünmeye kalmadı; otelin önünde duran bir adam onları görünce hemen koştu, karşıladı. Anlaşılan Muhtarı burada pek iyi tanıyorlardı. Kim bilir belki de burası sık sık gelip gittiği bir yerdi. O adamın arkasısıra yürümeğe başladılar. Kapıdan içeriye girince, karşıda büyük bir salon görünüyordu. Bir iki masada yemek yiyenler de vardı. Buraya girmediler. Önlerine düşen adam başka bir kapının önünde durdu. Orayı açtı:

— Buyurunuz, efendim.

Dedi.

Burası, büyücek bir oda idi. Ortada bir yemek masası vardı. Bu masa, kim olursa olsun birdenbire çıkıp gelecek herhangi bir müşteri için, her zaman böyle hazır mı dururdu; yoksa Muhtar, vapura binmeden otele telefon etmiş de kendileri için mi hazırlatmıştı?.. Muallâ, bunları da düşünecek, ayırd edecek gibi değildi. Gözleri buğulanmış, sağını solunu görmüyordu.

Muhtar, ilkönce onun arkasından mantosunu, başından şapkasını almak için uzandı. Genc kız, buraya kadar geldikten sonra, garsonların önünde, kendini naza çekiyormuş gibi görünmek istemedi; ses çıkarmadı. Daha sonra Muhtar, kendi şapkasını, eldivenlerini de çıkardı. Hepsini garsona verdi. Yemek masasının başına geçti, oturdu:

— Ne yiyeceğiz?..

Diye sordu.

Onları karşılıyan adam:

— Barbunyamız çok taze, çok güzel, diyordu. İskara mı seversiniz, tava mı?..

Muhtar, Muallâya döndü:

(Arkası var)

Türk - İngiliz anlaşması

Dünkü hararetli celse

(Baştarafı 1 inci sahifede)

leyh herhangi bir devlete karşı mevki aldığımız veya herhangi bir millete ihata ve tazyik etmek istediğimiz manası bu vesikadan ve bunu takib edecek olan kat'î anlaşmadan elbette ki çıkarılamaz. Bu noktayı emniyetle kaydederken İngiltere ile ötedenberi mevcud olan karşılıklı itimad ve dostluk hislerinin böyle sağlam ve devamlı bağlarla takviye edilmiş olmasını memnuniyetle karşılarız.

Fransa ile de ayni esas dahilindeki müzakerelerin müsaid inkişaf etmekte bulunmasını da iyi bir nazarla görüyoruz.

Büyük dostumuz ve komşumuz Sovyetlerle her noktada bir görüş ve anlayış beraberliği olduğunu Başvekilimiz ifade buyurdular. Bunu da sulhun esaslı bir zâmini olarak gene büyük bir memnuniyetle kaydetmek isteriz.

Balkanlarda siyasetimiz malûmdur. Sulh davası için kurulmuş olan bu blok sulh için çalışan Türkiyenin mesaisile bir kat daha kuvvetlenecektir kanaatindeyiz. Bu kütlenin genişlemesi ve daha feyizli bir şekilde çalışması için hükûmetin izhar etmiş olduğu ümid ve temenniye tamamen iştirak ederiz.

Hulâsa arkadaşlar, Büyük Meclisin umumî sulha olan bağlılığını bu kadar isabet ve sadakatle ve azamî kiyasetle tahakkuk ettiren hükûmetimize ben şahsen teşekkür ediyorum.» (Şiddetli alkışlar)

Fethi Okyar kürsüde

Saffet Arıkanı müteakib söz alan Bolu meb'usu ve eski Londra Büyük Elçimiz Fethi Okyar demiştir ki:

«— Arkadaşlar, Başvekilin şimdi okuduğu beyannameyi dikkatle, memnuniyetle ve meserretle dinledik. Bundan evvel hükûmetimizin İngiltere hükûmetile Akdenizde sulh ve emniyeti istihdaf eden müzakerelerde bulunduğunu biliyoruz. Bu müzakereleri muvaffakiyetle intac ederek bugün bize bu beyannameyi getirdiğinden dolayı hükûmeti tebrikle sözüme başlamak istiyorum. Beyannamenin manası çok mühim ve büyüktür. Ve Türkiye Cumhuriyetinin şimdiye kadar takib ettiği haricî siyasetin bir dönüm noktasını teşkil etmektedir. Beyannamenin haiz olduğu ehemmiyeti lâyıkile tebarüz ettirebilmek için Türkiye Cumhuriyetinin şimdiye kadar takib etmekte olduğu sulhcuyane siyaseti birkaç kelime ile hulâsa etmek istiyorum. İran ve Irakla olan gayet kardeşçe münasebetimiz senelerdenberi devam etmektedir. Balkan yarımadasında bütün hükûmetlerle bilhassa Yunanistan, Yugoslavya ve Romanya ile dostane ve müsalemetperverane münasebatımız devam etmektedir. Ve bu sayede Balkan yarımadası senelerdenberi görmemiş olduğu sulh ve müsalemet havası içinde yaşamaktadır. Şimal komşumuz Sovyet Rusya ile ta inkılâb ve millî cidaldenberi devam etmekte olan dostane münasebatımız eminim ki, her iki tarafın menfaat ve memnuniyetini mucib olacak bir şekilde devam etmiştir. Türkiye Cumhuriyeti uzak devletlerle de ayni dostane münasebatı idame ettirmekte idi. Bu suretle hasıl olan sulh havası içinde Türkiye Cumhuriyeti dahilde inkişafına ehemmiyet vermekte, millî servetlerini tezyid için çalışmakta, sınaî, ticarî ve malî işlerindeki terakkilerinde berdevamdır. Bu müsaid sulh havasının devam etmesinden başka hiçbir arzusu yoktu. Ve gene yoktur.

Sulhun temelleri sarsılmıştır

Ancak son günlerin hâdisatı birdenbire birtakım siyasî zelzelelerle herkesin efkârını ve beynelmilel münasebatın temellerini sarsmıştır. Çeko-Slovakyanın bir gün zarfında nasıl haritadan silindiğini hepiniz biliyorsunuz. Ondan sonra Almanya - Romanya ticarî müzakeratında Romanya hükûmetine verilmiş olan ültimatom değilse bile ültimatom mahiyetinde yapılan bir tazyik herkesin fikirlerindeki huzur ve sükûnu izale etmiştir. Bilâhare husule gelen nisbî sükûn kısmen umumî endişenin yatışmasına yardım etmişken bunu müteakib Adriyatik denizinin şark sahilindeki zayıf bir müttefikine ültimatom göndererek az zaman sonra işgal altına alması da şimdiye kadar alıştığımız sulhü sükûn havasını tamamile ihlâl etmiştir. Bu ihlâl edilmiş olan hava, herkesin huzurunu selbetmiş ve herkesi emniyeti için kara ve deniz hududlarının muhafazası için tedbirler aramağa sevketmiştir. Bu meyanda ötedenberi dostane münasebatta bulunduğumuz İngiltere hükûmeti, Akdenizde sulhu ihlâl edecek herhangi bir teşebbüse karşı, Türk ve İngiliz kuvvetlerinin müştereken hareket etmesine dair bir teklifte bulunmuştur.

Bu teklif neticesinde uzun uzadıya cereyan eden müzakerat nihayet bugünkü karara iktiran etmiştir. Bundan dolayı tekrar hükûmetimizi tebrik etmek isterim. Esasen malûmunuz olduğu veçhile İngiltere hükûmeti daha evvel Akdeniz havzasında sulhun teminine çaresaz olmak üzere Yunanistana, bir taraflı olarak bir garanti vermiş ve ayni zamanda Romanyanın da hududlarını tekeffül etmiştir. Böyle bir teklif karşısında hükûmetimiz elbette kolları bağlı durarak eski bitaraflık siyasetini muhafaza edemezdi. Çünkü evvelce arzettiğim gibi, bu emniyetsizlik havası içinde, hiçbir ahdin, hiçbir teminatın, hiçbir sözün para etmediği bir hava içinde kolları bağlı olarak vukuata intizar etmek elbette hükûmetimizin pek durbinane olan tavru hareketinden beklenemezdi. (bravo sesleri)

Teklif Akdenizde Türk ve İngiliz kuvvetlerinin herhangi bir tecavüz ihtimali karşısında müşeterek hareketlerini tazammün ediyor. Bu teklifi bu suretle kabul ederek Akdeniz havzasında emniyet ve sulhun tesisine yardım ettiğinden dolayı hükûmetin kararını alkışlamak isterim. Çünkü, arkadaşlar bu hareket Akdeniz havzasına sureti kat'iyede sulh ve emniyet getirmiştir.

Kimsenin şüphelenmeye hakkı yoktur

Türkiyenin vaziyeti coğrafiyesi ve Türkiyenin kahraman ordu ve donanması, (şiddetli alkışlar) İngiliz bahriyesi, İngiliz kuvvetlerile beraber herhangi bir tecavüze karşı hareket etmesi kararlaştırıldıktan sonra, eminim ki Akdeniz havzasında sulh ebediyen teessüs etmiş olacaktır. (Alkışlar).

Arkadaşlar, bu hareketten hiç kimsenin şüphelenmeye hakkı yoktur. Türk Cumhuriyetinin şimdiye kadar takib ettiği müsalemetkârane siyaset herkesin malûmudur. Hiç kimsenin bundan şüphelenmeye ve şu veya bu hükûmete karşı hasmane bir surette telâkki etmeye asla hakkı yoktur. Maksadımız kara ve deniz hududlarımızı emniyet altına almaktır.

Böyle bir tedbire de lüzum vardır. Arkadaşlar, çünkü Balkanlılara aid olması lâzım gelen Balkan yarımadasına büyük bir devlet askerlerini çıkarmış ve oraya ayak atmıştır. O devlet ayni zamanda Akdeniz hududlarımızın tam burnu dibinde birçok adaları da işgal ederek üzerlerinde tahkimat, tesisat ve tertibat yapmakla meşgul bulunmaktadır. Bu vaziyette İngiliz hükûmetinin de bizimle mütekabil ve müşterek müşahede ve mütalealar karşısında kalınınca, hükûmetimizden ahval ve vukuata intizaren bitaraf kalmak elbette beklenemezdi.

Bitaraf kalmak hayırlı birşey değildir

Bitaraf kalmak esasen mümkün mü idi? Onun da pek mümkün olduğunu zannetmiyorum. Devletlerin menfaatleri birbirlerine bu kadar girişik olduğu bir zamanda ve uzak bir yerde olan hâdisenin bizi doğrudan doğruya alâkadar edebileceği sıralarda bitaraf kalmak bendenizce gayrimümkündür. Bu, yalnız gayrimümkün olmakla da kalmaz. Bitaraf kalmak ayni zamanda pek hayırlı bir şey değildir. Arkadaşlar bugün İngiltere hükûmeti bile bitaraf kalamıyor ve kendisine vaki olan ricalara ve istirhamlara rağmen bitaraf kalmak istemiyor. Çünkü mevzuubahs olan mesele, umumî sulhu muhafaza etmek ve Avrupanın bir veya iki devletin hegemonyası altına girmesine mâni olmaktır. Biz ayni zamanda Avrupada, Akdenizde bir veya iki devletin hegemonyasının teessüsüne asla razı değiliz. Binaenaleyh bu noktada İngiltere devletile menfaatlerimiz müşterektir. Akdenizde sulhu müsalemetin devamı hususunda da İngiltere hükûmetile menfaatlerimiz tamamen müşterektir.

Akdenizde gayet uzun bir sahilimiz vardır. Ayni zamanda Trakyada da hududumuz mevcuddur. Bu hududların her türlü tecavüze karşı emniyet altına alınması bizce nekadar matlûb ve mültezemse İngiliz hükûmeti de Türkiyenin kuvvetli bir surette hududları dahilinde yerleşmiş olmasile alâkadar ve menfaattardır. Arkadaşlar, menfaatleri bu kadar iştirak etmis olan, gayeleri bu kadar tetabuk etmiş olan iki devletin herhangi birisinin tehlike karşısında kuvvetlerini birleştirmesinden daha tabiî ve daha makul birşey tasavvur edilemez. Başvekilimizin şimdi irad ettikleri nutukta gönüllere ferah veren bir cihet daha varsa o da yalnız bununla iktifa etmiyerek Balkan devletleri ve diğer bütün komşu devletlerle hükûmetin sulhcuyane teşebbüslerden asla geri kalmıyacağı hakkındaki beyanatıdır. Hakikaten yalnız bu anlaşma ile iktifa etmek kâfi değildir. Bununla beraber komşu dostlarımızla münasebatı daha ziyade takviye etmelidir ve eğer mümkün olursa Bulgaristanı da bazı arazi işgali emellerinden vaz geçirerek, onu da sulh ve müsalemet havası içine almaya gayret etmelidir.

Şimal komşumuz Sovyet Rusya ile aramızdaki dostane münasebatın nekadar samimî olduğunu Hariciye Komiser muavini Potemkin'in memleketimizin siyasî ricalile vâki olan dostane münasebetinden ve neticede çıkan tebliğden anlıyoruz. Bu da şayanı memnuniyet bir vakadır. Bu münasebatın daha ziyade takviye olunması da şayanı arzudur. Bu suretle arkadaşlar, her kim sulh ve emniyet istiyorsa onlarla teşriki mesaiye âmade olduğumuzu göstermeliyiz. Ve hükûmetin beyanatından öyle anlaşılıyor ki bunu göstermek için her türlü gayreti hükûmet sarfedecektir ve bu suretle emniyetsizlik dalgalarına karşı sulhu seven devletlerin birleşerek sed çekmeleri lâzımdır.

Sulh en büyük gayemizdir

Tekrar ederim arkadaşlar, sulh Türkiye için en büyük gaye, en büyük menfaattir ve öyle iddia ederim ki, sulh yalnız Türkiye için değil, bütün memleketler için en büyük bir nimettir. Sulhun temin ettiği nimet karşısında birtakım araziyi istilâ etmek heves ve emellerinin vücude getireceği menfaatler, 15 inci, 30 uncu derecede kalır. Birtakım arazi parçalarını istilâ emellerini farzımuhal olarak, bir dakika kabul etsek bile, bugün vesaiti harbiye o kadar şiddetlenmiştir ki, şu veya bu arazi parçasını memleketime ilhak edeyim derken memleketin en güzel parçalarını tahrib etmek korkusu vardır. Cihan sulhunu ihlâl etmek ve cihanda bir yangın vücude getirmek cür'etinde herhangi bir recülü devletin bulunacağına itimad etmiyorum.

Arkadaşlar, biz çok arazi kaybetmiş bir devletiz. Fakat arazi kaybettikten sonra kendimizi daha kuvvetli, daha bahtiyar görmekteyiz. Çok araziye sahib olduğumuz zaman büyük devletler, Osmanlı İmparatorluğuna ikinci derecede bir devlet muamelesi yapmakta idiler. Arazimizin mühim bir kısmı gitmiş olduğu halde dahi kendi millî hududlarımız içinde bulunduğumuz bu sırada en büyük devlet olan İngiltere bile bize samimî dost muamelesi ve akran muamelesi yapmaktadır. (Alkışlar) Fakat arkadaşlar, arazi kaybetmenin de bir haddi vardır. Artık bundan böyle bizden bir karış toprak değil, hakkımızın bir zerresini almak istiyenlere karşı Türk milleti kahraman ordusile birlikte dimdik duracak ve bize fena nazarla bakanları geri çevirecektir. (Bravo sesleri, şiddetli ve sürekli alkışlar).

Eşsiz kahramanlık timsali Atatürk

Biz bunu İstikâl Harbinde ispat ettik. Arkadaşlar, eşsiz, kahramanlık timsali Atatürk, hepimizin ve gelecek nesillerin kalblerinde canlı olarak yaşamaktadır ve yaşıyacaktır. (Alkışlar).

Atatürkün en muktedir ve en enerjik arkadaşları bugün iş başında bulunmaktadır. (Alkışlar) Binaenaleyh hiçbir devletin Türkiye Cumhuriyetini tekrar böyle bir imtihana, böyle bir tecrübeye çekmeye cesaret edemiyeceğine kat'iyyen inanıyorum. (Alkışlar)

Sözüme nihayet vermezden evvel hükûmetin beyannamesini alkışlarla tasvib etmekte olduğumu bildirmek isterim.

Beynelmilel siyasette istihsal edilmiş olan bu büyük muvaffakiyet hükûmetimiz için büyük bir şeref teşkil edecektir. Bu muvaffakiyeti dahilî muvaffakiyetlerle ticarî, sınaî ve kültürel sahalarda istihsal etmekte bulunduğumuz muvaffakiyetlerle tetvic etmesi temennisini de ilâve etmek isterim. Arkadaşlar, istikbale emniyet ve itminanla bakabiliriz. (Sürekli ve şiddetli alkışlar).

General Kâzım Özalpın sözleri

«— Muhterem arkadaşlar, bu okunan teklif millî hükûmetimizin teşekküründenberi yapılan siyasî anlaşmaların en mühimlerinden biridir. Bununla milletimizin İngilizlerle ayni şartlar ve haklar dairesinde anlaşarak Akdenizde herhangi bir tecavüze karşı birlikte mukabele etmekliğimiz kararlaştırılacaktır. Akdeniz malûm olduğu veçhile gerek bizim için, gerek İngilizler için çok ehemmiyeti haiz bir vaziyettedir. Burada mahdud ve mühim geçid noktaları olan Cebelüttarık ve Süveyş İngilizlerin, Çanakkale ve Karadeniz Boğazı da bizim elimizde bulunuyor. İngilizlerin şarka giden deniz yolları ve mühim bahrî üsleri, bizim sahillerimiz ve kıymetli limanlarımız buradadırlar. Görülüyor ki, Akdenizde iki milletin müşterek ve hayatî menfaatleri vardır. Burada tam bir emniyetin devamı bu müşterek menfaatlerin icabındandır. Hükûmetimiz basiret göstererek vaziyeti iyi görerek, millî menfaatlerimize uygun bir şekilde ve zamanında İngilizlerle bu anlaşmayı hazırlamıştır. Bunu milletimizin kıymet ve kudretine bir delil addetmeliyiz. Büyük Reisicumhurumuz İsmet İnönünün yüksek idaresi altında bu kıymet ve kudretin daima artacağına eminiz.

Arkadaşlar, son zamanlarda bütün cihanı hayret, heyecan ve endişeye düşüren emrivakiler olmuştur. Bu sebebden vatanlarını ve istiklâllerini korumaya azmetmiş olan milletler harb hazırlıklarını her zamandan ve tabiî halierden daha sür'atle ve kuvvetli tedbirlerle tamamlamaya çalışıyorlar ve hertürlü tedbirleri alıyorlar. Bu tedbirler yalnız askerî mahiyette değildir. Siyasî sahalara da şamildir. Menfaatleri herhangi bir şekilde müşterek olan milletler birlikte tedbir almak, daha kuvvetli olmak için görüşüyorlar ve anlaşılıyorlar. Hükûmetimizin bu teklifi de işte böyle bır anlaşmadır. Münferid kalmanın bir takım faydaları olduğunu biliyoruz. Bundan mümkün olduğu kadar devamlı surette son zamana kadar istifade etmek lâzım geldiği tabiidir. Ama bunun ilânihaye devam edeceğine emniyet olunamaz. Bu münferid vaziyette millî menfaatlerimize mugayir hâdiseler karşısında kalmamız çok muhtemeldir. Bilhassa bu zamanlarda bu ihtimaller daha ziyadedir. Bugünkü vaziyetin yarın değişmiyeceği bilinemez. Yarın karşılaşacağımız şartların bugünden daha iyi olacağını kim temin edebilir? Bence, acele ve yanlış bir iş yapılmadığına kanaat ederek vicdanen tamamen müsterih olabiliriz.

Anlaşma tedafüî maksadlara müsteniddir

Arkadaşlar, bu anlaşma sırf tedafüî maksadlara müsteniddir. Bunun gibi hangi milletler birbirile anlaşmalar yaparlarsa biz onları candan alkışlarız. Sulha yardım eden insaniyetkârane ve samimî hareket böyle olur. Dostlarımız ve hayırhahlarımız bizi tasvib ediyorlar ve memnun oluyorlar. Şimal komşumuz ve dostumuz Sovyet Rusyanın da bunu yalnız tasvible kalmayıp onun da menfaatlerinin bizimle müşterek olduğunu takdir edeceğine ümidvarız. Hiçbir tecavüz maksadına müstenid olmıyan bu anlaşmayı hoş görmiyecek hükümetler olursa onların hüsnüniyetinden şüphe etmekte çok haklıyız. (Bravo sesleri alkışlar).

Hayat sahası aramak için başka memleketlere tecavüz maksadile yapılan tertibler sulhu bozmaya giden tehlikeli yollardır. Bunun ağır mes'uliyetini ve getireceği büyük felâketleri daha evvelinden hesab etmek lâzımdır.

Hesablarımız yapılmış ve kararlarımız verilmiştir

Arkadaşlar, biz memleketimize tevcih edilecek herhangi bir tecavüze karşı tamamile hazırlanmış bulunuyoruz. Akdenizde vukubulacağını muhtemel gördüğümüz taarruzun nereden ve ne şekilde olabileceğini etrafile mütalea etmiş ve bunu yalnız başımıza defi, tardetmek için lâzım gelen tedbirleri almış, hesablarımızı yapmış, ve kararlarımızı vermişizdir. (Alkışlar).

Şimdi bu mukabeleyi yalnız başımıza değil, donanmasile bütün denizlere hâkim olan İngiltere devletile birlikte yapmağı görüşüyoruz. Böyle bir mukabelenin ne kadar şiddetli ve ezici olacağını tasavvur etmek bize düşmez.

Arkadaşlar, bu anlaşmada memleketimiz için, çok faydalar olduğuna kaniim. Hükûmetimiz millî karakterimize uygun bir şekilde ve tam zamanında bu anlaşmayı yapmaya muvaffak olduğundan dolayı teşekkür ve tebrike lâyıktır. (Alkışlar).

Hükûmetimizin siyaseti ittifakla tasvib olundu

Bu beyanatlardan sonra Reis Abdülhalik Renda kifayeti müzakereye dair bir takrir bulunduğunu bildirmiş ve takrir okunarak tasvib edilmiş ve açık reye müracaat edilmiştir. Tasnifi âra neticesinde 353 mevcudun ittifakile hükûmetin siyaseti ve beyannamenin tasvib edildiği sürekli alkışlar arasında bildirilmiştir.

Tekrar kürsüye gelen Başvekil Dr. Refik Saydam şunları söylemiştir:

«— Arkadaşlarım,

Lûtfen izhar buyurduğunuz reyle hükûmetinize kuvvet verdiniz. Bugün olduğu gibi yarın da sizin itimadınızla ayni siyaset ve ayni yolda yürüyeceğiz. (Alkışlar).

B. M. Meclisi gelecek toplantısını pazartesi günü yapacaktır.

Devlet Demiryolları bütçesi kabul olundu

Ankara 12 (a.a.) — B. M. Meclisi bugün Refet Canıtezin başkanlığında yaptığı ilk toplantıda haziran - ağustos 1938 aylarına aid Divanı Muhasebat raporunu tasvib etmiş ve denizaltı sınıfı mensublarına verilecek zamlar ve tazminler hakkındaki kanunun bazı maddelerinin tadiline müteallik kanun lâyihasının birinci müzakeresini yapmıştır.

Ali Çatinkayanın beyanatı

Ruznamede bulunan D. D. Yolları ve Limanları Umum Müdürlüğünün 1939 malî yılı bütçesinin müzakeresi esnasında söz alan Münakalât Vekili Ali Çetinkaya, Devlet Demiryollarının umumî vaziyeti etrafında aşağıdaki izahatı vermiştir:

«— Devlet Demiryolları devletin ihtiyacı olan işleri temin etmek ve aynı zamanda âmmenin işlerini sühuletle yapabilmek hususlarını vazifesinin esası saymaktadır. Bu idareyi elimize aldığımız andan itibaren bu iki esas vazife üzerinde elimizden geldiği kadar çalıştık ve çalışmaktayız.

1934 senesinde üzerimize aldığımız Devlet demiryollarının varidatı 16 - 17 milyon arasında idi. Bugün 39 milyon küsur lira üzerindeyiz. O tarihte yolcu nakliyatı takriben sekiz milyon raddesinde idi. Her sene bu mikdar muntazaman çoğalmıştır. 1938 senesinde 25 milyondan fazlaya çıkmıştır. (Bravo sesleri).

Yani bir sene içinde memleketimizde 25 milyon küsur insan seyahat etmiştir. Bunun ifadesi şudur: Memlekette hareket uyanmıştır. Bu geniş seyahatlar, memleketin iktısadî, içtimaî, ticarî hayatında inkişafın mütezayid bir surette devam etmekte olduğunun ifadesi demektir.

Demiryolları 1934 te 4000 küsur kilometre uzunluğunda iken şirketlerden satın aldıklarımız ve inşa ettirdiklerimiz ile birlikte bugün 7000 kilometreye varmıştır. (Bravo sesleri)

Devlet Demiryollarının böyle bir taraftan şirketlerden alınması ve bir taraftan da inşa edilmesi dolayısile, satın aldıklarımızı tahkim etmek ve tipleştirmek tabiî esas vazifelerimizden birisi oluyordu. Gene şirketlerin bize bıraktıkları hatların ekserisi de, bilhassa umumî harb esnasında yıpranmış olduğu için traverslerini, raylarını değiştirmek, tanzim etmek ve yenilemek de mühim vazifelerimizden biri idi.»

Ali Çetinkaya, tarifelerin mümkün olduğu kadar ıslah edildiğini ve tenzilât yapıldığını söylemiştir.

Ali Çetinkayanın izahatını takiben bazı hatibler kürsüye gelerek demiryollarımızdaki inkişafı takdirle işaret ederek bazı temennilerde bulunmuşlardır. Ve müzakereler sonunda mezkûr umumî müdürlüğün bütçesi tasvib edilerek birinci celseye nihayet verilmiştir.

Başvekilimizin mühim sözleri

(Baştarafı 1 inci sahifede)

Türk - İngiliz münasebatı

İngiltere ile, büyük tecrübelerden geçtikten sonra, aramızda teessüs eden kuvvetli ve samimî itimad ve dostluk bağları, büyük meclisinizin muhtelif vesilelerle tasvibine iktiran etmiş ana sıyasetlerimizden biridir.

Bu metin rabıtalar, politikalarımızın inkişafında birbirine hiçbir vakit zıd olmıyan bir görüş ve düşünüş tarzında müşareketimizi temin etmiş ve iki hükûmeti, birçok mühim vesilelerde bu görüş birliğinin feyizli semerelerini iktıtafa muvaffak kılmıştır.

Biraz evvel arzettiğim veçhile, Avrupadaki mühim hâdiselerin cereyanı esnasında ve hassaten endişebahş olan vakayi Balkan yarımadasına intikal eder etmez hükûmetinizle, İngiltere hükûmeti arasında samimî bir müşavere başlamış ve sulh ve emniyet gayesinde birleşen fikirlerimiz, iki memleketin mukadderatında daha esaslı ve daha devamlı bir elbirliğinin lüzumuna müştereken kani olmakta gecikmemiştir.

Müşterek beyanname

Esasları Cumhuriyet Halk Partisi Meclis Grupunun müttefikan tasvibine iktiran etmek suretile başlıyan müzakereler, şimdi yüksek huzurunuza arzedecediğim Türkiye - İngiltere müşterek beyannamesi üzerinde mutabakat temin etmiştir.

Müşterek beyannameyi aynen okuyorum:

1 — Türkiye ve Büyük Britanya hükûmetleri, birbirlerile sıkı bir istişarede bulunmuşlardır. Aralarında cereyan eden ve halen devam etmekte bulunan müzakereler, görüşlerindeki mutad birliği tebarüz ettirmiştir.

2 — İki devletin, kendi millî emniyetleri nef'ine olarak karşılıklı taahhüdleri tazammun edecek uzun müddetli nihaî bir anlaşma akdetmeleri takarrür etmiştir.

3 — Bu nihaî anlaşmanın akdine intizaren, Türkiye hükûmeti ve Büyük Britanya hükûmeti, vuku bulacak bir tecavüz hareketinin Akdeniz mıntakasında bir harbe saik olması halinde yekdiğerile bilfiil işbirliği yapmağa ve yedi iktidarında bulunan bütün yardım ve muzahereti birbirlerine göstermeğe hazır bulunduklarını beyan ederler. (Bravo sesleri, alkışlar)

4 — Gerek beyanat ve gerek derpiş edilen anlaşma hiçbir memleket aleyhine müteveccih değildir. Ancak lüzumu tahakkuk ettiği takdirde Türkiyeye ve Büyük Britanyaya karşılıklı bir yardım ve muzaheret teminine matuftur.

5 — Nihaî anlaşmanın ikmalinden evvel, karşılıklı taahhüdlerin mevkii fiile geçmesini icab ettirecek şartların daha sarih bir surette tayini de dahil olmak üzere, bazı meselelerin daha derin bir tetkike ihtiyac gösterdiği her iki hükûmetçe kabul edilmektedir. Bu tetkik halen devam etmektedir.

6 — İki hükûmet Balkanlarda emniyetin teessüsünü temin etmek lüzumunu dahi tasdik ederler ve bu gayeyi en seri bir surette istihsal için müaşvere halindedirler. (Çok güzel sesleri).

7 — Şurası mukarrerdir ki, yukarıda zikredilmis olan hükümler iki hükûmetten herhangi birinin, sulhun takviyesindeki umumî menfaat iktizasından olarak diğer hükûmetlerle anlaşmalar akdetmesine mâni değildir.

Bir tek hedef: Sulh ve emniyet

Aziz arkadaşlarım,

Gördüğünüz veçhile Türkiye - İngiltere münasebatında bir temeltaşı ve ayni zamanda mühim bir merhale olan bu anlaşmayı, iki hükûmet arasında elyevm müzakereleri cereyan eden kat'î ve devamlı taahhüdler takib edecektir. Ve bütün bu karşılıklı anlaşmaların hedefi birdir: Sulh ve emniyet, (Bravo sesleri, alkışlar).

Türkiye ve İngilterenin umumî siyasetlerinde ana vasfı teşkil eden bu hedef öyle zannediyoruz, o kanaatte bulunuyoruz ki, dünya harbine mâni olacak kuvvetli bir unsurun teraziye ilâvesi tarzında tecelli ediyor. (Bravo sesleri, alkışlar).

Müttefikimizle birlikte sulhu tutmağı, kimsenin hakkına tecavüz etmemeği umde bilen siyasetlerimizle hakların çiğnenmesine mâni olmağa bütün gayretimizi sarfetmekte devam edeceğiz. (Bravo sesleri, alkışlar). Bugüne kadar olduğu gibi, yarın da sulhperverliğimizin maddî delillerini vermek fırsatları zuhur ettikçe bunları kaçırmıyacağız. Fakat bir gün müşterek hak ve menfaâtlerimiz ihlâl edilmek teşebbüsüne maruz kalırsa, bize hakkımızın verdiği kuvvetle buna silâhla mâni olmakta da tereddüd etmiyeceğiz. (Bravo sesleri, şiddetli alkışlar). Bunun içindir ki, mefkûremizi tarif ederken «sulh ve emniyet» kelimelerini kullandım.

Fransa ve Rusya ile müzakerelerimiz

İngilizlerle şimdi arzettiğim itilâf ve bunu takib edecek olan nihaî mukavele Fransa ile de aramızda dostane müzakerelere mevzu teşkil etmektedir. Bu görüşmelerin yakında iyi bir neticeye varacağından ümidvarız.

Muhterem arkadaşlar, büyük komşumuz ve dostumuz Sovyet Rusya ile en sıkı, en samimî temaslarda devam etmekteyiz. (Bravo sesleri, alkışlar).

Müşterek gaye ve menfaatlerimiz, önümüzde teşriki mesai yolunun tamamen açık olduğunu bize ispat etmiş ve sayın misafirimiz Potemkin'in Ankarada geçirdiği günler zarfında aramızda tam bir görüş ve anlayış beraberliği olduğu ve yarınki siyasetimizin de bu esas dairesinde inkişafa namzed bulunduğu tespit edilmiştir. (Alkışlar).

Dünya buhranı içinde mevkii çok nazik ve mühim olan Balkan yarımadasında müttefiklerimizle mevcud münasebetlerimizin her zamanki samimiyetle devam edeceğine ümidvar bulunuyoruz.

Türkiye; sulh unsuru

Sulh yolunda daha müessir bir şekilde çalışmak için yer almış olan Türkiyenin, tam manasile bir sulh unsuru olarak kurulan Balkan Misakında yeri değişmemiştir. (Bravo sesleri) Gene ümid ve temenni ederim ki Balkanlarda, Balkan menfaatlerini koruyan blok, daha genişlemek, vazifesini daha velûd şekilde yapmak fırsatını bulsun.

Her zamanki ilham ve tasviblerinizle inkişaf eden sıyasetimizin ayni direktiflerden mülhem bugünkü tezahürünü yüksek tasvib ve tasdikınıza arzeder ve millet vekillerinin biraz evvel okuduğum beyanname üzerinde açık reylerini kullanmalarını rica ederim.»

GÜNÜN BULMACASI

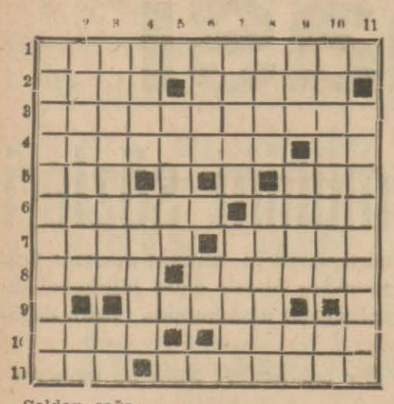

Soldan sağa:

1 — Saldıran (iki kelime). 2 — Duvar ilânı, antiseptik bir madde. 3 — Bir çeşid pastalar (cemi). 4 — Kemiğin içindekini yutmak istiyen (iki kelime), bir harfin okunuşu. 5 — Çekip yükseltme, bir millet. 6 — Binanın kısımlarından (cemi), bir hayvan. 7 — Bir millet, çekilip saklanan. 8 — Abide, daima tekrar edilen şey. 9 — Büyük rütbeli zabitler (cemi) 10 — Eski bir mabud, kalem yürütme. 11 — Bir cins sandal, bodur nebatlardan (cemi).

Yukarıdan aşağıya:

1 — Büyük nüfuza malik bulunarak (iki kelime). 2 — Ölen (iki kelime), matematikte kullanılan bir harf. 3 — Bir cins Türk sporunda kullanılan bir çeşid hayvan (iki kelime), bir edatın tersi. 4 — Bize hizmet edenlerden, bir cins ağac. 5 — Bildirme. 6 — Feci, bir harfin okunuşu. 7 — Söyliyen, bir emir. 8 — Birşeyi yamyassı yapan, bir türlü ev sahibi olamamış olan. 9 — Aktörün oynadığı, Asyada bir nehir, bir renk. 10 — Yakalanan (iki kelime), nota. 11 — Birşeyin yerine alınkonulan diğer şeyler (cemi).

Evvelki bulmacanın halledilmiş şekli

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	G	Ü	C	Ü	Y	E	T	E	R	E	K
2	A	Z	A	M	E	T	■	Z	A	R	A
3	L	E	M	İ	S	■	T	İ	B	■	R
4	E	R	A	T	■	K	A	L	■	Y	A
5	B	E	D	■	M	A	R	İ	F	E	T
6	E	K	A	L	■	N	İ	Ş	A	N	E
7	Ç	■	N	İ	F	A	K	■	R	İ	M
8	A	T	■	P	A	T	A	T	E	S	■
9	L	U	G	A	T	■	T	A	■	E	D
10	A	B	■	R	İ	K	■	O	K	İ	N
11	N	A	S	İ	H	A	T	■	İ	■	A

Açık arttırma ile
Fevkalâde satış

Mayısın 14 üncü pazar günü sabah saat 10 da Beyoğlunda, İstiklâl caddesinde Şık sinemanın üstündeki Işık apartımanının 5 No. lı dairesinde mevcud ve muteber bir aileye aid müzeyyen ve zengin eşyalar açık arttırma ile satılacaktır.

En son model ve gayet rahat 4 parçadan mürekkeb bir kanape, koltuk takımı, İngiliz (stil) inde gayet zarif bir büfe ve iki vitrine 3 defa açılır bir masa ve sekiz emsalsiz sandalyeyi havi bir yemek oda takımı, Avudre (açık renk) kaplamalı ve 7 parçadan mürekkeb en son model bir yatak oda takımı (dolab 2 kapılı), 5 parçadan mürekkeb asrî gayet zarif diğer bir yatak oda takımı, gayet rahat divanları havi ve meşhur Wrassiç fabrikasının mamulâtından ultra kübik yatak oda takımları, gayet geniş emsalsiz file perdeler, 1 kanape ve 2 kotuktan mürekkeb hakikî maroken takımı, hayli kübik ve ministr yazıhaneler ve hususî döner koltuklar, altı ve 4 köşeli hayli çay masalar, yağlı boya tablolar, renkli camdan mamul kübik ve bronz avizeler, Amerikan 1 kanape ve 2 koltuk, 2 kapılı güzel masif bir mavun kütübhane, kadife perdeler, hayli gayet zarif vazo ve biblolar, elektrik ve gaz fırınları, elektrik süpürge, portamanto, Singer elektrikli dikiş makinesi ve sair hayli ev eşyaları. Mükemmel bir kuyruklu Fransız piyanosu, Anadolu ve İran halıları.

Enjeksiyon ve masaj

Mütehassısı Bayan Anjel Taksimde Valideçeşmesi sokağında eski Emlâk Şirketi karşısında 15 No. dadır. Evlere de gider.

80 derece

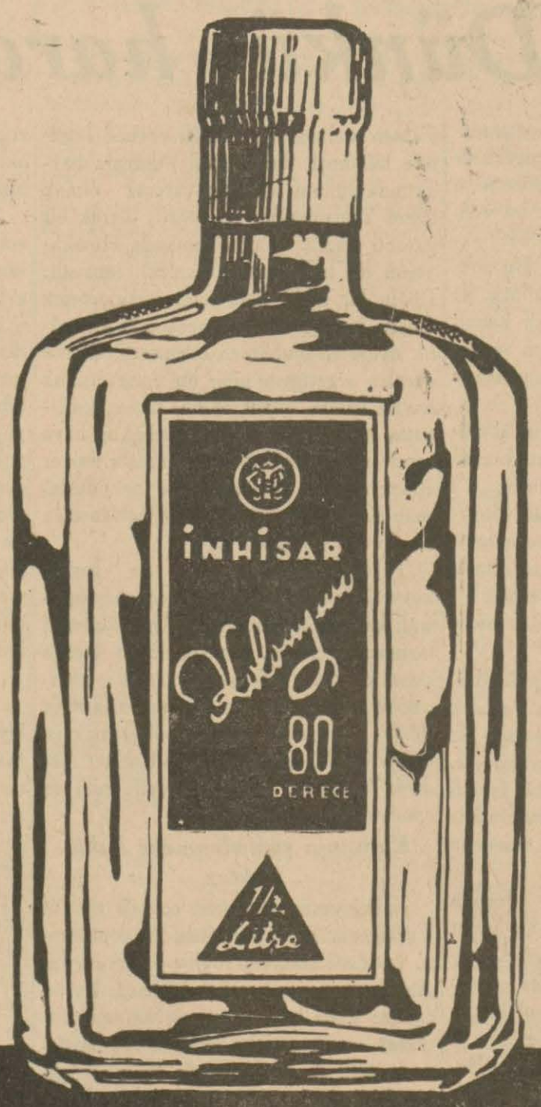

İNHİSAR KOLONYASI

YAKINDA PİYASAYA ÇIKARILIYOR.

İstanbul Limanı Sahil Sıhhiye Merkezi Eksiltme Komisyonundan:

1 — Merkezimize aid demir karyola, battaniye, yazı makinesi vesaire 26 kalem şeya pazarlık suretile satılacaktır. Tahmin bedeli 160 lira 30 kuruştur.

2 — Bu işe aid şartname merkezimiz levazımından parasız olarak alınır.

3 — Mezkûr pazarlık 16 mayıs 939 salı günü saat 15 te Galatada Kara-Mustafapaşa sokağında İstanbul Limanı Sahil Sıhhiye Eksiltme Komisyonunda yapılacaktır.

4 — Bu pazarlığa aid teminatı kat'iye miktarı 24 lira 8 kuruştur. (3359)

Çanakkale Mst. Mv. Sa. Al. Ko. Rs. den:

İnşaat Komisyonu için yüksek bir mühendis veya mimar 250 lira ücretle tutulacaktır. İsteklilerin 18/5/939 perşembe günü saat 11 de Çanakkalede Mst. Mv. Sa. Al. Ko. na müracaatleri. «102» (3357)

SAÇ DÖKÜLMESİ

Kapilin ile durdurulmaktadır. Eczanelerden isteyiniz.

Zayi — Eminönü Malmüdürlüğünden 2070 numara ile aldığım maaşıma aid tatbik mührümü zayi ettim. Yenisini çıkaracağımdan hükmü yoktur.

Fevziye Dengiz

Uroloğ - Operatör
Dr. OSMAN-S-ÖNER
İdrar Yolları, Bel soğukluğu Hastalıkları Mütehassısı
Sirkeci tramvay durağı No. 8
Tan fotoğrafhanesine bitişik
Saat 10 dan 20 ye kadar

Denizli Belediye Reisliğinden:

Denizli şehri elektrik tesisatının 41899 lira 66 kuruş keşif bedelli su ve yapı işlerinin ihalesi 5 haziran 939 pazartesi günü saat on beşte Denizli Belediye Dairesinde Belediye Encümenince yapılmak üzere kapalı zarfla eksiltmiye konulmuştur.

Muvakkat teminat miktarı 3142 lira 48 kuruştur.

Bu işe aid eksiltme şartnamesile bu sartnameye bağlı:

A — Mukavelename projesi
B — Keşif cetveli
C — Proje resimleri
D — Hususî ve fennî şartname.

«209» kuruş bedel mukabilinde Denizli Belediyesinden alınabilir. Eksiltmeye girmek istiyenlerin teklif mektublarını, muvakkat teminatile en az sekiz gün evvel müracaat ederek Denizli Vilâyetinden alacakları müteahhidlik ehliyet vesikası ve Ticaret Odasına kayıdlı bulunduğuna dair vesika ile birlikte 5 haziran 1939 tarihinde saat on dörde kadar Denizli Belediye Encümeni Reisliğine vermeleri ilân olunur. (3363)

KADIN SEVERSE...

Yazan: *ESAD MAHMUD KARAKURD*

— 66 —

Ferid acı acı haykırıyor:

— Söyleyiniz. Allahaşkınıza çabuk söyleyiniz! Yoksa bir felâket...

— Durun efendim; rica ederim, heyecanlanmayın... Metin olmaya çalışın biraz! Şimdilik sadece bir şüphe karşısında bulunuyoruz. O kadar.

— Nasıl şüphe?

— Telâş buyurmayın; söyliyeceğim efendim. Yalnız siz bana daha evvel lûtfen, soracağım şu bir iki sualin cevabını verir misiniz? Hanımefendinin koyu lâciverd bir kostümü var mıydı?

— Koyu lâciverd bir kostümü mü?

— Evet. Yakasında da ince, küçük beyaz islemeler olacak.

— Evet, evet var, hatırladım. Yakasında beyaz işlemeleri olan bir kostümü vardı. Bazan giyiyordu.

— Peki. Yılan derisi bir iskarpin?

— Yılan derisi bir iskarpin mi? Evet; o da var.

— Ya!..

Telefonda gene bir an ses kesiliyor. Bir konuşma oluyor. Karışık, boğuk gürültüler.

— Ferid Bey; şimdi hemen bir otomobile atlıyarak lûtfen müdiriyete kadar gelebilir misiniz?

— Müdiriyete kadar mı?

— Evet.

— Niçin?

— Öyle icab ediyor efendim.

— Yalvarırım size, beyefendi; benimle böyle müphem şekilde konuşmayın. Ne varsa açıkça söyleyin; heyecandan şimdi tıkanıp kalacağım burada! Söyleyin, ne olursunuz. Allahaşkınıza söyleyin; yoksa...

— Peki efendim; mademki bu kadar ısrar ediyorsunuz, söyliyeyim o halde: Maatteessüf bu sabah, Sedefadası açıklarında verdiğiniz eşkâle çok benziyen bir kadın cesedi bulduk.

— Kadın cesedi mi?

— Evet. Dün akşam geç vakit yalnızbaşına Büyükadadan bir kayığa atlıyarak açılmış, ve bir daha geri dönmemiş. Sabahleyin Sedefadası sahillerinden geçen balıkçılar bir kadın cesedinin kayalara doğru sürüklendiğini görmüşler. Ve..

Adam fazla söyliyemiyor. Kulaklarında birdenbire canevinden vurulan bir insanın feryadları çınlıyor:

— Leylâ!.. Leylâ!..

Telefon boğuk bir gürültü ile kapanıyor.

***

Ayni gece...

Saat on. Bir ilkbahar akşamı içinde sanki bir kış gecesi yaşıyoruz. Karanlık, kapkaranlık bir gece...

Ferid, masasının başındadır. Kafasını kollarının üstüne koymuş yarım saattenberidir ağlıyor. Hem koskoca adam, tıpkı bir çocuk gibi hıçkıra hıçkıra ağlıyor. Odada kimse yok. Tekbaşınadır. Çit çıkmıyor. Yalnız pencerelerde titriyen rutubetli bir karanlıkla, bir türlü dinmek bilmiyen uğursuz bir yağmur!

Daha birçok dakikalar geçiyor böyle. O sırada birdenbire oda kapısı açılarak Ferhad telâşla içeri giriyor. Sırsıklam olmuş. Daha selâm vermeden heyecanlı bir sesle:

— Ne haber Ferid Bey; bulabildiniz mi Leylâ Hanımı? diye bağırıyor.

Cevab yok. Yalnız Feridin ağır ağır başını kaldırdığını görüyoruz. Şakaklarının üzerine dökülen saçlarını ellerile tutarak arkaya atıyor. Tavanda asılı elektrik lâmbasının ziyaları, ince sisli ışık kümeleri halinde yüzüne vurmuştur. Sarı, kansız, çamur gibi bir yüz.

Işıklar, bu sarı, kansız, çamur gibi yüzün derisi üzerinde korkunc pırıltılar yapıyor.

Ferhad bir an olduğu yerde donakalmıştır. Dudaklarını zorla hareket ettirerek:

— O ne Ferid Bey; ağlıyor musunuz? diyebiliyor.

Ferid gözlerini kaldırıyor. Kan gibi kıpkırmızı gözleri.

Dudaklarının yavaşça yana doğru büküldüğünü görüyoruz:

— Evet, ağlıyorum, Ferhad! Ebediyete kadar ağlıyacağım!

— Ne oldu; ne var? Söyleyin Allahaşkına Ferid Bey, niçin ağlıyorsunuz?

— Büyük bir felâket!

— Nasıl felâket?

Bir ölünün son nefesi gibi bir ses dolaşıyor şimdi Feridin dudaklarında:

— Leylâ kendini öldürdü!

— Neee!

Ferid başını tekrar kollarının üzerine atarak hıçkıra hıçkıra ağlamaya başlıyor:

— Katil oldum Ferhad! Zavallı bir kadının kanına girdim! Bedbaht bir insanın ölümüne sebeb oldum!

Yumruklarını masanın üzerine vurarak avaz avaz haykırıyor:

— Alçak bir adamım ben! Dünyanın en alçak, en adi, en zalim adamı! Masum bir kadını, bir sokak oğlanı gibi kandırdım, kendime bağladım! Sönmüş heyecanlarını alevliyerek, hasta ruhunu dirilterek onu zorla gittiği yoldan çevirdim. Yuvasından ayırdım; kocasından uzaklaştırdım; mahvettim, perişan ettim. En sonra da...

Hâlâ avaz avaz bağırıyor:

— Çıldıracağım Ferhad; deli olacağım! Bu vicdan azabı beni öldürecek! Beynim yanıyor, şakaklarım tutuşuyor. Harabım, perişanım! Kurtar beni Ferhad; kurtar beni bu azabdan!

Ferhad da şaşırmış bir haldedir. O da ne yapacağını, ne söyliyeceğini bilmiyor şimdi. Bu anî darbe onu da harab bir hale getirdi. Zavallının zorla konuşmaya çalışarak Feirde doğru yürüdüğünü görüyoruz:

— Ferid Bey, sakin olmaya çalışın, biraz metanet gösterin! Ne yapalım, mukadderat böyle imiş! Bu feci hikâye de zâhir, bu şekilde bitecekmiş! Elden ne gelir? Tahammül etmeye çalışmak lâzım!

Onu omuzlarından tutuyor:

— Harab olmuşsunuz, bitmişsiniz Ferid Bey! Gelin biraz soğuk su ile yüzünüzü yıkıyalım. Belki açılırsınız!

— Bırak beni Ferhad; ben açılmak değil bilâkis kapanmak, harab olmak istiyorum. Istırab çekmek istiyorum. Azab duymak istiyorum! Ağlamak, haykırmak, feryad etmek istiyorum!

Başını kaldırıyor. Gözlerini Ferhadın gözlerinin içine dikiyor:

— İstiyorum ki, ben de onun gibi şimdi, inim inim inliyerek yok olayım; istiyorum ki, ben de onun gibi gözlerim yaşlarla, kalbim ateşlerle dolu bir kayanın üstünden kendimi boşluğa bırakarak parçalanayım, parça parça olup bir köşede büzülüp kalayım! İnsanlık da, cemiyet de bu çirkef varlıktan kurtulmuş olurdu o zaman.

(Arkası var)

Tecessüsler

İşçi hayvanlar

Fabrikalarda, imalâthanelerde, yapı yerlerinde dolaşmağı; işçilerin, ustaların nasıl çalıştığını görmeği; muhtelif zanaatlerin, «püf» tarafını öğrenmeği merak eder misiniz? Bugün, bu merakınızı tatmin etmek için, sizi şimdiye kadar hiç görmediğiniz birkaç imalâthanede ve birkaç yapı yerinde dolaştırmağı düşünüyorum. Harç taşıyan rençberlerle, taş taş üstüne dizen duvarcılarla; tahta rendeleyen, oymalar yapan marangozlarla; bina yapan mimarlar ve mühendislerle; dibalar dokuyan çulhalarla ve kaftanlar diken terzilerle dolu bir hezarfenler âlemini gezeceğiz, bu zanaatkârların işlerini yakından görüp inceliklerini yakından tetkik edeceğiz.

Yalnız şu var ki, bu zanaatkârlar, sizin ve benim gibi, insan eli, insan ayağı ve insan çehresi taşımaz. Gagaları, kuyrukları, lâmiseleri vardır; onlarla çalışırlar. Dolaşacağımız yer, hayvanlar darülmesaisidir.

***

Bizim gibi, hayvanların da başlıca ihtiyacı, başını sokacak bir mesken olduğuna şüphe yoktur. O halde, evvelâ mimarları ve duvarcıları ziyaret edelim.

İnce belli, çıkık göğüslü alaca arı, kanadlı böceklerin, kârgir bina mimarisinde bir eşini daha çıkaramadıkları mahir bir yapı ustasıdır. Tozlu yollardan topladığı tozu, binasını kuracağı yere tutam tutam taşıyıp getirdikten sonra, onu tükrüğile ıslatarak ilk harcı hazırlar. Bunu müteakiben bir çamur yığını haline koymak için, ayaklarile yuğuruşu görülecek birşeydir. Böylece hazırladığı çamuru, üç milimetre kalınlığında ve daire şeklinde bir duvar olarak örer. Sokak tozundan yapılan bu harcın, hava ile temas edince çabucak katılaşan, en sert çimentolar derecesinde sağlam bir halita olduğunu ayrıca zikretmek lâzımdır.

Alaca arı, binanın temelini böylece kurduktan sonra, ufacık taş zerrelerinden ibaret olan asıl bina malzemesini birer birer bu duvarın üstüne yerleştirerek duvarları yükseltir; taşların arasını harçla doldurmağa varıncıya kadar en ince duvarcılık teferruatını da unutmaz. Duvarlar muayyen bir yüksekliğe geldikten sonra daralmağa, kubbelenmeğe başlar, nihayet biter. Alaca arı, herhangi bir dam kenarına, bir saçak köşesine inşa ettiği 2 santimetre irtifaındaki ve 2,5 santimetre boyundaki evinin içini de, duvarları ayni harçla ve çok muntazam surette sıvayarak ikmal eder. Sonra karşısına geçer, bacaklarına, kanadlarına sıvaşan harç leklerini temizliyerek eserini temaşaya koyulur.

Yeni Guine'nin amblyornis ismindeki kuşu, mimarlıkta, alaca arıyı bir parmak geçmiştir. Onun yuvası kârgir değil ahşabdır. Bir fidanın etrafına çepeçevre çöpler dizildikten sonra içi yosunla sıvanarak yapılır, Yalnız amblyornis, ayni zamanda bir bahçe mimarıdır. Evini yapıp bitirdikten sonra, evin önüne yosun sererek minimini bir çimenlik vücude getirir. Muhtelif çiçek tohumları toplayıp bunları yosunun üstüne eker. Tohumlar çiçek verdiği zaman renklerin imtizacı o kadar bediidir ki, değme bahçıvanbaşının elinden böyle bir eser çıkamaz. Amblyornis, bahçesindeki çiçekler soldukça bunları söküp atarak, yerine taze tohum ekmeği de ihmal etmiyecek kadar zevk sahibidir.

Mimarlardan bahsederken kunduza da bir göz atmadan geçmiyelim. Toprakta da, suya kaktığı kazıklar üstünde de yuvalar yapan kunduzun evi ahşabdır. Zemini üç dört metre kutrunda, yüksekliği iki üç metre olan kunduz evleri, ecdaddan ahfada intikal eden sağlam binalardır. Kunduz ayni zamanda mühendistir de. Plânlarını önceden hazırladığı büyük su işlerine girişir; derelerin mecralarını değiştirmek için sedler yapar, sun'î göller vücude getirir, ekserisi 30 santimetre kutrunda olan koca ağacları kemire kemire keser, devirir.

Kunduzun mimarlığında en göze çarpan, en meraklı hatta zevkli tarafı nedir bilir misiniz? Odunculuğu. Odun kesmeğe memur kunduzlar, elbirliğile saldırdıkları ağacın, keskin dişleri altında kopmağa, kökünden ayrılmağa başladığını hissedince, derhal tedbirli davranmağa başlarlar. Dişler daha ihtiyatla kemirmeğe; gözler ağacın vaziyetini tetkike başlar; ayaklar, ilk çatırtıda firara hazır bir tetik üstü vaziyeti alır. Vaktaki ağac, kökünden ayrılır ve devrilir, bütün bu dört ayaklı oduncu kafilesi bir sıçrayışta kendini suya atar ve dibe dalıp bir müddet bekler. Bu bekleyişin sebebi, devrilen ağacın çatırtısını işiten bir düşmanın hücumuna uğramak korkusudur. Kunduzun zekâsına bir misal daha: Baltacı kunduzlar, Ağacın, suya doğru devrilmesini temin için, daima karaya tesadüf eden kısmını kemirirler. O tarafından kesilen ağac bu suretle suya doğru yıkılır ve kunduzlar hep birlikte, kalçalarile dayana dayana ağacı suya iterler.

Mimarlardan sonra bir çilingirin eserini gözden geçirelim. Bu çilingir yer örümceğidir. Kendisine evvelâ, methali daire şeklinde bir yuva yaptıktan ve bu yuvanın kapısını, tıpatıp gelmek üzere, kendi imal ettiği iplikle karışık bir çamurdan imal ettikten sonra çilingirliğe başlar. Yer örümceğinin çilingirliği, kendi yuvasının kapısına kilid tertibatı yapmaktan ibarettir. Fakat bu zanaatı, başlıbaşına bir şaheserdir.

Kendi imalgerdesi olan iplikle karışık olduğu için bir nevi kıtıklı çamur salâbetinde olan topraktan mamul kapıya, yüzlerce minimini delik delmiştir. Kapıyı, gene kendi yaptığı ipliklerden menteşelerle yuvasına oturttuktan sonra, içeri girip kemali emniyetle oturmaktan başka işi kalmaz. Hayatından ve düşman taarruzuna karşı muhafaza altında bulunduğundan emindir. Zira, herhangi bir düşmanın kötü niyetle buraya yaklaştığını hissedince, bir hamlede kapısına koşar, ayaklarının çengelli ucunu kapıdaki deliklere geçirir ve arkaya doğru gerilerek kapıyı sıkı sıkı tutar. İşte bu kilid tertibatı yer örümceğinin meskenini en korkunc düşmanın hücumuna karşı bile korumağa kâfidir.

Elimiz değmişken bir testicinin atölyesine de girelim. Bu bir nevi sivrisinektir. Atölyesi, ince boyunlu, şişman karınlı, yuvarlak, yumurta biçimi, küp biçimi, kavanoz biçimi, hulâsa türlü türlü ve boy boy testilerle doludur. En büyüğü bir kiraz çekirdeği cüssesini aşmıyan bu testileri, sivrisinek, bizzat sırtlayıp getirdiği en mükemmel ve en temiz cinsten balçıkla yapmıştır. Onu, çalışırken görmek insana cidden hayret verir. Çamuru, incecik ayaklarile döğe döğe bir yuğuruşu vardır ki, en usta testici görse hayran olur. Bu işi bitirdikten sonra, çamura yavaş yavaş şekil vermeğe başlar; boynunu inceltir, karnını yuvarlaklaştırır, ağzını deler, içini oyar ve asıl garibi, testinin içini sudan ve rutubetten kat'iyyen müteessir olmıyacak bir sırla sıvar. Testici sivrisineğin, bu testileri su taşımak, yahud satışa arzetmek için yapmadığı muhakkak. Gayesi nedir, bilir misiniz? Yumurtalarını bu testilerde muhafaza etmek.

Öteki atölyeleri gezecek fazla vaktimiz kalmadı. Önlerinden geçerken şöyle bir göz atmakla iktifa edeceğiz. Karaağac kurdu, çıplak vücudünü, iki yaprağı birbirine elifi elifine uyacak boyda ve biçimde kestikten sonra, ağzından salya halinde çıkardığı bir iplikle mükemmel surette dikerek, kendisine, bol ve rahat bir nevi robdöşambr yapar. Ön ve arka olarak kestiği iki yaprağı birbirine diktikten sonra, dikiş yerini, en keskin gözün bile görmesine imkân yoktur.

Deniz yosunlarını ağzile örerek kayık yapan ve bu kayığın içine yumurtalarını yerleştiren, Çinin alâimisema balığı; çan biçimi bir ağ örüp suyun dibine inen ve bu ağın altında yaşıyan bir nevi örümcek; Brezilyada kahve ağaclarının yeşil yapraklarını yuvalarına taşıdıktan sonra bunları çamur haline getirip toprakla karıştırarak üstüne mantar eken sauba adlı karıncalar; kışlık yiyeceğini etraftan yağma edeceği yerde, bizzat bellediği, hazırladığı tarlaya tohum ekerek yetiştiren; mahsulü toplıyan ve yuvasında harmanlayıp tanelerini ayıran diğer bir nevi karınca, işte, atölyelerini dolaşmağa vakit bulamadığımız bu zanaat sahibleri arasındadır.

İlim, tabiatin bu miniminilere bahşettiği şu yüksek kabiliyetleri ihtiyacın tevlid ettiği hareketler diye tarif etmekten öteye geçemiyor. Acaba öyle mi? Acaba zekâ dediğimiz ve insanlara has zannettiğimiz nimetten bir parça da onlarda yok mu?

H. BİLGİÇ

Türk - İngiliz anlaşması

[Başmakaleden devam]

Biz, her zaman söylediğimiz gibi mütecaviz bir millet değiliz. Totaliterleri demokrasilere karşı ayaklandırdığı söylenen *Versailles* davasile de uzaktan yakından hiçbir alâkamız yok. Kanımız pahasına kazandığımız hürriyet havası içinde, iç rejimi ne olursa olsun her devletle dost geçinmek emelindeyiz. Fakat, tarihin karanlıklarına dalan binlerce senelik hayatımızın bazı safhalarını uzaktan şöyle tanıyanlar da iyi bilirler ki, müsavi şartlar altında yaşatmaya çalıştığımız dostluklara (uşak - efendi) mahiyeti vermek isteyenler çıkarsa, biz buna bütün kuvvetimizle ve şiddetle karşı koyarız.

Son hâdiseler üzerine böyle bir ihtimalin (velevki zayıf bir şekilde) belirmiş olması, Türkiye Cumhuriyeti hükûmetini, işte bugün öğrendiğimiz tedbirleri almaya sevketmiş bulunuyor. Dün Mecliste, Başvekilden sonra söz alan birçok meb'usların da söyledikleri gibi, bu vaziyet karşısında, elimiz kolumuz bağlı olarak seyirci kalmayı tercih edemezdik. Çünkü biz, beynelmilel muahedelerle kurulmuş, yapmacık bir millet değiliz. Devletimizin mayası, beş on diplomatın imzasile yuğrulmadı, ve biz efendiliğimizi başkalarından sadaka olarak almadık ki hürriyetimize göz dikenlerin başucumuza gelmelerini, hatta bizi uşak yapmalarını bekliyebilelim.

Bu itibarla son İngiliz - Türk anlaşması, tam zamanında alınmış bir emniyet tedbirinden başka birşey değildir.

Başvekil Refik Saydam beyanatı esnasında, bu anlaşmanın herhangi bir devlete zarar veremiyeceğini, çünkü taarruzî bir mahiyet taşımadığını söyledi. Yani Avrupa sulhunu bozmak, sağa sola saldırarak tecavüz sayesinde genişlemek gibi niyetler beslemiyen devletlerin bu anlaşmaya karşı hiçbir itiraz ileri sürmelerine imkân bulunmadığını ifade etti. Şu halde, dünya üzerinde harb istediğini ilân eden tek bir devlet mevcud olmadığına göre son anlaşmadan kimsenin teessür duymıyacağını tahmin etmekte haklı sayılmalıyız.

Türkiye İngiltere ile karşılıklı yardım taahhüdüne giriştikten sonra, Balkanlarda hayli sarsılan itimad da hissedilir derecede kuvvetlenmiş olacaktır. Komşularımız Rumanya ve Yunanistan, herhangi bir tecavüze karşı İngiltere ile Fransanın tek taraflı garantilerini haiz bulunuyorlar. Balkan Antantının en mühim uzvu Türkiyenin son kararı da onlara maddî manevî büyük bir kazanc temin edecektir. Ve artık oldukça kuvvetlenen bu umumî hava içinde sulhun kurtarılması ihtimallerinin çoğaldığını söylemek, şüphesiz yanlış bir fikir sayılamaz.

Dün, Büyük Millet Meclisinde Başvekil Refik Saydam tarafından ilân edilen yeni anlaşma, Türkiye Cumhuriyetinin, kurulduğu gündenberi takib ettiği «yurdda sulh, cihanda sulh» politikasındaki samimiliği bir daha gösteren canlı bir vesikadır.

NADİR NADİ

Mahkemeye verilen dilenciler

Adliyede, dün öğleden sonra birkaç dilencilik davasına bakılmıştır. Bunlardan birinin başlangıcı, diğerlerinden bir hayli farklıdır. Sultanahmed birinci sulh ceza mahkemesine, kolu sarılı ve göz - lüğünün kenarları bezli bir adam getirildi. Veysel ismindeki bu adama, Sirkeciden geçen İsmail isminde biri acımış, on kuruş vermiş. Lâkin parayı verdikten sonra, Veyselin sakatlığından şüphelenmiş, verdiği on kuruşu geriye almak istemiş, «sen hakikaten sakata benzemiyorsun» demiş. Veysel, «verilen para geriye alınır mı?» diye itiraz edince, arada kavga çıkmış, iş karakola aksetmiş ve sonunda bu başlangıç, dilencilik davasına yol açmış.

Veysel, mahkemede şöyle diyordu:

— Benim gözüm, sahiden hastadır. Amma ben dilenmedim. Hatta, bu adam on kuruşu avcuma sıkıştırınca «al geriye» dedim, sadaka verilmesini kendime hakaret saydım. O da aksine, «sen verdiğim parayı geriye vermekle bana hakaret ediyorsun» dedi, işi büyüttü!

Hâkim Reşid Nomer, şahidlerin çağırılması kararile muhakemeyi bırakmıştır.

Sonra, Sirkecide çocuklarile beraber dilenmekten Maryamla büyükçe kızı Nazlı getirilmişler, bunların dilendikleri sabit görülmüş, sekizer gün Belediye işlerinde çalıştırılmaları karar altına alınmıştır.

Mahkûm olan elbise hırsızı

Sultanhamamında bir mağazadan pantalon, caket, bir takım yazlık elbise aşırdıkları iddiasile dava edilen İsakla Marko, Sultanahmed birinci sulh ceza mahkemesinde muhakeme edilmişler, İsak yedi ay hapse mahkûm olmuştur. Marko, beraet etmiştir.

Çin İmparatorluk tahtı kayboldu

Amerikaya gönderilen sandık boş olarak bulundu

Nevyork 12 (a.a.) — İki milyon dolar kıymetinde olan Çin İmparatorlarının tahtı geçen pazartesi günündenberi kaybolmuştur. Taht, Madam Çan-Kay-Sekin idaresinde bulunan Öksüz Çinliler müessesesinin menfaatine olarak «Arden» galerilerinde teşhir edilmek üzere «Zaandam» vapurile Amsterdam'dan Nevyork'a nakledilmekte idi.

Geçen pazartesi günü «Zaandam» limanına geldiği zaman gümrükte «Arden» galerilerinin mümessillerine gemide galeriler namına hiçbir sandık mevcud olmadığı bildirilmiştir.

Kaliforniya'da kâin Oakland'da Profesör Otto Munchen adresine gönderilen bu sandık rıhtımda üç gün kaldıktan sonra nihayet dok amelesi tarafından içi boş olarak bulunmuştur.

Havaî seyrüsefer

Ankara, 12 (Telefonla) — Yabancı hava gemilerinden bazılarının seyrüsefer kararnamesindeki şartlara ittiba eylemedikleri ve bazılarının da müsaade almadan Türkiye havalarından ve memnu mıntakalarından geçmek teşebbüsünde bulundukları son zamanlarda tekerrür eden bazı vak'alarla nazarı dikkati celbetmiştir.

Hukukumuza tecavüz mahiyetinde görülen bu gibi vakayie mâni olmak üzere bir havaî seyrüsefer kanunu çıkarılmasına ihtiyac görülmüş ve hazırlanan lâyiha bugün Meclise sevkedilmiştir. Bu kanun, herhangi bir tayyare vak'ası karşısında ne suretle hareket edileceğini kestiremiyen madun makamların da istizanlarile vakit geçmekte olduğundan bu kabil vakalarda tereddüdsüzce tatbikı lâzım gelen muameleyi sarih surette göstermiş olacaktır.

Lâyihanın esaslarına göre,

1 — Türkiye Cumhuriyeti sınırları içine giren veya havalarında uçuşlar yapan veyahud Türkiye Cumhuriyeti kara ve deniz suları üzerinde bulunan her nevi hava gemileri ve bunların seyrüseferi hakkında bu kanunun hükümleri tatbik olunur.

2 — Sevk ve idare kabiliyeti olsun olmasın, su üzerinde yüzsün, yüzmesin hava ile yükselen, havada uçan, havadan hafif veya havadan ağır her türlü vasıtalara hava gemisi denir.

3 — Aşağıda yazılı hava gemileri devlet hava gemisi itibar olunur:

A — Asker hava gemileri, B — Yalnız ve münhasıran devletin gümrük, zabıta, posta, sıhhiye, harita hizmetlerile devletin âmme hizmet ve işlerinde kullanılan hava gemileri, C — Türk Hava kurumuna aid olan hava gemileri...

Lâyihanın dördüncü maddesine göre, yukarıdaki tasnifin dışında kalan bütün hava gemileri, hususî hava gemisi sayılacaktır.

128 maddeyi ihtiva eden bu mühim lâyihada hava limanları hakkında hükümler de vardır. Hava limanları daimî olarak hava işlerile meşgul olan vekâletin (Millî Müdafaanın) teftiş ve muayenesine açık bulunacaktır. Umumî hava limanlarının ücret tarifesi Muhabere ve Münakale Vekâletince tayin edilecektir. Lâyihada ecnebi hava gemilerinin Türkiyeye ne suretle gelecekleri kaydedilmiş ve gösterilen yerlerden gayri bir sahaya iniş yapmak mecburiyeti takdirinde bunu derhal ve nasıl ihbar edecekleri gösterilmiştir.

Gene lâyihadaki bir hükme göre, Türkiyede tayyareler, umumî merasim esnasında tayin edilmiş olan programdan gayri olarak halkın toplu bulunduğu yerler üzerinde akrobasi hareketleri yapamıyacaklardır.

Amerika iki zırhlı daha yapıyor

Vaşington 12 (a.a.) — Amiral Leahy, bahrî inşaatın vaziyeti hakkında Ruzvelt'le görüşmüştür. Amiral, Bahriye Nezaretinin 1940 bütçesinde derpiş edilen gemileri ve bilhassa 45,000 tonluk iki zırhlıyı, kongre, lâzımgelen tahsisatı kabul eder etmez, tezgâha koymaya hazır bulunduğunu bildirmiştir.

Parlamento, bahriye bütçesini kabul etmişse de Âyan Meclisi, bütçeyi henüz tasdik etmemiştir.

Almanya, şimal memleketlerile müzakerede...

Berlin, 12 (a.a.) — Öğrenildiğine göre Almanyanın kendisile ademi tecavüz misakları akdetmelerini teklif ettiği şimal sında mecud iyi münasebetleri teyid eden memleketleri her birinin Almanya ile araiki taraflı beyannameler imza etmek üzere halihazırda Berlin ile müzakere halinde bulunmaktadırlar.

Taymis'in bir makalesi

«Türkiye prestij ve kuvvetini komşularile dostluklar tesisinde kullanmakta ve bunları tedafüî bir sistemde birleştirmektedir»

[Baştarafı 1 inci sahifede]

bütün cenubu şarkî köşesindeki ahvalin istikrar ettirilmesi hususunda dikkate şayan bir rol oynamaktadır.

Hakikaten Türkiye; haricî işleri idarede İngiliz demokrasisile işbirliği yapmaları hem tabiî hem de faydalı olacak devletler için mükemmel bir örnek teşkil etmektedir.

Türkiye dahilî inkılâbını Avrupada herhangi bir memleket gibi cezrî surette vücude getirmiştir. Ve bundan doğan prestij ve kuvvetini komşularile iyi ve dostane münasebat tesisinde kullanmakta ve bunlardan mümkün mertebe çoğunu sabit bir tedafüî sistemde birleştirmektedir.

Bu komşulardan Sovyetler Birliği diğerlerinden coğrafi mevkii itibarile bir derece ayrı ve kuvvet menabii cihetinden mütebariz bulunuyor. Bununla sıkı işbirliği yapmak Türk diplomasisinin başlıca düşüncesini teşkil etmiştir. Tecavüze karşı mütekabil muzaheret paktı için cereyan eden İngiliz - Türk müzakereleri esnasında Türkiyenin böyle bir pakta imzasını vazeylemesinin muvazi İngiliz - Rus müzakerelerinin terakki eylemesine bir derece bağlı olduğu anlaşılmıştır.

Bu esas üzerine Londra ile Ankara arasındaki müzakereler pek mucibi memnuniyet bir şekilde cereyan eylemiştir.

Bu sırada mümtaz Rus diplomatı Potemkin şahsan pek malûm bulunduğu Ankarada şahsî münasebetlerini tecdid etmiş ve müstacel diplomasi mesalihi idare eylemiştir. «Sulk ve emniyeti korumak için» bir müşterek cephenin temelini kurmağı bilmiştir.

Potemkin Ankaradan Sofya ve Bükreşe seyahat etmiştir. Kendisinin buralardaki mesaisinin dahi Türkiyenin mesaisile mutevazi hututta olarak kıymetli olması muhtemeldir. Ümid edilebilir ki iki büyük devletin müşterek diplomasisi; Avrupanın cenubu şarkisindeki umum devletlerin üzerinde intıba bırakıp aralarında tam bir ittihadın nekadar kıymetli olacağını anlatmış olacaktır.

Balkan Antantı Avrupaya da pek lâyıktır. Çünkü bu antant dünyanın bu kısmını birbirlerile boğuşan milletlerin mübareze meydanı iken yekdiğerine dost memleketlerin iyi teşkilâtlandırılmış grupuna sahne yapmıştır.

Fakat Bulgaristan diğerlerine muadil ve halinden memnun bir mevki almadıkça Balkanlarda istikrar ve birlik işi büsbütün tamamlanmış olmıyacaktır. Eğer Balkan memleketleri daha mütekâsif bir cüzütam olursa haricden nahoş hülûl ve nüfuzlara karşı daha ziyade muafiyet peyda etmiş olacak ve haricden geleceklerin cephesine karşı istiklâllerini müdafaada müşkülâta tesadüf etmiyeceklerdir.

Ahiren Londrayı ziyaret eden Romanyanın muktedir Hariciye Nazırı Gafenko Bulgaristanın Balkan Antantına girmesinin her noktadan faydalı olduğunu takdir etmeği bilmiştir.

Beynelmilel işlerde istikrar, hüsnüniyet ve iyi komşuluk taraftarı memleketler arasında şu günlerde bir tefrika olmasına mahal olmadığı muhakkaktır.»

Türkiye hakkında mühim bir konferans

Türk - İngiliz anlaşması münasebetile, İngilterenin tanınmış şahsiyetlerinden Sir Charles Tyre Londra radyosunda dün akşam modern Türkiye hakkında mühim bir konferans vermiştir.

Sir Charles Tyre evvelâ Türk - İngiliz anlaşmasından bahsederek demiştir ki:

«— Türkiye ile İngiltere arasında tam bir anlaşma hasıl olmuştur. Bu anlaşma bir tecavüz neticesinde Akdenizde harb çıktığı takdirde mütekabil yardımı derpiş etmektedir.

Son seneler zarfında esasen Türk - İngiliz münasebatı fevkalâde dostane bir mahiyet almış bulunuyordu. M. Anthony Eden, Hariciye Nezaretine geldiği zaman irad ettiği nutkunda Türk - İngiliz dostluğunun ehemmiyetini tebarüz ettirmiş ve bu dostluğun zannedildiğinden çok daha derin ve sağlam olduğunu ehemmiyetle tebarüz ettirmişti. Bunun başlıca sebebi modern Türkiyenin hiçbir veçhile eski Osmanlı Türkiyesine benzemeyişidir. Modern Türkiye, eski Babıalinin lâstikli ve müşevveş siyasetine mukabil son derece dürüst ve realist bir siyaset takib etmektedir.

Modern Türkiyenin haricî siyaseti aşağıdaki iki mühim esasa istinad etmektedir:

1 — Beynelmilel taahhüdlere sadakat ve riayet,

2 — Cenubu şarkî Avrupada istikrarın muhafaza ve idamesi.

Bu esaslara şimdiye kadar harfiyen riayet eden modern Türkiye ayni zamanda bütün komşularile dostluk muahedeleri akdetmiştir. Sovyetlerle olduğu gibi, Balkanlardaki komşuları ve İran, Irak gibi şark komşularile de ademitecavüz ve dostluk muahedeleri akdetmiş bulunmaktadır.

Modern Türkiye bugün sulhun muhafaza ve idamesinde büyük ve son derece faydalı bir amildir.

Umumî Harbden evvel büyük devletlerin siyasî menfaatlerine alet oldukları için Avrupanın «barut fıçısı» tesmiye edilen Balkanlar, Türkiye sayesinde bugün sulha kavuşmuş bulunmaktadır. Balkan Antantı mazideki hataların tekerrürüne mâni olmuştur.

Çeko-Slovakya ile Arnavudluğun cebren işgali, bu hareketlerin takib ettiği sevkulceyşî hakikî gayeler hakkında İngiltere ve Fransada olduğu gibi Türkiyede de endişeler uyandırmıştır. Bu sebeble İngiliz - Türk anlaşmasının akdi kolaylaşmış ve iki devlet herhangi bir tecavüz neticesinde Akdenizde harb çıktığı zaman birbirine yardım etmek hususunda tamamile mutabık kalmışlardır.

Bu kayıd, anlaşmanın kimseye müteveccih olmadığını açıkça göstermektedir.»

Türkiyenin terakkiyatı

Hatib bilâhare Türk inkılâbından bahsederek, Ebedî Şef Kemal Atatürkün dehası sayesinde Türk milletinin dünyayı hayrette bırakan terakki ve inkişaf hamlelerinde bulunduğunu, Atatürkün ölümünden sonra, bazı muhitlerde endişelerin baş gösterdiğini söylemiş ve demiştir ki:

«— Hâdiseler bu endişelerin yersiz olduğunu ispat etti. Kemal Atatürkün kurduğu bina o kadar sağlamdı ki, Büyük Şefin muktedir ve kıymetli halefi İsmet İnönü Atatürkün başladığı işe bilâ inkıta devama muvaffak olmuştur.

Bugün, Türkiye artık şarkın «Hasta adam» ı değildir.»

Hatib, Türk inkılâbının tahakkuk ettirdiği büyük neticeleri birer birer zikrettikten sonra sözlerine şu suretle devam etmiştir:

«— Atatürkle İsmet İnönünün askerî dehaları sayesinde Türk ordusu birinci sınıf muharib ve fevkalâde disiplin sahibi askerlerden mürekkeb kuvvetli bir müdafaa vasıtası olmuştur. Modern Türk ordusunun teçhizat ve teslihatı mükemmeldir. Türk donanmasile hava kuvvetleri de şayanı dikkat surette terakki ve inkişaf etmiş bulunuyorlar.

1932 de Milletler Cemiyetine giren Türkiye daima Milletler Cemiyeti paktı ruhuna sadık kaldı ve Boğazlar meselesile Hatay meselesini Milletler Cemiyeti vasıtasile halletmeyi tercih ederek büyük bir dürüstlük gösterdi.»

Hatib neticede Türkiyenin sevkulceyşî ehemmiyetini izah ederek Türk - İngiliz anlaşmasının İngilterede büyük bir memnuniyet uyandırdığını bildirmiştir.

Çemberlayn'in dünkü beyanatı

(Baştarafı 1 inci sahifede)

zannetmediğini söylemiştir.

Muhaliflerden Sir Sinkler Arşibald da Romanyaya karşı bir tecavüz yapıldığı takdirde, İngiliz harb gemilerinin Boğazlardan geçerek Karadenize gidip gidemiyeceklerini sormuştur.

Çemberlayn bu suale cevaben demiştir ki:

«— Kat'î anlaşmanın tespitinde bittabi bu mesele de nazarı itibara alınacaktır. Ancak şimdiden madde zikretmek doğru olamaz.»

Weidman'ın idam kararı tasdik edildi

Paris, 12 (a.a.) — Temyiz mahkemesi, idam mahkûmu Weidmann ve Millon ile bunların yirmi sene küreğe mahkûm suç ortakları Blanc hakkında cinayet mahkemesinin verdiği kararı tasdik eylemiştir.

Kongreye davet

Yeşilay cemiyetinden:

Cemiyetler kanununun nizamnamemizde icab ettirdiği tadilât hakkında karar vermek üzere 27 mayıs cumartesi günü saat 13,30 da azamızın Cağaloğlundaki Eminönü Halkevi salonuna teşrifleri rica olunur.

Davet

Türkiye Akıl Hıfzıssıhhası cemiyetinden:

Cemiyetler kanununun nizamnamemizde icab ettirdiği tadilât hakkında karar vermek üzere 27 mayıs 1939 cumartesi günü saat 14 te azamızın Cağaloğlundaki Eminönü Halkevi salonuna teşriflerini rica ederiz.

Beşiktaş Halkevinde konferans ve temsil

Beşiktaş Halkevinde 13 mayıs 1939 cumartesi günü akşamı Evimiz üyelerinden avukat Reşad Kaynar tarafından bir konferans verilecek ve Temsil grupumuz tarafından da (Haydi Suna) piyesi ilk defa olarak temsil edilecektir.

Gayrimenkul Satış İlânı

Istanbul Emniyet Sandığı Direktörlüğünden:

Bay Ahmed Kâşif Öztopragın 23117 hesab numarasile Sandığımızdan aldığı (1600) liraya karşı birinci derecede ipotek edip vadesinde borcunu vermediğinden hakkında yapılan takib üzerine 3202 numaralı kanunun 46 ncı maddesinin matufu 40 ncı maddesine göre satılması icab eden Eyübde eski Camiikebir yeni İslâmbey mahallesi Tülbentçi sokağında en eski 1 eski 7/1 yeni 5 kapı numaralı kârgir bir apartımanın tamamı (belediye tahsil şubesinin bulunduğu binadır) tamamı bir buçuk ay müddetle açık arttırmıya konmuştur Satış Tapu sicil kaydına göre yapılmaktadır. Arttırmıya girmek istiyen (528) lira pey akçesi verecektir. Millî Bankalarımızdan birinin teminat mektubu da kabul olunur. Birikmiş bütün vergilerle belediye resimleri ve vakıf icaresi ve taviz bedeli ve tellâliye rüsumu borçluya aiddir.

Arttırma şartnamesi 22/5/939 tarihinden itibaren tetkik etmek istiyenlere Sandık Hukuk İşleri Servisinde açık bulundurulacaktır. Tapu sicil kaydı vesair lüzumlu izahat da şartnamede ve takib dosyasında mevcuddur. Arttırmıya girmiş olanlar bunları tetkik ederek satılığa çıkarılan gayrimenkul hakkında her şeyi öğrenmiş ad ve itibar olunur. Birinci arttırma 30/6/939 tarihine musadif cuma günü Cağaloğlunda kâin Sandığımızda saat 10 dan 12 ye kadar yapılacaktır. Muvakkat ihalesi yapılabilmesi için teklif edilecek bedelin tercihan alınması icab eden gayrimenkul mükellefiyetile Sandık alacağını tamamen geçmiş olması şarttır. Aksi takdirde son arttıranın taahhüdü baki kalmak şartile 17/7/939 tarihine musadif pazartesi günü ayni mahalde ve ayni saatte son arttırması yapılacaktır. Bu arttırmada gayrimenkul en çok arttıranın üstünde bırakılacaktır. Hakları tapu sicillerile sabit olmıyan alâkadarlar ve irtifak hakkı sahiblerinin bu haklarını ve hususile faiz ve masarife dair iddialarını ilân tarihinden itibaren yirmi gün içinde evrakı müspitelerile beraber dairemize bildirmeleri lâzımdır. Bu suretle haklarını bildirmemiş olanlarla hakları tapu sicillerile sabit olmıyanlar satış bedelinin paylaşmasından haric kalırlar. Daha fazla malûmat almak istiyenlerin 38/356 dosya numarasile Sandığımız Hukuk İşleri Servisine müracaat etmeleri lüzumu ilân olunur.

DİKKAT

Emniyet Sandığı: Sandıktan alınan gayrimenkulü ipotek göstermek istiyenlere muhamminlerimizin koymuş olduğu kıymetin nısfını tecavüz etmemek üzere ihale bedelinin yarısına kadar borç vermek suretile kolaylık göstermektedir. (3345)

Sivrihisar Belediyesinden:

Sivrihisar kasabasının elektrik tesisatı 29/4/939 tarihinden 29/5/939 tarihine kadar otuz gün müddetle kapalı zarf usulile münakasaya konulmuştur.

Tesisat: Birisi makine ve teferrüatı ve diğeri de santral binasile ahşab direkler olmak üzere iki kısım olup her ikisi de birden veyahud ayrı ayrı ihale olunabilecektir.

Makine ve teferrüatı olan birinci kısmın bedeli muhammeni «22852» lira 85 kuruş ve ikinci kısmın bedeli muhammeni «6048» liradır. Tesisatın projelerini Belediyede görebilecekleri gibi fennî ve malî şartlarını da arzu edenler Belediye dairesinden meccanen istiyebilirler. Kapalı zarfların 29/5/939 pazartesi gününe saat 14 e kadar Belediye Encümenine vermeleri şarttır.

Haddi lâyık görüldüğü takdirde 29/5/939 pazartesi günü saat 15 te Sivrihisar Belediye dairesinde Belediye Encümeni tarafından ihalesi yapılacaktır. Şartnamede zikredilen vesaikle beraber %7,5 teminat akçesinin veyahud banka mektubunun zarflar içerisine konulması lâzımdır. (3012)

Denizli Belediye Reisliğinden:

Denizli şehri hidro elektrik tesisatının 127849 lira keşif bedelli cebrî boru, makineler, yüksek tevettür havai hat ve şehir dahilî şebekesi işi ihalesi 26 haziran 1939 pazartesi günü saat on beşte Denizli Belediye dairesinde Belediye Encümenince yapılmak üzere kapalı zarfla eksiltmiye konulmuştur. Muvakkat teminat miktarı 9588 lira 67 kuruştur.

Bu işe aid eksiltme şartnamesile bu şartnameye bağlı:

A — Mukavelename projesi
B — Keşif cetveli
C — Proje resimleri
D — Fennî şartname.

« 639 » kuruş bedel mukabilinde Denizli Belediyesinden alınabilir. Eksiltmiye girmek istiyenlerin teklif mektublarını muvakkat teminatla en az sekiz gün evvel müracaat ederek Denizli Vilâyetinden alacakları müteahhidlik ehliyet vesikası ve Ticaret Odasına kayıdlı bulunduğuna dair vesika ile birlikte 29 haziran 1939 tarihinde saat 14 e kadar Denizli Belediye Encümeni Reisliğine vermeleri ilân olunur. (3362)

Nezle — Baş — Diş — Nevralji
ve bütün ağrılarına karsı
NEOKALMİNA

Siird Valiliğinden:

150 lira ücretli dizel motörü işletmesini bilen muktedir bir elektrik fen memuruna ihtiyacımız vardır. Taliblerin bir haftaya kadar Vilâyet makamına telgrafla müracaatleri ilân olunur. (3333)

Gayrimenkul Satış İlânı

İstanbul Emniyet Sandığı Direktörlüğünden:

Bayan Ayşenin 24537 hesab numarasile Sandığımızdan aldığı (1100) liraya karşı birinci dereced ipotek edib vadesinde borcunu vermediğinden hakkında yapılan takib üzerine 3202 numaralı kanunun 46 ncı maddesinin matufu 40 ncı maddesine göre satılması icab eden Sultanahmedde ve mahallesinde eski Cami yeni Oğul sokağında eski 11, 13 yeni 15, 17 kapı, 114 ada, 3 parsel numaralı odaları ve sarnıcı olan kârgir fırının tamamı bir buçuk ay müddetle açık arttırmıya konmuştur. Satış Tapu sicil kaydına göre yapılmaktadır. Arttırmıya girmek istiyen (340) lira pey akçesi verecektir. Millî bankalarımızdan birinin temniat mektubu da kabul olunur. Birikmiş bütün vergilerle belediye resimleri ve vakıf icaresi ve taviz bedeli ve tellâliye rüsumu borcluya aiddir.

Arttırma şartnamesi 22/5/939 tarihinden itibaren tetkik etmek istiyenlere Sandığımız Hukuk İşleri Servisinde açık bulundurulacaktır. Tapu sicil kaydı vesair lüzumlu izahat da şartnamede ve takib dosyasında vardır. Arttırmıya girmiş olanlar bunları tetkik ederek satılığa çıkarılan gayrimenkul hakkında her şeyi öğrenmiş ad ve itibar olunur. Birinci arttırma 30/6/939 tarihine musadif cuma günü Cağaloğlunda kâin Sandığımızda saat 10 dan 12 ye kadar yapılacaktır. Muvakkat ihale yapılabilmesi için teklif edilecek bedelin tercihan alınması icab eden gayrimenkul mükellefiyetile Sandık alacağını tamamen geçmiş olması şarttır. Aksi takdirde son arttıranın taahhüdü baki kalmak şartile 17/7/939 tarihine musadif pazartesi günü ayni mahalde ve ayni saatte son arttırması yapılacaktır. Bu arttırmada gayrimenkul en çok arttıranın üstünde bırakılacaktır. Hakları Tapu sicillerile sabit olmıyan alâkadarlar ve irtifak hakkı sahiblerinin bu haklarını ve hususile faiz ve masarife dair iddialarını ilân tarihinden itibaren 20 gün içinde evrakı müsbitelerile beraber dairemize bildirmeleri lâzımdır. Bu suretle haklarını bildirmemiş olanlarla hakları tapu sicillerile sabit olmıyanlar satış bedelinin paylaşmasından haric kalırlar. Daha fazla malûmat almak istiyenlerin 938/1327 dosya numarasile Sandığımız Hukuk İşleri Servisine müracaat etmeleri lüzumu ilân olunur.

DİKKAT

Emniyet Sandığı: Sandıktan alınan gayrimenkulü ipotek etmek istiyenlere muhamminlerimizin koymuş olduğu kıymetin nısfını tecavüz etmemek üzere ihale bedelinin yarısına kadar borç vermek suretile kolaylık göstermektedir. (3350)

Devlet Demiryolları İşletme U. Müdürlüğünden:

D. D. Yolları 4 İşletme Müdürlüğünden:

939 malî senesi içinde Samsun limanına vapurla gelecek olan tahminen 12 bin ton kömürün vapurdan supalan olarak alınması ve idare iskelesine nakledilerek supalan olarak teslimi kapalı zarf usulile eksiltmiye konulmuştur.

Bir ton kömürün muhammen bedeli 68 kuruştur.

Eksiltme 31/5/939 çarşamba günü saat 15 te Kayseride İşletme Müdürlüğü binasında yapılacaktır.

Bu işe girmek istiyenlerin 612 liralık ilk teminat vermeleri ve kanunun tayin ettiği vesika ve beyannamelerini havi teklif mektublarını ayni gün ve saat 14 e kadar Komisyon Reisliğine vermeleri veya posta ile iadeli taahhüdlü olarak göndermeleri lâzımdır.

Postada olacak gecikmeler kabul edilmez.

Bu işe aid mukavele ve şartname projeleri Haydarpaşa, Ankara ve Samsun Gar Müdürlüklerinden ve 4 İşletme Müdürlüğünden parasız olarak dağıtılmaktadır. « 1721 » (3241)

Muhammen bedel ve muvakkat teminat bedelleri aşağıda yazılı muhtelif cins vinc vagonu ayrı ayrı ihale edilmek suretile 27/6/1939 salı günü saat 11 de sıra ile Ankarada idare binasında kapalı zarfla satın alınacaktır.

Bu işe girmek istiyenlerin aşağıda yazılı miktarlarda teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları ve tekliflerini ayni gün saat 10 a kada r komisyon reisliğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler 425 kuruş mukabilinde Ankara ve Haydarpaşa veznelerinde satılmaktadır. (3190)

Eksiltme numarası	Eşyanın cinsi	Kalemin miktarı	Muhammen bedeli Lira	Muvakkat teminatı Lira
1	6 tonluk vinc vagonu	6	150,000	8750
2	25 » » »	1	85,000	5500
3	100 » » »	1	125,000	7500

ADAPAZARI - SAPANCA GEZİNTİ TRENLERİ

Haydarpaşa - Adapazarı - Haydarpaşa gezinti trenleri 21/5/939 pazar gününden itibaren işlemeye başlıyacaktır. Kalkış ve varış saatleri aşağıda gösterilmiştir. İstasyonlardan fazla tafsilât alınabilir.

Haydarpaşadan hareket	1 inci tren 6,55	Adapazardan hareket	1 inci tren 18,00
	2 nci tren 7,30		2 nci tren 18,56

Muhammen bedeli 635 lira olan bir aded metabolizm bazal cihazı 22/5/939 pazartesi günü saat (10,30) on buçukta Haydarpaşada gar binası dahilindeki Komisyon tarafından açık eksiltme usulile satın alınacaktır.

Bu işe girmek istiyenlerin 4763 kuruşluk muvakkat teminat, kanunun tayin ettiği vesikalarla birlikte eksiltme günü saatine kadar Komisyona müracaatleri lâzımdır.

Bu işe aid şartnameler Komisyondan parasız olarak dağıtılmaktadır. (3361)

İstanbul Belediyesi İlânları

1 — İstanbul Ziraat Bankasından aylık alan Belediye ve Hususî İdareden müteşekkil mahallî idare emekli ve öksüzlerinin 939 sayılı birinci altı aylık yoklamaları 12 mayıs 939 dan itibaren başlamıştır.

2 — Maaş sahiblerinin yoklama ilmühaberlerini oturmakta oldukları nahiye müdürlüklerine tasdik ettirdikten sonra resmî sened, aylık cüzdanı ve nüfus tezkerelerile birlikte mayıs 939 sonuna kadar aid oldukları Belediye şubelerine müracaatle yoklamalarını yaptırmaları ilân olunur. (3320)

Gümrükte Eş ya Satılıyor

İstanbul Gümrükleri Başmüdürlüğünden:

180 lira 96 kuruş muhammen kıymetli 537 parça demirbaş eşya ile 77 lira 47 kuruş muhammen kıymetli 192 parça ki cem'an 258 lira 43 kuruş kıymetindeki 729 parça hurda demirbaş eşya ayrı ayrı 15/5/939 pazartesi günü saat 10 da 2490 numaralı kanun hükümleri dairesinde satılacağından isteklilerin sözü geçen gün ve saatte % 7,5 pey akçelerile birlikte Başmüdürlük binasındaki Satış Komisyonuna gelmeleri ilân olunur. (3293)

İstanbul Vakıflar Direktörlüğü İlânları

			Muhammen kira Seneliği Lira K.
Alibeyköyü	Keçeyolu Viranbağı önünde	1 hektar tarla	5,00
»	» » »	200 ar tarla	2,00
»	» » »	1 hektar tarla	5,00
»	» » »	600 ar tarla	3,00
»	» » »	800 ar tarla	5,00
»	» » »	1 hektar tarla	5,00
»	Kemiklidere mevkiinde	200 ar arsa ve baraka çöplük yeri halen bahçe	12,00 5,00
»	Çobançeşme Cad.	300 ar tarla	3,00
»	Sünnetköprüsü Cad.	800 ar tarla	8,00
»	Arabhanı ve Kemerburgaz yolunda	500 ar tarla	80,00
»	Karadolab mevkii	1,5 hektar tarla	15,00
»	Kanlıçeşme mevkii	600 ar tarla	3,00
»	Çobançeşme mevkii	1 hektar tarla	6,00
»	Keçeyolu Karadolab mevkii	1 hektar tarla	5,00
»	Kemiklidere mevkii	500 ar tarla	2,50
»	» »	500 ar tarla	5,00
»	» »	1 hektar tarla	5,00
»	» »	2 hektar tarla	20,00
»	Karadolab mevkii	400 ar tarla	8,00
»	Uzuncaova mevkii	800 ar tarla	4,00
»	» »	2 hektar tarla	10,00
»	Kemerburgaz cad.	300 ar tarla	6,00
»	» »	1,5 hektar tarla	40,00
»	Keçeyolu, Karadolab mevkii	1 hektar tarlar	5,00
»	Keçeyolu, Karadolab mevkii	2 hektar tarla	10,00
»	Çobançeşme Kemerburgaz cad.	800 ar tarla	7,00
»	Karadolab mevkii	400 ar tarla	8,00
»	Keçeyolu Viran bağı önünde	400 ar tarla	2,00
»	Çırçır üstü	300 ar tarla	9,00
»	İskele caddesi	2 hektar tarla	80,00
»	Eyüb caddesi	Mezarlık karşısında bahçe	100,00
»	Bendbaşı mevkiinde	700 ar tarla	14,00
»	» »	1,5 hektar tarla	52,50

Müddeti icar:
Teslimi tarihinden 941 senesi kasım iptidasına kadar.

		Lira
Silihtarağada	1,2,3,4 No.lı ahır ve samanlık	120
»	3 ve 55 No.lı kazino ve bahçe	200
		Aylığı Lira
» Fil köprüsü başında	45 No.lı dükkân	5

Müddeti icar:
Teslimi tarihinden 940 senesi mayıs sonuna kadar.

Alibeyköyü Uzuncaoca, Horos tarlanın beş hektar mahallinden çekilecek toprak	Beher metre mikâbı 10 kuruş
Küçükköy Mandıra altında takriben 2500 metre murabbaındaki arsadan çekilecek toprak	15 »

Müddeti: 940 senesi mayıs sonuna kadar.

Yukarıda yazılı mahaller kiraya verilmek üzere açık arttırmıya çıkarılmıştır. İstekliler 23 mayıs 939 salı günü saat on beşe kadar Çemberlitaşta İstanbul Vakıflar Başmüdürlüğünde Vakıf Akarlar kalemine gelmeleri. (3336)

Körting
Radyoları
UCUZLADI
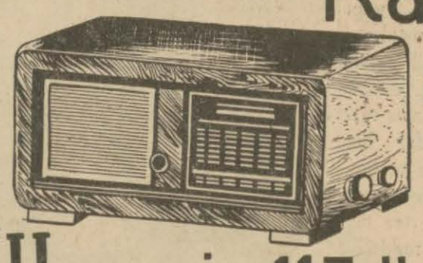
"Honoris" 117 lira
NECİP ERSES
SESLİ HAN
ZULFARUZ S.
GALATA

Mahdud Me'suliyetli

İstanbul Liman Kooperatif Şirketi

İdare Meclisi Reisliğinden:

Şirketimizin 24 nisan 939 pazartesi günü saat 16 buçukta toplanan fevkalâde hissedarlar heyeti umumiyesinde, Ticaret kanununun « 386 » ncı maddesinde yazılı ekseriyet nisabı hasıl olmadığı ve esasen keyfiyet on beşer gün fasıla ile iki defa ilân olunmadığı cihetle işbu fevkalâde hissedarlar umumî heyetinin 2 haziran 939 cuma günü saat on altı buçuğa talikine karar verilmiş ve müzakere edilecek maddelere aid ruzname aşağıya aynen yazılmış olduğundan zikri geçen gün ve saatte hissedarlarımızın İstanbulda Yolcu salonu binasının ikinci katında (65) numaralı odada yapılacak toplantıya gelmeleri ilân olunur.

RUZNAME:

1 — Denizbank Kooperatif şirketine iltihakı temin için şirketin feshile tasfiyesine karar itası.

2 — Şirket esas mukavelenamesinin (40) ncı maddesi mucibince en az üç ortaktan mürekkeb olmak üzere tasfiye heyetinin teşkil ve ücretlerinin tayini.

Sayın Müşterilerimiz:

Tokalon Kremi vazolarının müsabakasına aid ikramiyelerin vürudu geç kaldığından keşidesi tehir edildiğini ve bilâhara yapılacak keşide tarihi ayrıca gazetelerle ilân edileceğini beyan ve bu mecburî teahhurdan dolayı mazur görmenizi rica ederiz.

Dahiliye Vekâletinden:

İskilip kasabası su projesi tanzimi işi eksiltmesi.

İskilip kasabası içme su tesisatı etüd ve projeleri tanzimi işi pazarlıkla eksiltmeye çıkarılmıştır.

1 — İşin muhammen bedeli 1500 liradır.

2 — İstekliler bu işe aid şartname, proje ce sair evrakı bilâbedel Ankarada Dahiliye Vekâleti Belediyeler İmar Heyeti Fen şefliğinden veya İskilip Belediyesinden alabilriler.

3 — Eksiltme 20 mayış tarihine rastlıyan cumartesi günü saat 11 de İskilip Belediyesinde toplanacak eksiltme komisyonunda yapılacaktır.

4 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin aşağıda yazılı teminat ve vesaki ayni gün saat 10 a kadar komisyon reisliğine teslm etmş olmaları lâzımdır.

A — 2490 sayılı kanunun 16 ve 17 nci maddelerine uygun 112 lira 05 kuruşluk muvakkat teminat,
B — Kanunun tayin ettiiğ vesikalar,
C — Kanunun 4 üncü maddesi mucibince eksiltmeye girmeğe bir mânii bulunmadığına dair imzalı bir mektub,
D — Münakasaya iştirak edeceklerin su işlerinde sahibi ihtisas yüksek mühendis veya mühendis olmaları şart olduğundan istekllilerin bu hususu tevsik eden vesikalarını teklif zarflarile beraber vermeleri lâzımdır.

Posta ile gönderilecek teklif mektublarının iadeli taahhüdlü bulunması lâzımdır. Bu iş hakkında fazla izahat almak istiyenlerin Belediyeler İmar Heyeti Fen şefliğine ve İskilip Belediyesine müracaat etmeleri. (1526) (2869)

Gayrimenkul Satış İlânı

İstanbul Emniyet Sandığı Direktörlüğünden:

Bayan Esma ve Bay İzzeddinin 13134 hesab numarasile Sandığımızdan aldığı (2200) liraya karşı birinci derecede ipotek edib vadesinde borcunu vermediğinden hakkında yapılan takib üzerine 3202 numaralı kanunun 46 ncı maddesnin matufu 40 ncı maddesine göre satılması icab eden Beyoğlunda eski Kamerhatun yeni Hüseyinağa mahallesinin eski Topçular ve Mekteb yeni Topçekenler sokağında eski 7, 24 Mü. yeni 24, 26 kapı, 335 ada, 29 parsel numaralı kârgir bir apartımanın üç yüz bin hissede (187597) hissesi bir buçuk ay müddetle açık arttırmıya konmuştur. Satış Tapu sicil kaydına göre yapılmaktadır. Arttırmıya girmek istiyen (533) lira pey akçesi verecektir. Millî bankalarımızdan birinin teminat mektubu da kabul olunur. Birikmiş bütün vergilerle belediye resimleri ve vakıf icaresi ve taviz bedeli ve tellâliye rüsumu borclüya aiddir.

Arttırma sartnamesi 22/5/939 tarihinden itibaren tetkik etmek istiyenlere Sandık Hukuk İşleri Servisinde açık bulundurulacaktır. Tapu sicil kaydı vesair lüzumlu izahat da şartnamede ve takib dosyasında vardır. Arttırmıya girmiş olanlar bunları tetkik ederek satılığa çıkarılan gayrimenkul hakkında her şeyi öğrenmiş ad ve itibar olunur. Birinci arttırma 30/6/939 tarihine musadif cuma günü Cağaloğlunda kâin Sandığımızda saat ondan on ikiye kadar yapılacaktır. Muvakkat ihale yapılabilmesi için teklif edilecek bedelin tercihan alınması icab eden gayrimenkul mükellefiyetile Sandık alacağını tamamen geçmiş olması şarttır. Aksi takdirde son arttıranın taahhüdü baki kalmak şartile 17/7/939 tarihine musadif pazartesi günü ayni mahalde ve ayni saatte son arttırması yapılacaktır. Bu arttırmada gayrimenkul en çok arttıranın üstünde bırakılacaktır. Hakları tapu sicillerile sabit olmıyan alâkadarlar ve irtifak hakkı sahiblerinin bu haklarını ve hususile faiz ve masarife dair iddialarını ilân tarihinden itibaren yirmi gün içinde evrakı müspitelerile beraber dairemize bildirmeleri lâzımdır. Bu suretle haklarını bildirmemiş olanlarla hakları tapu sicillerile sabit olmıyanlar satış bedelinin paylaşmasından haric kalırlar. Daha fazla malûmat almak istiyenlerin 938/1536 dosya numarasile Sandığımız Hukuk İşleri Servisine müracaat etmeleri lüzumu ilân olunur.

DİKKAT

Emniyet Sandığı: Sandıktan alınan gayrimenkulü ipotek göstermek istiyenlere muhamminlerimizin koymuş olduğu kıymetin nısfını tecavüz etmemek üzere ihale bedelinin yarısına kadar borç vermek suretile kolaylık göstermektedir. (3352)

Çanakkale Belediyesinden:

1 — Kapalı zarf usulile eksiltmiye konulan 29358 lira 91 kurus bedeli keşifli parke kaldırım inşasına talib zuhur etmediğinden bir ay içinde pazarlıkla ihalesi Encümen kararı iktizasındandır.

2 — Pazarlık 5/6/939 pazartesi günü saat 15 te Belediye Dairesinde Encümen huzurunda yapılacaktır.

3 — Taliblerin bu işe aid keşif varakasile hususî ve umumî şartnameyi vesair evrakı Belediye Fen Dairesinden parasız olarak alabilirler.

4 — Muvakkat teminat 2202 liradır.

5 — Pazarlığa istirak edebilmek için kanunî evsaf ve şeraiti haiz bulunmak lâzımdır. (3255)

CAFER MÜSHİL ŞEKERİ

Tesiri kat'î alımı kolay en iyi müsh
Bilûmum eczanelerde bulunu

Prezervatif denilince hatıra

REX

Marka gelir. Eczanenizden ısrarla

REX

isteyiniz.

Çünkü : Sağlamdır ve gayet ince ipek lâstikten yapılmıştır

Çanakkale Nafıa Müdürlüğünden:

1 — Eksiltmeye konulan iş: Çanakkale - Balya yolunun 1 + 000 - 15 + 030 kilometreleri arasındaki 13265 metrelik şose tamiratı esasiyesi olup keşif bedeli 29011 lira 65 kuruştur.

2 — Bu işe aid evrak ve şartname şunlardır:
A — Eksiltme şartnamesi,
B — Mukavele projesi,
C — Bayındırlık işleri genel şartnamesi,
D — Tesviyei türabiye, şose ve kârgir inşaata aid fennî şartname,
E — Hususî ve fennî şartname,
F — Keşif cetveli, metraj cetveli ve fiat bordrosu,
G — Malzeme grafiği.
İstekliler bu şartnameleri ve evrakı Çanakkale Nafıa Müdürlüğünden bedelsiz olarak görebilirler.

3 — İhale 18/5/939 tarihine rastlıyan perşembe günü saat 15 te Nafıa Müdürlüğü binasında toplanacak komisyon huzurunda yapılacaktır.

4 — İnşaat müddeti mukavele tarihinden itibaren 180 iş günüdür.

5 — Eksiltme kapalı zarf usulile yapılacaktır.

6 — Eksiltmeye girebilmek için taliblerin 2175 lira 87 kuruşluk muvakkat teminat vermeleri ve ihale gününden nihayet 8 gün evveline kadar Vilâyet makamına müracaatle alacakları ehliyeti fenniye vesikasile 939 yılına aid Ticaret Odası vesikasını komisyona vermeleri lâzımdır.

7 — Teklif mektubları yukarıda yazılı gün ve saatten bir saat evveline kadar makbuz mukabilinde komisyona verilmesi lâzımdır. Posta ile gönderilecek mektubların nihayet saat 14 e kadar gelmiş olmaları lâzımdır. Postadaki olan gecikmeler kabul edilmez. (2808)

Hangar Yaptırılacak

Türk Hava Kurumu Genel Merkez Başkanlığından:

1 — Etimes'ud da Türkkuşu alanında yaptırılacak, Hava Müsteşarlığı Tecrübe ve Muayene Komisyonuna aid bir hangar kapalı zarf usulile eksiltmiye çıkarılmıştır.

2 — Bu işin muhammen bedeli (88,436) lira (2) kuruştur.

3 — İstekliler bu işe aid şartname. keşif vesaireye aid evrakı Türk Hava Kurumu Genel Merkezinden (4) lira (42) kuruş mukabilinde alabilirler.

4 — Eksiltme 25/5/939 perşembe günü saat 15 te Türk Hava Kurumu Genel merkezinde toplanacak Komisyon tarafından yapılacaktır.

5 — Eksiltmiye girebilmek için isteklilerin teklif mektublarile birlikte aşağıda yazılı teminat ve vesaiki ayni gün saat 14 e kadar Komişyon Reisliğine tevdi etmiş olmaları lâzımdır.

6 — Muvakkat teminat miktarı (5.671) lira (80) kuruştur.

7 — Eksiltmiye girmek istiyenler 2490 numarası kanundaki şartları haiz olduktan başka en az (60.000) liralık mümasil bir işi muvaffakiyetle başardıklarına dair vesika ibraz etmeleri lâzımdır. (3206)

Samsun Belediye Reisliğinden:

1 — Eksiltmeye konulacak iş: Samsunda Çarşamba şosesi güzergâhında Merdivenköy-Slo[illegible]rmağı ile koşuyeri arasında yapılacak mezbaha inşaatı. Muhammen keşif bedeli 84562 lira 99 kuruş olup kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur.

2 — İş [illegible] fiat üzerinden verilecektir.

3 — Bu iş [illegible] aid şartname ve evrakı saire aşağıda yazılıdır:
A — Yapı eksiltme şartnamesi,
B — Mukavele projesi,
C — Bayındırlık işleri genel şartnamesi,
D — Nafıa yapı işleri umumî ve fennî şartnamesi,
E — Fennî şartname,
F — Keşif ve silsilei fiat cetveli,
G — Proje ve sair evrak.
C ve D fıkrasındaki evraktan başka diğer evraklar taliblerine 423 kuruş [illegible] mukabilinde Belediye heyeti fenniyesince tetkik edilebilir.

4 — Muvakkat teminat miktarı 5478 lira 15 kuruştur.

5 — Eksiltme 12/6/939 tarihine müsadif pazartesi günü saat 15 te Samsun Belediyesinde müteşekkil Belediye Encümeni tarafından yapılacaktır.

6 — Eksiltmeye girebilmek için Samsun Nafıa Müdürlüğünde müteşekkil komisyonu mahsusundan bu işi yapabileceğine dair vesika ibraz etmesi, ve inşaatın devamı müddetince diplomalı bir mühendis veya mimar ve yahud fen memuru istihdamı ve Ticaret Odasından kayıdlı olduğuna dair senei haliye vesika ibraz ve yapı eksiltme şartnamesinin üncü maddesindeki vasıfları haiz olması şarttır.

7 — Teklif mektubları yukarıda yazılı gün ve saatten bir saat evvel Belediye Encümeni Riyasetine makbuz mukabilinde verilecektir.

8 — Kapalı zarfların müreffehiyetlerinde teklif mektublarının yazılışında ve bu zarfların tevdiinde ve posta ile gönderilmesinde taliblerin 2490 sayılı kanunun 33, 34 üncü maddelerine ve bu hususta şartname hükümlerine harfiyyen riayet eylemeleri lüzumu ilân olunur. (3013)

G. Anteb[illegible] Vakıflar Müdürlüğünden:

Kilis Vakıflar idaresine aid Cumhuriyet caddesindeki eski kulüb binası arsası üzerine yenid[illegible] yaptırılacak kazino, garaj ve şoför odaları inşaatı kapalı zarf usulile vahidi fiat esası üzerine eksiltmiye çıkarılmıştır.

1 — Bu işin muhammen bedeli (17593) lira (53) kuruştur.

2 — İstekliler işe aid şartname vesair evrakı G. Anteb Vakıflar Müdürlüğü ile Kilis Vakıflar Memurluğundan parasız olarak alabilirler.

3 — Eksiltme 2[illegible]/5/939 tarihine musadif pazartesi günü öğleden sonra saat 15 te G. Anteb Vakıflar Müdürlüğünde toplanacak Eksiltme Komisyonu tarafından yapılaktır.

4 — Eksiltmiye girebilmek için isteklilerin aşağıda yazılı teminat ve vesaiki ayni günde saat 14 te Komisyon Reisliğine teslim etmiş olacaktır.

A — 2490 sayılı kanun ahkâmına uygun olarak 1319 lira 51 kuruş muvakkat teminat.

B — Bu kanun tayin ettiği vesikalar.

5 — Mektubla[illegible] bu işe girmek istiyenler mektubları iadeli taahhüdlü olarak göndermesi lâzımdır.

6 — Bu iş hakkında fazla izahat almak istiyenlerin G. Anteb ve Kilis Vakıflar İdaresine müracaat etmeleri iktiza eder. (3334)

Zonguldak Beledi yesinden:

Belediyemizce alınacak bir arazör pompasile bir depolu kompresöre teklif yapılmak [illegible] için müddet 23/5/939 tarihine kadar uzatılmıştır. (3339)

KARA ÇAM Kolonyasının

Sinirlere, ciğerlere, zafiyete, kanın deveranına faydası doktorlarca da tasdik edilmiştir. Hastalarınızda ve çocuklarınızda KARA ÇAM KOLONYASI kullanınız. Her eczanede bulunur. (KARA ÇAM) ismine dikkat ediniz.

İstanbul asliye 3 üncü hukuk mahkemesinden:

Halıcıoğlu Turşucu mahallesi Celâleddin sokak 10 No. lı hanede sakin Bekir Buldum vekili avukat İhsan Üstsöz tarafından Beyoğlu Cihangir Özoğlu sokak Fatma apartıman 19 No. da mukim Gülsüm aleyhine 938/766 numara ile açılan boşanma davasından dolayı gıyaben icra kılınan tahkikat ve muhakeme neticesinde: Gülsümün davacı kocasına karşı ademi itaat ve müteaddid defalar evden kaçmak ve son defa kocasından habersiz evi terketmek ve bir daha eve dönmemek ve adresini de belirsiz bir halde bırakmak gibi hal ve harekâtı yüzünden aile birliğinin idamesini imkânsız bir hale soktuğu ve kabahatin daha ziyade mezbureye kabili atf ve isnad olduğu dinlenen şahidlerin şehadetile sabit ve kanaatı muhakeme dahi hasıl olmuş bulunduğundan kanunu maddenin 134, 138 ve 142 nci maddeleri mucibince tarafların boşanmalarına ve müddeaaleyhin bir sene müddetle evlenmemesine ve keyfiyetin tesçiline ve Zeki nam çocuğun velâyetini ifa etmek üzere baba yanında ipkasına ve haftada bir saat icra dairesinin tensib edeceği zaman ve mekânda anaya gösterlimesi suretile şahsî münasebetlerinin tesisine dair 15/3/939 tarihinde verilen kararı havi 939/491 sayılı ilâm müddeaaleyhanın mezkûr ikametgâhını terk ve yenisinin de meçhul bulunmasına mebni H.U.M. kanununun 141 inci maddesine tevfikan ilânen tebliği tensib kılınmış ve bir sureti de mahkeme divanhanesine talik edilmiş olduğundan tarihi ilândan itibaren on beş gün zarfında müddeaaleyha Gülsümün temyizi dava edebileceği tebliğ makamına kaim olmak üzere ilân olunur.

Saç dökülmesi mi?
Buna karşı yegâne ilâç

GÜR SAÇ

İstanbul asliye 3 üncü hukuk mahkemesinden:

Zeliha tarafından, Beşiktaşta Uzuncaova caddesinde 62 No. da mukim iken yeni ikametgâhının meçhul olduğu tahakkuk eden Halil Özcan aleyhine mahkemenin 938/1983 No. lı dosyasile açılan boşanma davasının tahkikatının muallâk olduğu günde mahkemede bulunması için M. aleyhe ilânen tebligat icra edildiği halde gelmemesi hasebile hakkında gıyab kararının dahi ilânen tebliğine ve duruşmanın 15/6/939 saat 10 a talikına karar verilmiş ve yazılan gıyab kararı divanhaneye asılmış olduğundan M. aleyhin mezkûr gün ve saatte mahkemede bulunması, aksi takdirde tahkikata gıyabında devam olunarak bir daha duruşmaya alınmıyacağı hususu ilân olunur.

SATILIK
Müfrez arsalar
Kalamış deniz kıyısında, müracaat Kızıltoprak, Rüştiye sokak 47 No. da Miço delâletile.

Sarıyer sulh hâkimliğinden:

Nişantaşı Hacıeminefendi sokak Teşvikiye apartımanı kapıcı İclâl kızı Behrimenin yanında polis Sabriye:

Müddeiye Sıdıka tarafından aleyhinibe ikame edilen nafaka ve sulh teşebbüsü davasında namınıza çıkarılan celb namede ikametgâhınızda bulunamadığınız ve zabıtaca yaptırılan tahkikatta da ikametgâhınız bilinmediğinden ilânen tebligat icrasına karar verilmiş ve duruşma da 27/5/939 cumartesi günü saat 11,30 a talik edilmiş olduğundan mezkûr gün ve saatte mahkemede bizzat veya bir vekil göndermeniz tebliğ makamına kaim olmak üzere ilân olunur.

Kiralık çiftlik
Bursada Soğanlı çiftliğinin üçte ikisi eylûl 939 dan itibaren kiralıktır. Bursada Nasuhpaşa sokağında 17 No. lı evde Yusuf Kösteme müracaat.

Tekirdağ asliye hukuk hâkimliğinden:

Tekirdağında mukim bakkal Abdullah tarafından İstanbulda Beyoğlunda Hamalbaşı Kordelâ sokak 7 No. lı evde mukim karısı Zahide aleyhine ikame olunan boşanma davasından dolayı M. aleyh Zahide namına çıkarılan davetiyenin ikametgâhının meçhul bulunması hasebile bilâtebliğ iade kılındığı anlaşılmış ve mahkemece de ilânen tebligat icrası karargir olarak muhakeme 9/6/939 cuma günü saat 10 a bırakılmış olduğundan yevmi mezkûrda M. aleyhin bizzat veya bilvekâle mahkemede bulunması ve aksi takdirde hakkında gıyab kararı ittihaz olunacağı tebliğ makamına kaim olmak üzere ilân olunur. (3341)

Antalya Vilâyeti

Orman Müdürlüğünden:

1 — Antalyanın Korkuteli kazasına bağlı Hacıbekâr - Samas devlet ormanından bir sene müddetle satılığa çıkarılan 2324 metre mikâb gayri mamul çam ağacına verilen bedel haddi lâyık görülmediğinden yirmi gün müddetle ve kapalı zarf usulile tekrar arttırmıya konulmuştur.

2 — Satış 29/5/939 tarihine musadif pazartesi günü saat 16 da Antalya Orman idaresinde yapılacaktır.

3 — Muhammen bedel çamın beher gayrimamul metre mikâbı 490 kuruştur.

4 — Muvakkat teminat yüzde yedi buçuk hesabile 854 lira 7 kuruştur.

5 — Satış orman kanununun muvakkat altıncı maddesi mucibince mahallî ve umumî ihtiyacı karşılamak için yapılacaktır.

6 — Teklif mektubları 29/5/939 günü saat 15 te Antalya Orman İdaresindeki Satış Komisyonu başkanlığına behemehal verilmiş bulunacaktır.

7 — Şartname ve mukavelenameyi görmek istiyenlerin Ankarada Orman Umum Müdürlüğüne ve Antalya Orman Çevirge Müdürlüğüne müracaatleri. (3364)

İnhisarlar Umum Müdürlüğünden:

Cinsi	Miktarı		Muhammen B. Lira K.	% 7,5 temniatı Lira K.	Eksiltme Şekli	Eksiltme Saati
Molenzkâğıdı	50	top	500,—	37,50	Pazarlık	14
Alâtı fenniye	60	kalem	1515,53	113,66	»	15,30
Teknik alâtı	20	»	1758,10	131,85	»	16
Sarma kâ. (kırmızı)	300	top	4350,—	326,25	Açık Ek.	16,30

I — Şartname ve nümunesi mucibince yukarıda cins ve miktarı yazılı (4) kalem malzeme hizalarında gösterilen usullerle satın alınacaktır.

II — Muhammen bedeli, muvakkat teminat akçeleri, eksiltme saatleri hizalarında gösterilmiştir.

III — Eksiltme 29/V/939 pazartesi günü Kabataşta Levazım Subesi Müdürlüğündeki Alım Komisyonunda yapılacaktır.

IV — Şartname, liste ve nümuneler hergün sözü geçen subeden parasız alınabilir.

V — İsteklilerin eksiltme için tayin edilen günde % 7,5 güvenme paralarile mezkûr Komisyona gelmeleri. (3358)

Sıvas Belediyesi

Elektrik Müdürlüğünden:

Cinsi	Aded	Beherinin tulü metre	NP.
Duble demir potrel	90	9,00	18
	80	—	20
	14	—	22
	22	—	24
	23	—	26
	15	—	28
	8	—	30
	2	—	32
	8	—	34
	4	—	36
U demiri	Yekûn tul	450,00	8

1 — Yukarıda müfredatı yazılı cem'an ve takriben 80 ton demirin Sıvas istasyonunda vagonda teslimi 15 gün müddetle ve kapalı zarf usulile münakasaya konulmuştur.

2 — İşin muhammen bedeli beher kilosu on buçuk kuruştur. Gümrük rüsumu Belediyeye aiddir.

3 — Muvakkat teminat 629 lira 48 kuruştur.

4 — Taahhüd bedelinin üçte biri mukavelenin imzası akibinde teminat mektubu mukabilinde peşinen ve bakiyesi demirlerin Sıvas istasyonunda teslimi mukabilinde ödenecektir.

5 — Talibler arttırma ve eksiltme kanununun hükümleri muktezası vesaiki teklifnamelerine eklemek mecburiyetindedirler.

6 — İhale 1939 mayısının 27 nci cumartesi günü saat 11 de Sıvas Belediye Encümeni huzurunda yapılacaktır. Teklif mektublarının bundan bir saat evvelisi Belediye Riyasetine tevdi edilmiş ye posta ile vasıl olmuş bulunması meşruttur.

7 — Bu husustaki şartname Elektrik Müdürlüğünden parasız alınabildiği gibi 12 kuruşluk posta pulu gönderen her talibe taahhüdlü olarak gönderilir. (3338)

En Büyük Kaybımız
Gün için y[illegible]

Beyo[illegible]
Sakary[illegible]

MOTOLA

Gömlek ticarethanesinin bulunduğu dükkânın terki hasebile ve Ticaret Odasının müsaadesile yapılan fevkalâde Tenzilâtlı Satışından

İstifade için yalnız
Bir kaç gününüz kaldı

En mükemmel cins mallarını
Yüzde 25 ilâ 45 tenzilâtla
Elden çıkarmaktadır.

Açık arttırma

1939 mayısının 14 üncü pazar günü saat 10 da Beyoğlu Kumbaracı yokuşunda 115 No. lı Lambrinidi apartımanının 6 No. lı dairesinde mevcud ve Bayan İsoard'a aid eşyalar açık arttırma ile satılacağı ilân olunur.

Fransız Jen fabrikasından kadife kaplı kanape, 2 koltuk ve 4 sandalye ile salon takımı, pelesenk ağacı aynalı dolab, gece masası ve dolablı ağac karyoladan ibaret yatak oda takımı, ceviz masa ve 6 sandalye, şifonyer, çini soba ve salamandra, yazıhane, aynalar, muşamballar, tablolar, 67 parça Fransız tabak takımı, emo çay takımı 17 parça, bakara su ve şarab takımı 35 parça, meşin kapaklı 18 inci asra mahsus üniversal tarihî kitablar, 1870 Fransız - Alman harbine aid 6 cild tarihî kitablar, mutfak takımı, ayaklı Singer makinesi ve saire.

1939 modelleri gelmiştir.
Cep 10 Lira
Kol 12 Lira
İyi bir saat almak isrerseniz saatçilerden ısrarla isteyiniz

TASHiH

5 ve 8 mayıs 939 tarihli nüshalarımızda intişar eden Pınarhisar İlkbahar panayırının açılma ilânında açılma gününün 20 mayıs 939 olacağı yerde sehven 20 nisan 939 olarak yazılmıştır. Keyfiyet tashihen ilân olunur.

Dr. İHSAN SAMİ
GONOKOK AŞISI
Belsoğukluğu ve ihtilâtlarına karşı pek tesirli ve taze aşıdır. Divanyolu Sultanmahmud türbesi No. 113

GEBELERDE
Kabızlık tehlikelidir. Günde 1 - 2 aded KİSSİNGA hapı ile kabızlık defedilmelidir. - Eczanelerden isteyiniz.

Öksürenlere KATRAN HAKKI EKREM

Gayrimenkul Sat

Ist. Emniyet Sar

PİYANGO KRALİÇESİ

NİMET ABLA Bu ay da 4 büyük ikramiye kazandırdı.

40,000 Lirayı

istanbulda Bogazkesende Pehlivan apartımanının 2 No. dairesinde NiMET ABLANIN uğurlu eliyle Bayan Kevsere verdiği **19603** No. biletle kazandırdı.

15.000 Lirayı NiMET ABLANIN uğurlu eliyle verdiği **39017** No. biletle Ahmede kazandırdı.

12.000 Lirayı

Büyükadada Nizam caddesinde NiMET ABLANIN uğurlu eliyle verdiği **32026** No. biletle mini mini Güler'e kazandırdı.

10,000 Lirayı Kurtuluşta Harman sokağında gene NiMET ABLANIN uğurlu elile verdiği **32410** No. biletle Bay Hamide kazandırdı.

Adrese dikkat: istanbul, Eminönü, Tramvay caddesi No. 21 - 29 - Başka yerde hiçbir şubesi yoktur.

Gümrük Muhafaza Genel Komutanlığı
İstanbul Satınalma Komisyonundan:

1 — 24 tane 32 × 6 ve 20 tane 600 × 20 eb'adında iç ve dış lâstiğin 22/5/939 pazartesi günü saat 16 da kapalı zarfla eksiltmesi yapılacaktır.
2 — Tahminî tutarı 3900 lira ilk teminatı 293 liradır.
3 — Şartname ve evsafı Komisyondadır. Görülebilir.
4 — İsteklilerin o gün eksiltme saatinden bir saat evveline kadar 2490 sayılı kanunun tarifi veçhile hazırlıyacakları teklif mektublarını Galatada eski İthalât Gümrüğü binasındaki Komisyona vermeleri. (3048)

Yeni çıkan **Muhtasar frengi**

Frenginin uzviyette oynadığı rolleri; dahilî, haricî bütün ihtilâtlarını; nesle intikal tarz ve alâmetlerini fennî yeniliklerile gösteren, herkese lâzım bu eser muharriri C. Z. Müt. Dr. HÂZIM PEKİN'in Beyoğlu, Meşrutiyet Cad. 26 No. muayenehasinde 2 liradır. Taşraya gönderilir.

SİNGER

Bayanlara mahsus elmaslı ve purlantalı **SİNGER** saatlerinin yeni modelleri gelmiştir. Fiatları 75 lira ile 500 liradır.
— EMSALLERİ GİBİ ON BEŞ SENE GARANTİLİDİR —
Taşradan taleb vukuunda yeni katalog gönderilir.
SİNGER SAAT MAĞAZALARI — İstanbul Eminönü. Tel: 21964.
İstimlâk dolayısile mağazamız arkadaki dar sokağa naklolunmuştur.
Bayi olmıyan yerlerde SİNGER saatlerini satmak için bayi aranıyor.

SAĞLIĞINIZI KORUYUNUZ:

KANZUK MEYVA TUZU

En hoş ve tabiî meyva usarelerinden yapılmıştır.
Taklid edilmesi kabil olmayan bir fen harikasıdır.
İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ
BEYOĞLU - İSTANBUL

BÜYÜK İKRAMİYE
NAŞİD GİŞESİNİN

Sattığı bilete isabet etmiştir.
Bay Naşid'in uğurlu elinden bilet alıp

12.000 Liralık ikramiyeyi

Kazanan talihliler:
Bir parçası Şehremininde Kireçhane sokak No. 25 de Bayan EMİNEYE,
Diğer parçası Hayriye Lisesinde Sınıf 10-B de Bay MURAD'a isabet etmiştir.

Kazanmak istiyenler:

NAŞİD

Gişesine koşsunlar.

Adres:
Beyazıd Ordu Caddesi Mahallebici yanında No. 3

DAZAR POSTASI

3 üncü sayısı çıktı
Fiatı her yerde 7,5 kuruştur.
İÇİNDEKİLER:

Yazanlar:	Yazılar
Ziya Şakir	Hind denizinde Türk denizcileri.
Mahmud Yesari	32 senede muharrilikten ne kazandım?
Yaşar Sihay	Hatice Sultanın Mimar Melling'le aşkı.
Muazzez Kaptanoğlu	Kendi kendine düşman (Hikâye)
Fatin Fuad Narlıkaya	Cehennem uçurumu (Roman)
Recai Sanay	Seyyar tiyatrolar (Röportaj)
Nuri Akyel	Charles Boyer (Sinema)
Nihad Abdullah	19 Mayısa girerken.
Sedad Nazmi Akpınar	Orta Asya Türklerinde düğün.
Sezai Solelli	Yetmişinden sonra.
Raci	Ayrılık (Şiir)

Dünya hâdiseleri, San'at ve makyaj, ayrıca (Liseli gencler arasında büyük hikâye müsabakası)
Pazar Postası'nın dördüncü sayısı fevkalâde olup Genclik sayısıdır.

Kimyager alınacak

Askerî Fabrikalar Umum Müdürlüğünden:
Küçük Yozgadda çalıştırılmak üzere kimyager alınacaktır. İsteklilerin istida ile Umum Müdürlüğe müracaatleri. (2953)

A. KLAVERİ

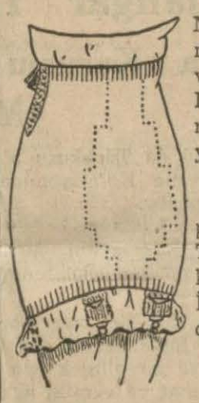

Müessesesinden get rilen son moda GE ve 4 telli SKANDA LAR ve dünyaca ta nınmış KESTOS sü yen gorjlar Paristo gelmiştir.
AMERİKADAN pekli SATEN LÂS TEKS ve HİKO kemerler de bulunu İsmarlama korsel dikkatle yapılır.
ALETUAL
L. Hovagimyan
437 Beyoğlu

Bor Belediye Reisliğinden:

1 — Belediyemiz ihtiyacı için bir aded arazoz 20 mayıs 939 cumartesi günü saat 14 te kapalı zarf usulile alınacaktır.
2 — Arazozun muhammen bedeli beş bin beş yüz lira olup ilk pey parası dört yüz on iki lira elli kuruştur.
3 — Şartnameyi görmek istiyenler hergün Ankara, İstanbul, Mersin ve Bor Belediyelerinde görebilirler.
4 — İstekliler kanunun ikinci ve üçüncü maddelerindeki belgelerile birlikte belli gün ve saatten bir saat evvel teklif mektublarını Encümene vermiş bulunmaları. (3210)

İSTENO - DAKTİLO ARANIYOR

Türkçeyle beraber mükemmelen almanca konuşan ve yazan bir isteno - daktilo bay veya bayana ihtiyac vardır. Taliblerin yazile posta kutusu 1216 adresine müracaatleri.

ÇELİK PALAS
OTEL ve BANYOLARI

Uludağa ve Yeşil Bursa ovasına hâkim bir manzara - Odalarında Çelikli maden suları - sakin ve tam bir istirahat, 15-5-939 tarihinden itibaren yaz tarifesi tatbik edilecektir.

Tek	**yataklı**	**banyolu**	**odaların**	**fiatı**	**5½**	**lira**	(yemek dahil
„	„	**banyosuz**	„	„	**4**	„	„ „
Çift	„	**banyolu**	„	„	**9**	„	„ „
„	„	**banyosuz**	„	„	**7**	„	„ „

(Ayrıca lüks odalar mevcuttur)

Kiralık yazıhaneler

Münferid odalar, şirketlere müsaid denize nazır 4 - 5 - 12 odalı daireler, bir kat üzerinde 1080 metre murabbaı mesahasında 37 oda, üst katta 300 metre mesahada tek salon haline kabili ifraza nazır üç salon ve alt katta mağazalar. Galatada Karamustafa caddesinde 155 No. da Dank 7 No. lı antreposu karşısındeki Alemdar han.

Kayseri Nafıa Müdürlüğünden:
Kapalı Zarfla Eksiltme İlânı

1 — Eksiltmiye konulan iş: Kayseri Hükûmet konağı inşaatına lüzum olan kum, çakıl, tuğla, moloz taşı, kiremid, muhtelif eb'adda kereste, kireç ve 370 ton çimentodur.
2 — Bu malzemenin bedeli 25608 liradır.
3 — Bu işe aid şartname vesair evrak Kayseri Nafıasında görülebilir.
4 — Muvakkat teminat 1921 liradır.
5 — İhalesi 23/5/939 da saat 14 te Nafıa Dairesinde yapılacaktır. Talib olanların teklif mektublarını o tarihe kadar Komisyon Reisliğine tevdi eylemeleri ilân olunur. (3188)

Zayi — Davudpaşa orta okulundan 31/5/931 de aldığım 464 sayılı tasdiknamemi zayi ettim. Hükmü yoktur.
Mehmed Nuri oğlu İbrahim Lûtfi

Yüksek Ziraat Enstitüsü Rektörlüğünden:

1 — Kurumumuz talebe ve müstahdemininin 1 haziran 939 dan 31 mayıs 1940 tarihine kadar bir senelik iaşeleri aşağıda gösterildiği üzere ve kapalı zarf usulile eksiltmiye konulmuştur.

2 — Azamî aded		Günlük iaşe		Muhammen bedeli
« 585 »	talebe	« 54 »	kuruş	105,329,70
« 10 »	muid	« 54 »	»	1,971,00
« 150 »	müstahdemin	« 30 »	»	16,425,00
				123.725,70

bedel üzerinden beherinin günlük iaşelerinin « 1 » haziran 1939 tarihine musadif perşembe günü saat « 11 » de Rektörlük binasında müteşekkil Komisyonda ihalesi yapılacaktır.
3 — Muvakkat teminat « 7436,30 » liradır. Teklif mektubları ihale saatinden bir saat evvel kabul edilir.
4 — Fazla izahat ve parasız şartname almak istiyenlerin Enstitü Daire Müdürlüğüne müracaatleri. « 1692 » (3173 »

Traş meraklısı olan, yüzünü buruşturmak istemiyen İngiliz markalı meşhur,
"DÜŞEŞ,, TRAŞ BIÇAGI
kullanmalıdır. Her yerde adedi 4 kuruştur.

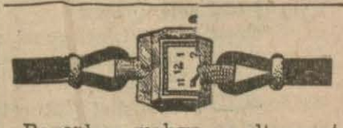

Bayanlara mahsuyar altın saatlerin zengin çeşidi mıştır.

Ayda 3 L Taksitle

İstanbul, Sirkecliyat ambarları sırasında Liman ittisalinde Yelkenci Han No. 8 - 14 te müracaat.

Viyanada Profesör Dr. VAGNER'in formülü

EKZAMİN

Ekzemanın hususî ilâcı
Yara ve çibanları derhal geçirir. Her eczanede kutusu 50 kuruştur.

Sayıyanlara:

Bu Tokatlıyandaki jübileyetli doktor bayanların tuvalet Tokatlıyan otelinin karşı CİHAD TINAZ güzellik sında yaptırmaları rica olunur.

BIOGENİNİ

KAN ve DERMAN

BİOGENİNE: Terkibinde bulunan kinin, çelik, arsenik ve acı nebatat hulâsalarile tababetin fevkalâde ehemmiyet verdiği şayani hayret muvaffakiyetler temin ettiği bir devadır.

BİOGENİNE: Uzun ve kısa ateşli ve ateşsiz süren hastalıklardan sonra görülen zafiyet, halsizlik, kansızlık hallerini mucize gibi pek kısa bir zamanda izale eder. Kandaki kırmızı yuvarlacıkları tazeler ve çoğaltır. İştihayı açar, dermansızlığı giderir, vücude daima genclik, dinclik verir, cildin soluk rengini canlandırarak pembeleştirir.

BİOGENİNE: Sinirlerin kıymetli ve sadık bir arkadaşıdır. Sinirlere kuvvet verir. Hastayı ve muhitini usandıran birçok asabî buhranları en çabuk bir zamanda şifalandırır. Hiç bir sinir ilâcı; Nevrasteni ve isteriye müptelâ olanlara (**BİOGENİNE**) kadar istifade temin edemez.

BİOGENİNE: Genclerde görülen ve çok defa nevrasteniden mütevellid olan iktidarsızlık ve bel gevşekliğinde pek mühim rol oynar.

BİOGENİNE: Sıtmaya karşı fevkalâde koruyucu tesiri olduğu gibi sıtma nekahetlerinde de pek müessirdir.

BİOGENİNE: Şekerli hab şeklindedir. Büyük ve küçükler kolaylıkla alabilirler.

Sıhhat Vekâletinin müsaadesini haizdir. Her eczanede bulunur.

DIABOLO
Süt makineleri

Merkez Mümessilliği
B. N. Kazanciyan
Tarım makineleri evi 74 Tünel Cad. Galata Istanbul

Elektrik Mühendisi Aranıyor
Devlet Demiryolları Umum Müdürlüğünden:

Devlet Demiryolları Cer Servisinin elektrik şubelerini müstakilen idare edecek mühendise ihtiyac vardır. Taliblerin askerlk vazifelerini bitirmiş olmaları şarttır. İhtisas ve kabiliyeti imtihan neticesinde beğenilenlere 208 liraya kadar aylık verilecektir. Taliblerin hüsnühal ve diploma kâğıdlarile en geç 8/6/939 tarihine kadar Ankarada Cer Dairesine tahrirî müracaat etmeleri ilân olunur, (3184)

Kırklareli hukuk mahkemesinden:
Kırklareli Karakaş mahallesinden Nureddin Vehbi tarafından açılan veraset davasına Vereseden Nureddin karısı (Emr kızı Malikeden doğma) Salih aras haklarından milkiyet veya alacaklarından hangisini tercih edecek ise bir hafta zarfında bildirmesi ve nin meçhul olması hasebile ilânen tebliğ olunur. (17723)

Sahib ve Başmuharriri: Yunus Nadi
Umumî neşriyatı idare eden Yazı İşleri Müdürü: Hikmet Münif Ülgen
Cumhuriyet matbaası

Bütün Ada çamlarının ve lâva çiçeklerinin sıhhî kokularını terkibindeklayan

VENÜS ÇAMolonyası

ciğerleri zayıf ve sinirleri bozuk olan kalbine ferahlık verir ve gönlünü açar. ÜS ÇAM KOLONYASI'nin formülü bir sı Taklidleri onuu yerini tutam

Umumî deposu: Nureddin Evliyazade, Alât, Ecza ve Itriyatposu. İstanbul